

SAKIN UNUTMAYIN

Onlar, dinlerini bir eğlence ve oyun (konusu) edinmişlerdi ve dünya hayatı onları aldatmıştı. Onlar, bu günleriyle karşılaşmayı unuttukları ve Bizim ayetlerimizi 'yok sayarak tanımadıkları' gibi, Biz de bugün onları unutacağız.
(A'raf Suresi, 51)

HARUN YAHYA

Bir düşünün; hayatınız boyunca unutmamanız gereken ne kadar çok şey var. Daha sabah kalktığınız andan başlayarak, gün boyunca "bunu kesinlikle unutmamam gerek" diye kendinize telkin ettiğiniz pek çok konuyu düşünüyorsunuz. Peki ya bunlarla kıyaslanamayacak kadar önemli bir konuyu unutmuşsanız?...

O konu, bu dünya üzerinde ne amaçla var olduğunuz konusudur.

İnsan unutkandır. Kendini yaşadığı olaylara kaptırır ve iradesini kullanmazsa, asıl dikkatini vermesi gereken konulardan uzaklaşır. Allah'ın her an kendisini izlediğini, dinlediğini, yaptığı her şeyin hesabını Allah'a vereceğini, ölümü, mezarı, cennetin ve cehennemnin varlığını, her olayın Allah'ın yarattığı kader ile meydana geldiğini, karşılaştığı her şeyde bir hayır olduğunu unutturur. Bu kitabın amacı ise unutulmaması gereken bu temel gerçekleri hatırlatmaktır.

Bu kitapta size hatırlatılacaklar, "unutmasam iyi olur" deyip geçebileceğiniz şeyler değildir. Unutmayın ki bunları hatırladığınız sürece Allah'a gereği gibi kulluk edebilirsiniz. Ve unutmayın ki ancak bu şekilde dünyada ve ahirette kurtuluş bulabilirsiniz.

YAZAR HAKKINDA: Harun Yahya müsteear ismini kullanan Adnan Oktar, 1956 yılında Ankara'da doğdu. 1980'li yıllardan bu yana, imani, bilimsel ve siyasi konularda pek çok eser hazırladı. Bunların yanı sıra, yazarın evrimcilerin sahtekarlıklarını, iddialarının geçersizliğini ve Darwinizm'in kanlı ideolojilerle olan karanlık bağlantılarını ortaya koyan çok önemli eserleri bulunmaktadır.

Yazarın tüm çalışmalarındaki ortak hedef, Kuran'ın tebliğini dünyaya ulaştırmak, böylelikle insanları Allah'ın varlığı, birliği ve ahiret gibi temel imani konular üzerinde düşünmeye sevk etmek ve inkarcı sistemlerin çürük temellerini ve sapkın uygulamalarını gözler önüne sermektir. Nitekim yazarın, bugüne kadar 57 ayrı dile çevrilen yaklaşık 250 eseri, dünya çapında geniş bir okuyucu kitlesi tarafından takip edilmektedir.

Harun Yahya Külliyyatı, «Allah'ın izniyle» 21. yüzyılda dünya insanlarını Kuran'da tarif edilen huzur ve barışa, doğruluğa ve adalete, güzelliğe ve mutluluğa taşımaya bir vesile olacaktır.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُ
رَسُولُ
مُحَمَّدٍ

OKUYUCUYA

- Bu kitapta ve diğer çalışmalarımızda evrim teorisinin çöküşüne özel bir yer ayrılmamasının nedeni, bu teorisinin her türlü din aleyhtarı felsefenin temelini oluşturmastır. Yaratılışı ve dolayısıyla Allah'ın varlığını inkar eden Darwinizm, 140 yıldır pek çok insanın imanını kaybetmesine ya da kuşkuya düşmesine neden olmuştur. Dolayısıyla bu teorisinin bir aldatmaca olduğunu gözler önüne sermek çok önemli bir imani görevdir. Bu önemli hizmetin tüm insanlarımıza ulaştırılabilmesi ise zorunludur. Kimi okuyucularımız belki tek bir kitabımızı okuma imkanı bulabilir. Bu nedenle her kitabımızda bu konuya özet de olsa bir bölüm ayrılması uygun görülmüştür.
- Belirtilmesi gereken bir diğer husus, bu kitapların içeriği ile ilgilidir. Yazarın tüm kitaplarında imani konular, Kuran ayetleri doğrultusunda anlatılmakta, insanlar Allah'ın ayetlerini öğrenmeye ve yaşamaya davet edilmektedir. Allah'ın ayetleri ile ilgili tüm konular, okuyanın aklında hiçbir şüphe veya soru işareti bırakmayacak şekilde açıklanmaktadır.
- Bu anlatım sırasında kullanılan samimi, sade ve akıcı üslup ise kitapların yediden yetmişe herkes tarafından rahatça anlaşılmasını sağlamaktadır. Bu etkili ve yalın anlatım sayesinde, kitaplar "bir solukta okunan kitaplar" deyimine tam olarak uymaktadır. Dini reddetme konusunda kesin bir tavır sergileyen insanlar dahi, bu kitaplar-da anlatılan gerçeklerden etkilenmekte ve anlatılanların doğruluğunu inkar edememektedirler.
- Bu kitap ve yazarın diğer eserleri, okuyucular tarafından bizzat okunabileceği gibi, karşılıklı bir sohbet ortamı şeklinde de okunabilir. Bu kitaplardan istifade etmek isteyen bir grup okuyucunun kitapları birarada okumaları, konuyla ilgili kendi tefekkür ve tecrübelerini de birbirlerine aktarmaları açısından yararlı olacaktır.
- Bunun yanında, sadece Allah rızası için yazılmış olan bu kitapların tanınmasına ve okunmasına katkıda bulunmak da büyük bir hizmet olacaktır. Çünkü yazarın tüm kitaplarında ispat ve ikna edici yön son derece güçlüdür. Bu sebeple dini anlatmak isteyenler için en etkili yöntem, bu kitapların diğer insanlar tarafından da okunmasının teşvik edilmesidir.
- Kitapların arkasına yazarın diğer eserlerinin tanıtımlarının eklenmesinin ise önemli sebepleri vardır. Bu sayede kitabı eline alan kişi, yukarıda söz ettiğimiz özellikleri taşıyan ve okumaktan hoşlandığını umduğumuz bu kitapla aynı vasıflara sahip daha birçok eser olduğunu görecekler. İmani ve siyasi konularda yararlanılabileceği zengin bir kaynak birikiminin bulunduğu şahit olacaktır.
- Bu eserlerde, diğer bazı eserlerde görülen, yazarın şahsi kanaatlerine, şüpheli kaynaklara dayalı izahlara, mukaddesata karşı gereken adaba ve saygıya dikkat etmeyen üsluplara, burkuntu veren ümitsiz, şüpheci ve ye'se sürükleyen anlatımlara rastlayamazsınız.

SAKIN UNUTMAYIN

HARUN YAHYA

SAKIN UNUTMAYIN

YAZAR ve ESERLERİ HAKKINDA

Harun Yahya müstear ismini kullanan yazar Adnan Oktar, 1956 yılında Ankara'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Ankara'da tamamladı. Daha sonra İstanbul Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde ve İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde öğrenim gördü. 1980'li yıllardan bu yana, imani, bilimsel ve siyasi konularda pek çok eser hazırladı. Bunların yanı sıra, yazarın evrimcilerin sahtekarlıklarını, iddialarının geçersizliğini ve Darwinizm'in kanlı ideolojilerle olan karanlık bağlantılarını ortaya koyan çok önemli eserleri bulunmaktadır.

Harun Yahya'nın eserleri yaklaşık 30.000 resmin yer aldığı toplam 45.000 sayfalık bir külliyattır ve bu külliyat 57 farklı dile çevrilmiştir.

Yazarın müstear ismi, inkarcı düşünceye karşı mücadele eden iki peygamberin hatıralarına hürmeten, isimlerini yad etmek için Harun ve Yahya isimlerinden oluşturulmuştur. Yazar tarafından kitapların kapağında Resulullah'ın mührünün kullanılmış olmasının sembolik anlamı ise, kitapların içeriği ile ilgilidir. Bu mühür, Kuran-ı Kerim'in Allah'ın son kitabı ve son sözü, Peygamberimiz (sav)'in de hatem-ül enbiya olmasını remzetmektedir. Yazar da, yayınladığı tüm çalışmalarında, Kuran'ı ve Resulullah'ın sünnetini kendine rehber edinmiştir. Bu suretle, inkarcı düşünce sistemlerinin tüm temel iddialarını tek tek çürütmeyi ve dine karşı yöneltilen itirazları tam olarak susturacak "son söz"ü söylemeyi hedeflemektedir. Çok büyük bir hikmet ve kemal sahibi olan Resulullah'ın mührü, bu son sözü söyleme niyetinin bir duası olarak kullanılmıştır.

Yazarın tüm çalışmalarındaki ortak hedef, Kuran'ın tebliğini dünyaya ulaştırmak, böylelikle insanları Allah'ın varlığı, birliği ve ahiret gibi temel imani konular üzerinde düşünmeye sevk etmek ve inkarcı sistemlerin çürük temellerini ve sapkın uygulamalarını gözler önüne sermektir.

Nitekim Harun Yahya'nın eserleri Hindistan'dan Amerika'ya, İngiltere'den Endonezya'ya, Polonya'dan Bosna Hersek'e, İspanya'dan Brezilya'ya, Malezya'dan İtalya'ya, Fransa'dan Bulgaristan'a ve Rusya'ya kadar dünyanın daha pek çok ülkesinde beğeniyle okunmaktadır. İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca, İspanyolca, Portekizce, Urduca, Arapça, Arnavutça, Rusça, Boşnakça, Uygurca, Endonezyaca, Malayca, Bengoli, Sırpça, Bulgarca, Çince, Kishwahili (Tanzanya'da kullanılıyor), Hausa (Afrika'da yaygın olarak kullanılıyor), Dhivelhi

(Mauritus'ta kullanılıyor), Danimarkaca ve İsveççe gibi pek çok dile çevrilen eserler, yurtdışında geniş bir okuyucu kitlesi tarafından takip edilmektedir.

Dünyanın dört bir yanında olağanüstü takdir toplayan bu eserler pek çok insanın iman etmesine, pek çoğunun da imanında derinleşmesine vesile olmaktadır. Kitapları okuyan, inceleyen her kişi, bu eserlerdeki hikmetli, özlü, kolay anlaşılır ve samimi üslubun, akılcı ve ilmi yaklaşımın farkına varmaktadır. Bu eserler süratli etki etme, kesin netice verme, itiraz edilemezlik, çürütülemezlik özellikleri taşımaktadır. Bu eserleri okuyan ve üzerinde ciddi biçimde düşünen insanların, artık materyalist felsefeyi, ateizmi ve diğer sapkın görüş ve felsefelerin hiçbirini samimi olarak savunabilmeleri mümkün değildir. Bundan sonra savunsalar da ancak duygusal bir inatla savunacaklardır, çünkü fikri dayanakları çürütülmüştür. Çağımızdaki tüm inkarcı akımlar, Harun Yahya Külliyyatı karşısında fikren mağlup olmuşlardır.

Kuşkusuz bu özellikler, Kuran'ın hikmet ve anlatım çarpıcılığından kaynaklanmaktadır. Yazarın kendisi bu eserlerden dolayı bir övünme içinde değildir, yalnızca Allah'ın hidayetine vesile olmaya niyet etmiştir. Ayrıca bu eserlerin basımında ve yayınlanmasında herhangi bir maddi kazançhedeflenmemektedir.

Bu gerçekler göz önünde bulundurulduğunda, insanların görmediklerini görmelerini sağlayan, hidayetlerine vesile olan bu eserlerin okunmasını teşvik etmenin de, çok önemli bir hizmet olduğu ortaya çıkmaktadır.

Bu değerli eserleri tanıtmak yerine, insanların zihinlerini bulandıran, fikri karmaşa meydana getiren, kuşku ve tereddütleri dağıtmada, imanı kurtarmada güçlü ve keskin bir etkisi olmadığı genel tecrübe ile sabit olan kitapları yaymak ise, emek ve zaman kaybına neden olacaktır. İmanı kurtarma amacından ziyade, yazarının edebi gücünü vurgulamaya yönelik eserlerde bu etkinin elde edilemeyeceği açıktır. Bu konuda kuşkusu olanlar varsa, Harun Yahya'nın eserlerinin tek amacının dinsizliği çürütmek ve Kuran ahlakını yaymak olduğunu, bu hizmetteki etki, başarı ve samimiyetin açıkça görüldüğünü okuyucuların genel kanaatinden anlayabilirler.

Bilinmelidir ki, dünya üzerindeki zulüm ve karmaşaların, Müslümanların çektikleri eziyetlerin temel sebebi dinsizliğin fikri hakimiyetidir. Bunlardan kurtulmanın yolu ise, dinsizliğin fikren mağlup edilmesi, iman hakikatlerinin ortaya konması ve Kuran ahlakının, insanların kavrayıp yaşayabilecekleri şekilde anlatılmasıdır. Dünyanın günden güne daha fazla içine çekilmek istendiği zulüm, fesat ve kargaşa ortamı dikkate alındığında bu hizmetin elden geldiğince hızlı ve etkili bir biçimde yapılması gerektiği açıktır. Aksi halde çok geç kalınabilir.

Bu önemli hizmette öncü rolü üstlenmiş olan Harun Yahya Külliyyatı, Allah'ın izniyle, 21. yüzyılda dünya insanlarını Kuran'da tarif edilen huzur ve barışa, doğruluk ve adalete, güzellik ve mutluluğa taşıyacak bir vesile olacaktır.

Bu kitapta kullanılan ayetler, Ali Bulaç'ın hazırladığı
"Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Anlamı" isimli mealden alınmıştır.

Birinci Baskı: Mart 1999
İkinci Baskı: Ağustos 2000
Üçüncü Baskı: Eylül, 2001
Dördüncü Baskı: Ağustos, 2005
Beşinci Baskı: Ekim, 2005
Altıncı Baskı: Kasım 2005
Yedinci Baskı: Temmuz 2006
Sekizinci Baskı: Ocak 2008
Dokuzuncu Baskı: Mart 2008

ARAŞTIRMA YAYINCILIK

Talatpaşa Mah. Emirgazi Caddesi
İbrahim Elmas İşmerkezi
A Blok Kat 4 Okmeydanı - İstanbul
Tel: (0 212) 222 00 88

Baskı: Entegre Matbaacılık
Sanayi Cad. No: 17 Yenibosna-İstanbul
Tel: (0 212) 451 70 70

www.harunyahya.org - www.harunyahya.net

İÇİNDEKİLER

Sakın Unutmayın!	33
Tek İlah'ın Allah Olduğunu Unutmayın	37
Yol Göstericimizin Kuran Olduğunu Unutmayın	58
Yaşanılan Her Anın Kaderde Olduğunu Unutmayın	64
Sizi Saptırmak için Vargücüyle Çabalayan Şeytanın Varlığını Unutmayın	43
Dünyanın Geçici Bir İmtihan Yeri Olduğunu Unutmayın ..	83
Her An Ölebileceğinizi Unutmayın	89
Kıyametın ve Hesap Gününün Mutlaka Gerçekleşeceğini Unutmayın	95
İnkarcıların Azap Mekanı Cehenneme Gideceğini Unutmayın	104
Mükafat Yurdu Cennete, Yalnızca Salih Müminlerin Gireceklerini Unutmayın	112
Allah'a Dua Etmeyi Unutmayın	119
Allah'a Karşı Daima Samimi ve Dürüst Olmayı Unutmayın	127
Hatalarınızdan Dolayı Bir An Önce Tevbe Edip Bağışlanma Dilemeyi Unutmayın	132
Sonuç: Hatırlatma Ancak Allah'tan Korkanlara Fayda Verir	135
Tüm Canlıları Allah'ın Yarattığını Sakın Unutmayın	146
Darwinizm'in Çöküşü	148
Sakın Unutmayın!	176

YARATILIŞ GERÇEĞİ

Trumpeter türü kuğular, gelişmekte olan yumurtalarının sıcak kalmalarını sağlamak için, yumurtaların üzerine oturlar. Sadece zaman zaman ayağa kalkarak yumurtaları çevirirler. Böylece ısının her yere eşit dağılmasını sağlamış olurlar. Kuşkusuz ki yumurtalarının nasıl bir bakıma ihtiyaçları olacağını kuğulara ilham eden Allah'tır.

www.Darwinmedenyanildi.com

Bazı bitkiler ışık yoğunluğuna karşı duyarlıdır. Gece olunca yapraklarını toplayıp kapatırlar. Hatta bu işi, hava bulutlanıp ışık azaldığında yapan çiçekli bitkiler bile vardır. Bilim adamları bunun, çiçeklerdeki polenlerin geceleri oluşan çiğden ve yağmurdan korunması amacıyla yapıldığını düşünmektedirler. Bitkilerin bu özelliğinden örnek alınarak, ışığın yoğunluğunu algılayan sensörler tasarlanmıştır.

www.bitkidunyasi.net

Yeni doğmuş bir kanguru yavrusu ilk anlarda bir fasulye tanesi kadardır ve bacakları henüz gelişmeye başlamıştır. Ayrıca kanguru yavrusu ilk doğduklarında kördürler. Çünkü kanguru yavrusu anne karnında gelişimlerini tamamlamadan dünyaya gelirler. Bu nedenle yavru kangurular için annelerinin vücudunda hazırlanmış olan tüylü kese çok önemli bir korunma yeridir. Bu kese yavru büyüdükçe genişler.

www.unludarwinistyalanlar.com

Meyvelerin görüntüleri, Allah'ın sunduğu birer güzelliktir. Örneğin salkım salkım üzümler, sanki tek tek asma dallarına yerleştirilmiş gibidir. Kupkuru ağaç gövdesinin üstünde içi sulu, birçoğunun dışı adeta cilalanmış gibi olan ve dalına sımsıkı bağlanmış yüzlerce meyve görüntüsü, her birini Allah'ın yarattığının delillerindendir.

www.canlilarinevrimi.com

Fok yavruları bebek yağı denilen bir yağla kaplı olarak doğarlar. Küçük vücutları bu yağ sayesinde sürekli sıcak kalır. Memelilerden çok azının yavrusu fok yavruları kadar hızlı büyür. Üç hafta içinde yavru, ağırlığının üç hatta dört katına çıkar. Çünkü fokların sütü en iyi inek sütünden on iki defa daha yağlıdır ve dört kat daha fazla proteinlidir.

www.evrimefsanesi.com

Lotus bitkisi (beyaz nilüfer), çamurlu ve kirli ortamlarda yetişir. Buna rağmen bitkinin yaprakları sürekli temizdir. Çünkü bitki, üzerine en ufak bir toz zerresi geldiğinde hemen yapraklarını sallar ve toz taneciklerini belli noktalara doğru iter. Yaprığın üzerine düşen yağmur damlaları da bu noktalara doğru yönlendirilir ve buradaki tozları süpürmesi sağlanır.

www.darwinistneleridusunmez.com

Doğada gördüğümüz her renk ve canlılardaki renklerin birbirleriyle olan kusursuz uyumu Allah'ın eşsiz sanatının ve benzersiz yaratışının delilleridir. Örneğin bir çiçeğin ya da bir kuşun sahip olduğu renkler ve bu renklerin birbirleriyle uyumu veya renkler arasında yumuşak geçişler olması, doğada hiçbir rengin gözümüzü rahatsız etmesi, Allah'ın yaratışının mükemmelliğini gösterir.

Göz, vücudun en iyi korunan organlarından biridir. Burada dikkat çeken nokta korumanın son derece estetik bir görünüm içerisinde sağlanmasıdır. Gözün korunması için etrafında son derece sert, zırhımsı bir kabuk da olabilirdi. Oysa, gözün çevresinin kemik yapısı, göz kapakları, kaşlar, kirpikler son derece estetik ve simetrik bir görünüm meydana getirirler. Bu, Allah'ın yaratmasındaki güzelliğin eşsiz örneklerinden biridir.

Aslan ve leoparlar gibi kedigiller yavrularını boyunlarının arkasından ısırarak taşırlar ve yavrular da taşınırlarken tamamen hareketsiz kalırlar. Yavruların hareketsizliği annelerinin onları güvenli bir şekilde taşımalarına yardımcı olur. Bu canlılara, yavrularına karşı şefkatli ve merhametli olmayı, sürülerindeki diğer canlıları da koruyup kollamayı, tümüne özen göstermeyi öğreten, herşeyin Yaratıcısı olan Yüce Allah'tır.

www.islamadavet.org

Darwinistler, hayvanlar aleminin fosil kayıtlarındaki değişmezliğini açıklayamadıkları gibi, bitkiler alemindeki değişmezliği de açıklayamazlar. Binlerce hayvan türünün yanında, sayısız bitki türü de fosil kayıtlarında hiçbir değişim göstermeden milyonlarca hatta yüz milyonlarca yıl boyunca gözlemlenmektedir. Bunlara bir örnek 50 milyon yıllık, akdiken yaprağıdır.

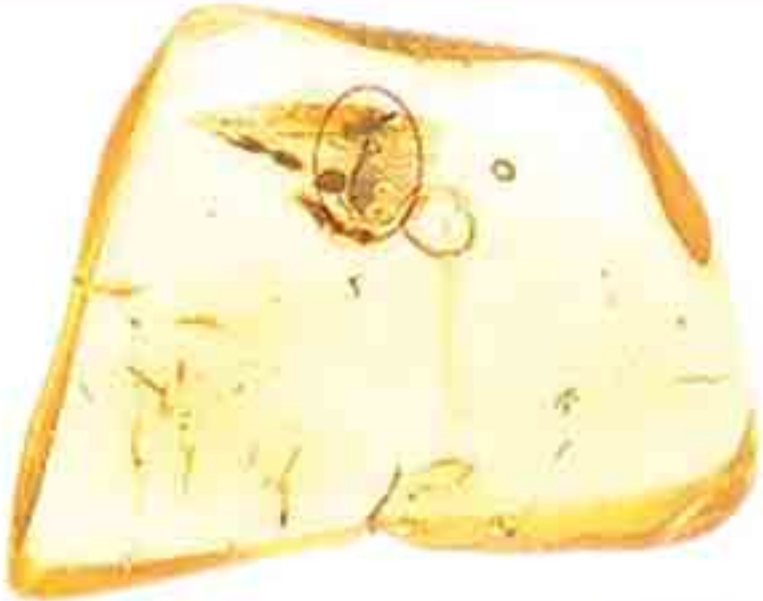
Altta günümüz akdiken yaprağı

*Dönem: Senozoik zaman, Eosen dönemi
Yaş: 50 milyon yıl
Bölge: British Columbia, Canada*

Koşniller birçok bitkide yarımküre şeklinde yapışmış olarak duran; yapışkan, tatlımsı bir sıvı salgılayan canlılardır. Yumuşak koşnil, yünlü koşnil, yarım küreli koşnil gibi 7.000'e yakın türü olan bu canlılar bitkilere bağlı parazit bir yaşam sürerler. Bu canlılar da diğer canlılar gibi milyonlarca yıldır hiç değişim göstermeden yaşamaktadırlar.

www.yasayanfosiller.com

Dönem: Senozoik zaman,

Eosen dönemi

Yaş: 45 milyon yıl

Bölge: Rusya

Yanda 45 milyon yıl önce yaşamış olanlardan hiç farkı olmayan günümüz koşnilleri görülmektedir.

Evrin teorisi, Pikaia gibi ilk kordalıların zamanla balıklara dönüştüğünü varsayar. Ancak "kordalıların evrimi" iddiasını destekleyecek herhangi bir ara form fosili bulunmadığı gibi, "balıkların evrimi" iddiasını destekleyecek bir fosil de yoktur. Aksine, tüm farklı balık kategorileri, fosil kayıtlarında bir anda ve hiçbir ataları olmadan ortaya çıkarlar.

www.yaratilismuzesi.com

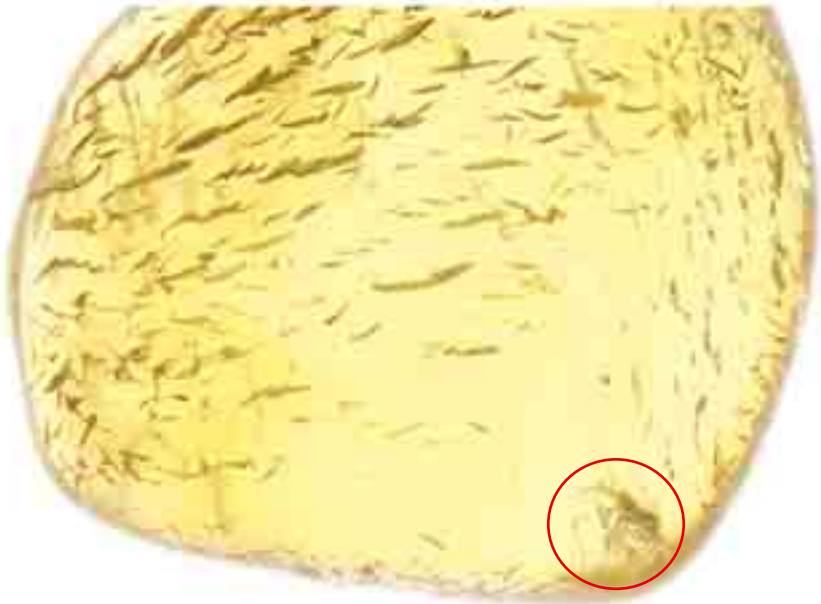

*Dönem: Mezozoik zaman,
Kretase dönemi
Yaş: 90 milyon yıl Bölge:
Lübnan*

*Üstte görülen günümüz vatozu ile
milyonlarca yıl önce yaşayan vatoz
arasında hiçbir fark yoktur.*

Örümceklerin evrim geçirmediğini, hep örümcek olarak var olduklarını gösteren delillerden biri de resimdeki 50 milyon yaşındaki örümcek fosilidir. 50 milyon yıl önce yaşayan örümceklerle günümüzdeki örnekleri arasında hiçbir fark yoktur. Bu durum, evrim teorisinin hayal ürünü bir hikaye olmaktan öteye gitmediğini, canlıları Allah'ın yarattığını bir kez daha gözler önüne sermektedir.

*Dönem: Senozoik zaman, Eosen dönemi
Yaş: 50 milyon yıl
Bölge: Polonya*

Görüldüğü gibi, fosilleşmiş 50 milyon yaşındaki örümcek ile günümüz örümceği arasında hiçbir fark yoktur.

Sineklerin hep sinek olarak var olduklarını, herhangi bir canlıdan türemediklerini ve ara aşamalardan geçmediklerini gösteren delillerden biri de resimde görülen 45 milyon yaşındaki sinek fosilidir. Aradan geçen milyonlarca yıl boyunca değişmeyen sinekler, evrim teorisinin büyük bir aldatmacadan ibaret olduğunu, tüm canlıları Allah'ın yarattığını bir kez daha teyit etmektedir.

45 milyon yıllık sinek

*Dönem: Senozoik zaman,
Eosen dönemi
Yaş: 45 milyon yıl
Bölge: Litvanya*

*Yanda milyonlarca yıl
boyunca hiçbir değişikliğe
uğramayan günümüz
sineği görülüyor.*

Darwin'den bu yana evrim yanlıları, Darwin'in bulunmasını umduğu hayali ara geçiş formlarının arayışı içindeydiler. Kendilerince Darwin'in mirasını yaşatmaya çalıştıklarından, fosil kayıtlarının mutlaka onlara bekledikleri delili vereceğine inanıyorlardı. Ancak olaylar onların beklentilerinin tersine gelişti. Fosil kayıtları, yeryüzünde ara canlılar yaşamadığını, canlıların değişmediklerini ve açıkça yaratıldıklarını ilan etti.

*50 milyon yıllık
keaki yaprağı*

Günümüz keaki yaprağı

*Dönem: Senozoik zaman,
Eosen dönemi
Yaş: 50 milyon yıl
Bölge: British Columbia,
Kanada*

Parlak kınkanatlılar (*Nitidulidae*) familyasına dahil olan bu bitki böceği, çoğunlukla zarar görmüş bitkilerin öz suları, polenleri veya meyveleriyle beslenir. Bazıları meyvelere önceden yerleşerek ürünlere zarar verir. Tüm böcek türleri gibi, resimde fosili görülen bu bitki böceği de, evrim teorisinin hayal ürünü bir hikaye olduğunu göstermektedir.

www.yaratilisatlasi.com

Nitidulidae
familyasına ait
günümüz bitki böceği

Dönem:
Senozoik zaman, Oligosen dönemi
Yaş: 25 milyon yıl
Bölge: Dominik Cumhuriyeti

Bulunduğu taş parçasının her iki yüzeyinde de görülebilen bu kedi balığı fosili, Kretase döneminde yaşamıştır. 144 - 65 milyon yıl yaşındadır ve günümüzdeki kedi balıklarıyla aynı özelliklere sahiptir. Bu da, söz konusu canlının evrimcilerin iddia ettiği gibi sürekli yaşanan küçük değişimlerle başka bir türden meydana gelmediğinin ve başka bir canlı türüne de dönüşmediğinin delilidir.

www.Darwinistaldatmacaninincelikleri.com

*Dönem: Mezozoik
zaman, Kretase
dönemi*

*Yaş: 144 - 65
milyon yıl*

Bölge: Lübnan

*Üstte görülen
günümüz kedi
balığının canlı
örneği milyon-
larca yıl önce
yaşayan kedi
balığından farklı
değil.*

Tarih boyunca bulunan tüm fosiller Yaratılış gerçeğini ispat ettiği halde, Darwinistler bunun tam aksini savunmaya devam etmişlerdir. Ancak şu anda, fosil kayıtlarındaki değişmezlik ve ortaya çıkan sayısız yaşayan fosil örneği karşısında, evrim teorisi lehinde geliştirilen tüm senaryolar geçersizdir.

www.HarunYahya.TV

Günümüz kara söğüt yaprağı

*Dönem: Senozoik zaman,
Eosen dönemi
Yaş: 54 - 37 milyon yıl
Bölge: British Columbia,
Kanada*

Genellikle tropik iklimlerde yaşayan bu böcek türünün en önemli özelliklerinden biri, 100 kadar ağ bezine sahip olması ve bu bezlerden salgıladığı ağdan yapılmış yuvalarda yaşamasıdır. Bu böceğin torba şeklinde ördüğü ağdan yapılmış evlerin ağırlığı 100 cm³ civarındadır. On milyonlarca yıldır aynı olan bu böcekler, diğer tüm canlılar gibi evrim teorisine meydan okumaktadırlar.

Dönem:

Senozoik zaman,

Oligosen dönemi

Yaş: 25 milyon yıl

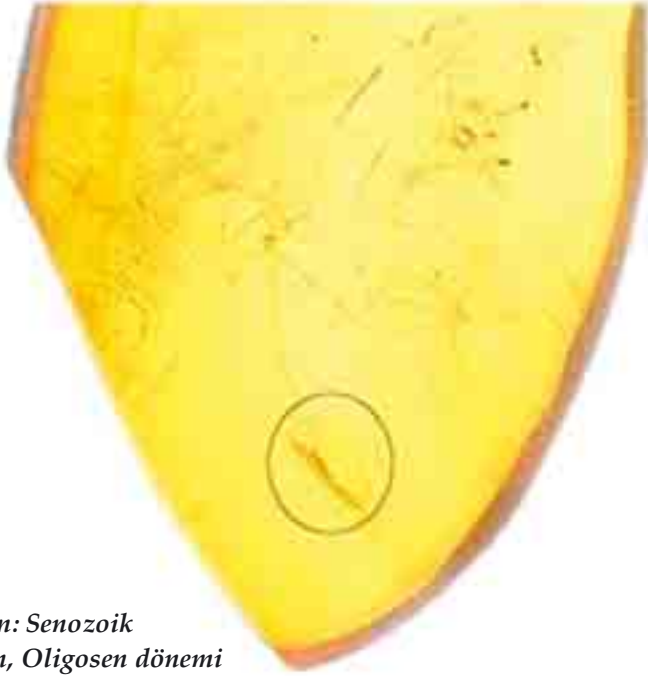
Bölge: Dominik

Cumhuriyeti

Altta Embioptera (Ayakla Ağ Örenler) cinsi böceğin günümüz örneği görülmüyor.

Tanımlanmış 5.000'den fazla türü olan tripsler, *Thysanoptera* takımına dahildirler. Var oldukları ilk andan bugüne kadar hiçbir değişikliğe uğramamışlardır. Fosil kayıtları bu gerçeğin en önemli kanıtıdır. Resimde de, 25 milyon yaşında bir trips fosili görülmektedir. Günümüzde yaşayan tripslerden hiçbir farkı olmayan bu fosil, evrimin geçersizliğini bir kez daha vurgulamakta, Yaratılış'ın apaçık bir gerçek olduğunu göstermektedir.

*Dönem: Senozoik
zaman, Oligosen dönemi
Yaş: 25 milyon yıl
Bölge: Dominik
Cumhuriyeti*

Günümüzdeki trips

Fosil kayıtları evrimcilerin ortaya koyduğu senaryoyu tamamen yalanlamaktadır. Günümüzde bilimsel bulguları tarafsız değerlendirme yeteneğini henüz kaybetmemiş evrimciler de, fosil kayıtlarının evrim teorisinin aleyhine olduğunu kabul etmektedirler, çünkü bu açıkça ortadadır. Bu açık delillerden biri de resimdeki 50 milyon yaşındaki yaprak biti fosilidir.

Milyonlarca yıl önce yaşamış olan yaprak bitleriyle günümüzdeki örnekleri arasında hiçbir fark bulunmamaktadır. Bu da, canlıların yavaş yavaş değişerek günümüzdeki hallerini aldıkları iddiasını çökertmektedir.

**SAKIN
UNUTMAYIN**

SAKIN UNUTMAYIN!

Bir düşünün; hayatınız boyunca unutmamanız gereken ne kadar çok detay var. Daha sabah kalktığınız andan başlayarak, gün boyunca "bunu kesinlikle unutmamam gerek" diye kendinize telkin ettiğiniz pek çok konu oluyor. Hatta belki de bunları unutmamak için notlar tutuyor, çeşitli önlemler alıyorsunuz. Bazen de önemli olduğuna inandığınız konularla ilgili bir şeyi unutma ihtimalini düşünmek dahi istemiyorsunuz...

Peki size bunlarla kıyaslanamayacak kadar önemli bir konuyu unutmuş olabileceğinizi söylesek ne yapardınız?

Bu kitap size hayatınızın en önemli konularını hatırlatmak için hazırlanmıştır. Şunu unutmayın ki, gündelik yaşamda unutmamak için gayret sarf ettiğiniz konular her ne olurlarsa olsunlar, bunların hiçbirini unutmanın bedeli, size bu kitapta hatırlatacağımız şeyleri unutmanın bedeli kadar ağır değildir.

Bu kitabın amacı, size dünya üzerindeki varlığınızın amacını hatırlatmaktır. Çünkü insan unutturkandır. Kendini yaşadığı olaylara kaptırıp, iradesini kullanmazsa asıl dikkatini vermesi gereken konulardan uzaklaşır. Allah'ın her yönden kendisini sarıp kuşattığını, her an izlediğini, dinlediğini, yaptığı her şeyin hesabını Allah'a vereceğini, ölümü, mezarı, cennetin ve cehennemın varlığını, kaderin dışında

hiçbir olayın meydana gelemeyeceğini, karşılaştığı herşeyde bir hayır olduğunu unutuverir.

Ayrıca insan gaflete düşmeye de müsait bir varlıktır. Gaflete düşerek, yaşamının amacını, o an göstermesi gereken doğru tavırları unutup, hata yapabilir. Fakat samimi insanlarda bu unutmalar anlık olur ve hatırladıkları anda hemen tevbe ederek tekrar Allah'a yönelir, O'nun emirleri doğrultusunda yaşamlarını sürdürürler. Müminlerin, Allah'a olan duaları Kuran'da şöyle haber verilmiştir:

... Rabbimiz, unuttuklarımızdan veya yanıldıklarımızdan dolayı bizi sorumlu tutma... (Bakara Suresi, 286)

Elbette burada kastedilen unutmama, günlük hayatta başınıza gelebilen sıradan bir unutmama değildir. Her insan yapısı gereği bazı şeyleri unutabilir veya yanılabilir. Ancak kastedilen unutmama, insanın bir takım gerçekleri akledebilecek kapasiteye sahip olmasına rağmen düşünmemesi, dikkatini vermemesi ve göz ardı etmesi ile ortaya çıkan unutmadır.

Peki insan neleri göz ardı ederek unuttur?

Kuşkusuz insanın unutabildiği en hayati konu, herşeyin bir Yaratıcısı'nın olduğudur. İstisnasız her insan Yaratıcımız olan Allah'a karşı sorumludur. İnsan bu sorumluluğun sonucu olarak hesap vereceğini ve cennet ya da cehennem içinde geçireceği sonsuz bir yaşamının kendisini beklediğini de unuttur. Cehennem ateşinin ya da cennet nimetlerinin varlığı yaşadığımız şu an kadar gerçektir. Ne var ki insanların çoğu bu gerçeklerden haberdar olmalarına rağmen, bunları kendilerini pek de ilgilendirmeyen konular olarak görür ve düşünmeyerek gerçeklerden kaçabileceklerini zannederler.

Peki unutmamak, insanı sorumluluktan uzaklaştırır mı? Elbette ki hayır. İnsan kendisini yaratan Allah'a karşı sorumludur; er veya geç

ölümü tadacak, yapayalnız Rabbimiz'in huzuruna çıkarak hesap verecek ve bunun sonucunda sonsuza kadar cennet veya cehennemde yaşayacaktır. **"Biz bir oyun ve oyalanma konusu olsun diye göğü, yeri ve ikisi arasında bulunanları yaratmadık"** (Enbiya Suresi, 16) ayetiyle haber verildiği üzere, insan da dahil olmak üzere var olan herşey bir amaç üzerine yaratılmıştır. Dolayısıyla insan başıboş bir varlık değildir; ancak **"Allah'a kulluk etmek"** (Zariyat Suresi, 56) için yaratılmıştır. Ama kişi günlük işlerin koşuşturmasına kapılıp, aklını kullanmazsa bu büyük gerçeği unutabilir. Yalnız çevrelerindeki olaylar ve varlıklar üzerinde derin derin düşünenler bu önemli sonuca ulaşabilirler.

İnsan sadece kendi yaratılışını düşünse dahi, Allah'ın ona bağışladığı nimetlerin farkına varacak ve buna karşılık, Rabbimiz'e olan bağlılığını göstermek için çaba harcaması gerektiğinin bilincine erecektir. Öyle ki, insan daha hiçbir şey değilken, gözle bile görülemeyecek kadar küçük tek bir hücre olarak hayata başlamış, ardından bu hücrenin bölüne bölüne milyarlarca kere çoğalması sonucu, tüm organlarıyla mükemmel bir insan oluvermiştir. Fakat en önemlisi, bu varlık hiçbir şey değilken, bir can yani ruh kazanmıştır. Bir damla su, et parçasına, ardından da düşünebilen, konuşabilen bir varlık haline dönüşmüştür; yani Allah insanı yoktan inşa etmiştir. Fakat böyleyken insanlardan kimileri kendi yaratılışlarını unutarak Allah'a karşı misaller getirmeye, Rabbimiz'i inkar etmeye kalkar (Allah'ı tenzih ederiz). Allah ayetlerinde bu durumu şöyle bildirir:

Kendi yaratılışını unutarak Bize bir örnek verdi; dedi ki: "Çürümüş-bozulmuşken, bu kemikleri kim diriltecekmiş?" De ki: "Onları, ilk defa yaratıp-inşa eden diriltecek. O, her yaratmayı bilir." (Yasin Suresi, 78-79)

Eğer siz de bu duruma düşmek, Rabbimiz'e karşı nankörlük etmiş olmak istemiyorsanız, o zaman kendinizi günlük hayatın akışına kaptırarak "düşünmeyi" bırakmayın. Çünkü insan ancak düşünürse Allah'ı hatırlar, O'na karşı sorumlu olduğunun bilincine varır; ancak düşünürse bu dünyanın kendisi için çok kısa süreli bir konaklama yeri olduğunu, burada yaptığı herşeyin hesabını vereceğini hatırlar. Ve ancak düşünürse unutmaz...

Bir noktayı belirtmekte fayda var: Bu kitapta size hatırlatacaklarımızın hiçbirini, "unutmasam iyi olur" deyip geçebileceğiniz şeyler değildir. Bunların tek bir tanesini bile aklınızdan çıkarmamanız gerekir. Çünkü bunları hatırladığınız sürece Allah'a gereği gibi kulluk edebilir, O'nu razı edebilirsiniz. Ve unutmayın ki ancak bu şekilde dünyada ve ahirette kurtuluş bulabilirsiniz.

Allah sizi, karşınıza iki yol çıkararak denemektedir; bunlardan birini seçmekte özgürsünüz, ama unutmayın ki bu yollardan birisi sonsuz azaba, diğeri ise sonsuz mutluluğa gidiyor...

Biz ona 'iki yol-iki amaç' gösterdik. Ancak o, sarp yokuşa göğüs germedi. Sarp yokuşun ne olduğunu sana öğreten nedir? Bir boynu çözmek (bir köleye özgürlük vermek)tir. Ya da açlık gününde doyurmaktır, yakın olan bir yetimi veya sürünen bir yoksulu. Sonra iman edenlerden, sabrı birbirlerine tavsiye edenlerden, merhameti birbirlerine tavsiye edenlerden olmak. İşte bunlar, sağ yanın adamlarıdır (Ashab-ı Meymene). Ayetlerimizi inkar edenler ise, sol yanın adamlarıdır (Ashab-ı Meş'eme). "Kapıları kilitlenmiş" bir ateş onların üzerinedir. (Beled Suresi, 10-20)

TEK İLAH'IN "ALLAH" OLDUĞUNU UNUTMAYIN

... Onlar Allah'ı unuttular. O da onları unuttu... (Tevbe Suresi, 67)

Bilinen bir mantıktır; insan sahilde kumdan yapılmış bir kale görse mutlaka bunu yapan birinin olduğunu düşünür. Bu kalenin, dalgaların ve rüzgarların etkisiyle rastlantılar sonucunda oluştuğunu ise ancak akli yetersizlik içinde olan biri savunabilir. Evrende var olan herşeyde de açıkça görülebilen bir düzen vardır. Üstelik bu düzen sahildeki kumdan yapılmış kale ile karşılaştırılamayacak kadar mükemmel, üstün ve detaylıdır. O halde karşımıza çıkan gerçek apaçıktır: Evrenin üstün bir Yaratıcısı vardır. Bu Yaratıcı, alemlerin Rabbi olan Allah'tır.

Tüm kainatta kusursuz bir düzenin var olduğu göz ardı edilemeyecek, apaçık bir gerçektir. Üzerinde yaşadığımız dünya da en elverişli koşulların biraraya gelmesi ile oluşmuştur. Yerçekiminin oranı, Dünya'nın Güneş'e uzaklığı, atmosferdeki oksijen oranı ve daha yüzlerce hassas dengeden hiçbirisi kendiliğinden ya da tesadüfler sonucu oluşmamıştır. Kuşkusuz bu, en küçük mikroorganizmadan Güneş Sistemi'nin dev kütleli gezegenlerine kadar herşeyin kontrolü altında tutan Allah'ın yaratmasıdır. Allah, evreni sonsuz bir akıl ve

güçle yaratmış ve Dünya'yı da yaşamamız için özel olarak dizayn etmiştir. Çünkü Allah yaratıp düzene koyandır. Bir ayette şöyle buyrulmaktadır:

(Allah) Geceyi gündüze bağlayıp-katar, gündüzü de geceye bağlayıp-katar; güneşi ve ayı emre amade kılmıştır, her biri adı konulmuş bir süreye kadar akıp gitmektedir. İşte bunları (yaratıp düzene koyan) Allah sizin Rabbinizdir; mülk O'nundur. O'ndan başka taptıklarınız ise, 'bir çekirdeğin incecik zarına' bile malik olamazlar. (Fatır Suresi, 13)

Şimdi biraz daha yakına geelim ve insan bedenini inceleyelim. Karşımıza akıl almaz mükemmelliklerle dolu bir yapının çıktığını görürüz. İnsan beyni, modern teknolojinin en üstün ürünü kabul edilen bilgisayarlarla asla kıyaslanamayacak kadar kusursuz bir işleyişe sahiptir. Bununla birlikte, vücudun her organı hem kendi içinde, hem de diğer organlarla tam bir uyum içerisinde. Örneğin, insanın nefes alabilmesi için ağız, burun, nefes borusu, akciğerler, kalp ve bütün damarlar aynı anda devrededir. Aralarından bir tanesi bile bir dakika dinlenmez, bir tanesi bir an bile yorulmaz. Her biri büyük bir itaat ve teslimiyetle kendisini yaratan Allah'a boyun eğerek ve Rabbiniz'in kendisi için takdir edip planladığı emri yerine getirir. Nefes alma sırasında burundan temizlenip, ısınarak geçen hava, nefes borusunu da aşarak akciğere ulaşır. Kalbimizde, damarlarımızda, kısacası vücudumuzdaki her bir hücrede bu oksijen kullanılır. Bir iki dakika bile çalışmamaları durumunda insanın ölümüne sebebiyet verecek organlar, bedenin canlılığının devamını sağlamak için aynı saniyeler içinde, başka faaliyetleri de birlikte yürütürler. Pek çok işle-

mi birbirine karıştırmadan, şaşırmadan, aksatmadan büyük bir ustalık ve akılla yerine getirirler. Bu uyumda bir aksaklık olsa nefes almamız da, yaşamımızı sürdürmemiz de imkansız hale gelirdi.

Görme olayı için de aynı şey geçerlidir. Göz, canlıların yaratılmış olduğunun en açık delillerinden biridir. Gerek insan gözü olsun gerekse hayvan gözleri olsun, canlıların sahip oldukları tüm görme organları kusursuz bir düzenin çok etkileyici örnekleridir. Gözümüz, 21. yüzyıl teknolojisi ile bile erişilememiş kalitede bir görüntüyü bize sunmaktadır. Ama unutmayın ki bir gözün görebilmesi için aynı anda tüm parçalarının var olması ve uyum içinde çalışması gerekir. Örneğin kornea, konjonktiva, iris, göz bebeği, göz merceği, retina, koroid, göz kasları, göz yaşı bezleri gibi tüm parçalar ol- sa ve çalışsa ama bir tek göz kapağı olmasa göz kısa sürede büyük bir tahribata uğrar ve görme işlevini yitirir. Yine aynı şekilde gözü oluşturan tüm organeller var olsa ama gözyaşı üretimi dursa göz kısa sürede kurur ve kör olur. Bu durumda karşımıza önemli bir soru çıkmaktadır: Peki bu kadar uyumlu organelleri bir anda kim var etmiştir? Görmemizi olanaklı kılan gözü kim meydana getirmiştir?

Elbette gözün oluşumuna karar veren, gözün sahibi olan canlı değildir. Zira görmenin ne demek olduğunu dahi bilmeyen bir can- lının, görebilmek için bir görme organına ihtiyaç duyması ve kendi bedeni üzerinde bunu inşa etmesi elbette ki imkansızdır. Bu durum canlıları görme, duyma vs. gibi duyularla yaratan üstün bir akıl sahi- binin varlığını açıkça bize göstermektedir. Aksi takdirde şuursuz hücrelerin görme, duyma gibi şuur gerektiren işlevleri kendi talep- leri ve becerileri ile kazandıkları iddia edilmiş olur. Bunun ise asla mümkün olamayacağı açıktır. Kuran'da, bu konu şöyle bildirilmiştir:

De ki: 'Sizi inşa eden (yaratan), size kulak, gözler ve gönüller veren O'dur. Ne kadar az şükrediyorsunuz? (Mülk Suresi, 23)

Ayette de haber verildiği gibi insan vücudundaki bu sistemlerin tümünü birbirleriyle uyum içinde yaratan Allah'tır. Gerek kendi bedenimizde, gerekse dış dünyada gördüğümüz sayısız detay Allah'ın gücünü, büyüklüğünü ve ilmiyle herşeyi kuşattığını açıkça gözler önüne sermektedir. Ama bir kısım insanlara gerçekleri düşünmek-tense, sırtlarını dönüp kaçmak daha kolay gelmektedir. Bu yüzden Allah Kuran'da, insanları çevrelerine bakarak Kendi sınırsız gücü ve büyüklüğü üzerinde düşünmeye davet etmiştir:

Allah, yedi göğü ve yerden de onların benzerini yarat-tı. Emir bunların arasında durmadan iner, sizin ger-çekten Allah'ın herşeye güç yetirdiğini ve gerçekten Allah'ın ilmiyle herşeyi kuşattığını bilmeniz, öğrenme-niz için. (Talak Suresi, 12)

Allah'ın size çok yakın olduğunu ve herşeyi sarıp kuşattı-ğını sakın unutmayın. Sizin bu kitabı okuduğunuz şu an, herhangi bir anda aklınızdan geçenler, çocukken yaşadığınız bir olay, birkaç yıl sonra yapmayı planladıklarınız da dahil olmak üzere herşey Allah'ın bilgisi dahilindedir. Bu hakimiyet gece-gündüz durmaksızın her bir varlık için sürer gider. Nitekim Allah Kuran'da şöyle bildirmiştir:

Andolsun, insanı Biz yarattık ve nefsinin ona ne vesve-seler vermekte olduğunu biliriz. Biz ona şahdamarın-dan daha yakınız. (Kaf Suresi, 16)

Allah, herşeyin içyüzünden, gizli yönlerinden, insanın aklından geçen ve kimsenin bilmesinin mümkün olamayacağı bir düşünceden, kişinin içinde gizleyip de kimseye söylemediği sırların tamamından da haberdardır. İnsanları çepeçevre kuşatmış olan Allah, yaptığımız iş ve bulunduğumuz ortam nerede ve ne olursa olsun bize şahittir. Bu gerçek bir ayette şöyle haber verilmiştir:

Senin içinde olduğun herhangi bir durum, onun hakkında Kuran'dan okuduğun herhangi bir şey ve sizin işlediğiniz herhangi bir iş yoktur ki, ona (iyice) daldığınızda, Biz sizin üzerinizde şahidler durmuş olmayalım. Yerde ve gökte zerre ağırlığına hiçbir şey Rabbinden uzakta (saklı) kalmaz. Bunun daha küçüğü de, daha büyüğü de yoktur ki, apaçık bir Kitap'ta (kayıtlı) olmasın. (Yunus Suresi, 61)

Bu gerçeğe rağmen insanlardan kimi, Allah'ın kendilerinden çok uzakta olduğunu zannederler. Bilinçaltılarındaki düşünceye göre, Allah çok uzaklardaki bir gezegenin arkasında oturur ve çok nadiren "dünya işlerine" karışır. Ya da hiç karışmaz; evreni bir kere yaratmış ve bırakmıştır. Oysa bu apaçık bir yanılgıdır. Allah her yerdedir ve varlığı herşeyi kaplamaktadır. Doğudan batıya, kuzeyden güneye varlığıyla her yeri sarıp kuşatmıştır.

Göklerde ve yerde ne varsa tümü Allah'ındır. Allah, herşeyi kuşatandır. (Nisa Suresi, 126)

Siz her nereye giderseniz gidin, dünyanın en ücra köşesine de gitseniz Allah orayı da sarıp kuşatmıştır. Şu anda da sizi çepeçevre sarıp kuşatıyor; size şah damarınızdan daha yakın. Bedeninize, odanıza, bulunduğunuz şehre, evrenin her köşesine, sizin gözünüzle gö-

remediğiniz tüm alemlere her an hakim; hepsinin geğmişleri ve gelecekleri ile beraber. Bu mutlak gerđekleri göz ardı eden bazı insanlar, akıllarından geçirdikleri şeyleri, Allah'a karşı samimiysizce işledikleri çoğu suçu insanlardan gizlerler ama bunları Allah'tan gizleyemediklerini düşünmezler. Oysa Allah, onlar eylemlerini kurup tasarlama aşamasındayken de onlarla beraberdir. Bir ayette şöyle buyrulmaktadır:

O, önlerindeki de, arkalarındakini de bilir. Onlar ise, bilgi bakımından O'nu kavrayıp kuşatamazlar. (Taha Suresi, 110)

Bir sonraki an neler yaşayacağınızı siz bilmiyorsunuz ama Allah biliyor. Bu nedenle Allah'a farkında olsanız da olmasanız da boyun eğmiş, teslim olmuş durumdasınız.

Siz içinizden geğirdiklerinizi açıklasınız da gizleseniz de bu, Allah için birdir. Çünkü Allah herşeyden haberdardır. Fısıltıyla söylediğiniz bir kelime de Allah'tan gizli kalmaz. Çünkü Allah için sır yoktur, O gizlinin de gizlisini bilir.

Unutmayın ki, yeryüzündeki her varlık Allah'a muhtaçtır. Allah ise; insanın sahip olduğu her türlü eksiklikten münezzehtir, hiçbir şeye ihtiyacı olmayandır. Uyku, açlık, susuzluk, yorgunluk gibi akla gelebilecek insani zayıflıkların tamamından uzaktır: Her kim olursa olsun herkes mutlaka ölecektir ama Allah, ezeli ve ebedi olan, daima diri olandır:

Allah... O'ndan başka ilah yoktur. Diridir, kâimdir. O'nu uyuklama ve uyku tutmaz. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur. İzni olmaksızın O'nun Katında şefaatte bulunacak kimdir? O, önlerindeki ve arkalarındakini bilir. (Onlar ise) Dilediği kadarının dışında,

O'nun ilminden hiçbir şeyi kavrayıp-kuşatamazlar. O'nun Kürsüsü, bütün gökleri ve yeri kaplayıp-kuşatmıştır. Onların korunması O'na güç gelmez. O, pek Yücedir, pek büyüktür. (Bakara Suresi, 255)

Her olayın Allah'ın kontrolü ile gerçekleştiğini unutmayın. Allah sonsuz güç sahibidir; Kuran'da bildirildiği üzere tek bir yaprak dahi Allah'ın kontrolü dışında düşmez, (Enam Suresi, 59), herşey Allah'ın bilgisi ve emri dahilinde hareket eder. Gökten yere bütün işler Allah'ın emriyle gerçekleşmektedir. Bütün işler denilince birçok insan bunu sadece doğa olayları ya da ölüm, doğum gibi olaylar olarak düşünür. Oysa sadece bunlar değil, akla gelebilecek her iş, her olay, yaşanan her sistem Allah'ın emriyle yürümektedir.

Teknolojik buluşlar, bütün dünya devletlerinin yönetimi, her birinin sosyal ve ekonomik durumu, sanatsal faaliyetler, küçük büyük bütün şirketler, buralarda yapılan her iş, dünyaya gelen her yeni insan, bu insanların yaşamlarındaki her saniye üstün bir Yaratıcı olan Allah'ın bilgisi dahilinde ve kontrolü altındadır. En küçüğünden en büyüğüne kadar alınan her karar, yapılan her faaliyet Allah'ın izni ile gerçekleşir. Aynı şekilde vücudunuzdaki trilyonlarca hücrenin işleyişi, bu hücrelerin her birinin içinde bulunan organellerin tek tek yaptıkları bütün görevler, bu hücreleri besleyen sistemler ve daha sayamayacağımız türlü detaylar Allah'ın kontrolündedir. Bunun yanında, boşlukta dönüp durmakta olan Dünya ve Dünya'nın üzerindeki tek bir karıncanın beslenmesinden üremesine kadar hayatını devam ettirmesi için gereken tüm faaliyetler de yine Allah'ın izniyle gerçekleşir. Bu gerçek Kuran'da şöyle ifade edilir:

"Ben gerçekten, benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a tevekkül ettim. O'nun, alnından yakalayıp-denetlemediği hiçbir canlı yoktur. Muhakkak benim Rabbim, dosdoğru bir yol üzerinedir (dosdoğru yolda olanı korumaktadır)." (Hud Suresi, 56)

Allah, herkesin Kendisi'ne boyun eğdiği; ilmiyle her yeri sarıp kuşatan, tüm bilginin sahibi olandır. Küçük bir çocuktan bir bilim adamına kadar herkese bildiklerini öğreten, görebildiklerimizi ve gayb olanı yani göremediğimiz alemleri de bilmekte olan Allah'tır. Göklerde ve yerde olan herşeyin, yıldızların, ağaçların, hayvanların, insanların sayısını, düşen yağmurun miktarını tespit eden de sadece Allah'tır:

Göklerde ve yerde olan (herkesin ve herşeyin) tümü Rahman (olan Allah)a, yalnızca kul olarak gelecektir. Andolsun, onların tümünü kuşatmış ve onları sayı olarak saymış bulunmaktadır. (Meryem Suresi, 93-94)

Evrenin herhangi bir köşesinde meydana gelen her olayın kontrolü elinde olan Allah'tır. O, tüm işlerin gizli veya açık her yönünden haberdardır. Sadece bizlerden değil göklerde, yerde, bu ikisi arasında her ne varsa, hepsinden haberdardır. Çünkü Allah, bütün alemlerin sahibidir. O halde, **en küçük bir şeyin bile O'ndan asla saklı kalamayacağını, siz de dahil olmak üzere tüm insanların aklından geçenlerin veya yaptığı işlerin tamamının Allah'ın kontrolünde olduğunu asla unutmayın.** Çünkü Allah; herkesin hayatı boyunca yaşadıklarını tüm ayrıntılarıyla bilmektedir. Allah, asla şaşırmayan ve kesinlikle hiçbir şeyi unutmamandır.

Peygamber Efendimiz (sav) de kaderle ilgili olarak bir hadisin de şöyle buyurmuştur:

"Bir nefse takdir edilmiş şey mutlaka olur." (Kütüb-i Sitte, Muhtasarı Tercüme ve Şerhi, Prof. Dr. İbrahim Canan, 16. cilt, Akçağ Yayınları, Ankara, 1992, s. 499)

Size sahip olduğunuz herşeyi verenin Allah olduğunu unutmayın. Çevrenize bir bakın; var olan herşey tam sizin ihtiyaçlarınızı karşılayacak şekilde itinayla hazırlanmış, teker teker emrinize verilmiştir. Başınızı kaldırıp bir de göğe bakın ve çevrenizde olanları düşünün. İşte o zaman, şükretmeye layık olanın, bizleri gördüğümüz ve görmediğimiz nice nimetlerle donatanın Allah olduğunu daha iyi kavrayacaksınız. Bilimin, ulaştığı seviyeye rağmen hala bir muamma olarak nitelendirdiği insan vücudunu yaratan ve tüm organların mükemmel bir uyum içerisinde çalışmasını sağlayan; bir kısım hayvanları evcil yaratıp insanların hizmetine veren, onlarla yiyecek, giyecek ve ulaşımını temin etmelerini sağlayan; gökten indirdiği su ile aynı topraktan değişik tatlarda ekinler ve meyveler çıkaran; sayıları yüz milyarları bulan galaksileri muazzam bir denge içinde hareket ettiren; gündüzü çalışmaya, geceyi dinlenmeye müsait kılan; Güneş'i yörüngesinde döndüren; denizleri insanların besin elde etmelerine ve seyahat etmelerine en uygun şekilde yaratan sadece Allah'tır. Allah bu gerçeği ayetlerinde şöyle haber vermektedir:

İnsanı bir damla sudan yarattı, buna rağmen o, apaçık bir düşmandır. Ve hayvanları da yarattı; sizin için onlarda ısınma ve yararlar vardır ve onlardan yemektесiniz. Akşamları getirir, sabahları götürürken onlarda sizin için bir güzellik vardır. Kendisine ulaşmadan canlılarınızın yarısının telef olacağı şehirlere onlar, ağırlık-

larınızı taşımaktadırlar. Şüphesiz sizin Rabbiniz şefkatli ve merhametlidir. Onlara binmeniz ve süs için atları, katırları ve merkepleri (yarattı). Ve daha sizlerin bilmediğiniz neleri yaratmaktadır? Yolu doğrultmak Allah'a aittir, kimi (yollar) ise eğridir. Eğer o dileseydi, sizin tümünüzü elbette hidayete erdirirdi. Sizin için gökten su indiren O'dur; içecek ondan, ağaç ondandır (ki) hayvanlarınızı onda otlatmaktasınız. Onunla sizin için ekin, zeytin, hurmalıklar, üzümler ve meyvelerin her türlüşünden bitirir. Şüphesiz bunda, düşünebilen bir topluluk için ayetler vardır. Geceyi, gündüzü, güneşi ve ayı sizin emrinize verdi; yıldızlar da O'nun emriyle emre hazır kılınmıştır. Şüphesiz bunda, aklını kullanabilen bir topluluk için ayetler vardır. Yerde sizin için üretip-türettiği çeşitli renklerde-kileri de (faydanıza verdi). Şüphesiz bunda, öğüt alıp düşünen bir topluluk için ayetler vardır. Denizi de sizin emrinize veren O'dur, ondan taze et yemektesiniz ve giyiminizde ondan süs-eşyaları çıkarmaktasınız. Gemilerin onda (suları) yara yara akıp gittiğini görüyorsunuz. (Bütün bunlar) O'nun fazlından aramanız ve şükretmeniz içindir. Sizi sarsıntıya uğratır diye yerde sarsılmaz dağlar bıraktı, ırmaklar ve yollar da (kıldı). Umulur ki doğru yolu bulursunuz. Ve (başka) işaretler de (yarattı); onlar yıldız(lar)la da doğru yolu bulabilirler. Yaratan, hiç yaratmayan gibi midir? Artık öğüt alıp-düşünmez misiniz? Eğer Allah'ın nimetini saymaya kalkışacak olursanız, onu bir genelleme yaparak bi-

le sayamazsınız. Gerçekten Allah, bağışlayandır, esirgeyendir. (Nahl Suresi, 4-18)

İnsanın saymaya ömrünün yetmeyeceği nimetlerin her biri, her işi evirip düzenleyen Rabbimiz'in dilemesiyle var olmuştur ve insanın hizmetine sunulmuştur. Allah bir ayetinde bunu şöyle bir örnekle hatırlatır:

Eğer yeryüzündeki ağaçların tümü kalem ve deniz de -onun ardından yedi deniz daha eklenerek- (mürekkep) olsa, yine de Allah'ın kelimeleri (yazmakla) tükenmez. Şüphesiz Allah, üstün ve güçlüdür, hüküm ve hikmet sahibidir. (Lokman Suresi, 27)

Sahip olduğunuz ne kadar malınız mülkünüz varsa bunları size verenin ve hepsinin gerçek sahibinin Allah olduğunu da sakın unutmayın. Çünkü göklerin, yerin ve bu ikisi arasında bulunan herşeyin mülkü Allah'ındır. Ancak Allah dilediğine dilediği kadar tahsis eder. Zamanı gelip insanların hayatına son verdiğinde tek varis yine O'dur. Tüm evlerin, arabaların, malların, eşyaların, arazilerin, yiyeceklerin kısacası herşeyin tek ve gerçek sahibi Allah'tır.

Göklerin, yerin ve içlerinde olanların tümünün mülkü Allah'ındır. O, herşeye güç yetirendir. (Maide Suresi, 120)

Siz Allah'ın tayin ettiği vakit geldiğinde tüm varlığını, mevkini, özel eşyalarınıza kadar herşeyi geride bırakacaksınız; çıplak bedeniniz yalnızca birkaç metre beze sarılarak bir çukura atılacak. Ruhunuz ise yalın ve yapayalnız olarak Allah'a dönecek. Dünyada sahip

olduğunuz ne makamınızın, ne adınızın, ne de zenginliğinizin orada bir geçerliliği olmayacak. Siz bu dünyada onlarla sadece deneniyorsunuz. Gerçek sahibi değilsiniz, sahip olduğunuzu zannettiğiniz her şey sadece Allah size lütfettiği için var. Eğer Allah bunları bir sebeple alacak olsa, siz bunları geri almaya hiçbir şekilde g yetiremezsiniz.

Allah'ın sizin için diledikleri dışında başınıza hiçbir şeyin gelemeyeceğini unutmayın. Başınıza gelen ve sizin iyi veya kötü olarak nitelendirdiğiniz her türlü olay Allah'ın bilgisi dahilinde yani kaderin akışı içinde gerçekleşmektedir. Hiç kimse o gün kendisini ne gibi olayların beklediğini bilemez. İnsan ne kadar kendi kendine planlar yapıyor gibi düşünse de aslında olaylar kendisinin planladığı gibi yrrmez, hatta hiç akla gelmeyecek olaylarla da karşılaşabilir. İnsanı bu belirsizlik içinde tek rahat ettirecek şey, karşılaştığı her olayın, Allah'ın isteğiyle kendisi için özel olarak yaratılmış olduğunu bilmek ve Rabbimiz'in yarattığı kadere tam güvenip teslim olmaktır. Ama burada bir noktaya daha dikkat etmek gerekir: Planlamadan yaşadığınız olaylar Allah'ın bilgisi ve kontrolündedir; ancak aynı şekilde planladığınız olaylar da Allah'ın kontrolündedir. Zira kâinat üzerinde Allah'tan bağımsız, Rabbimiz'in hakimiyeti dışında tek bir an bile yaşanmaz. (Allah'ı tenzih ederiz) Bir ayette müminlerin şöyle söylediklerinden bahsedilmektedir:

De ki: Allah'ın bizim için yazdıkları dışında, bize kesinlikle hiçbir şey isabet etmez. O bizim Mevlamızdır. Ve m'minler yalnızca Allah'a tevekkül etmelidirler. (Tevbe Suresi, 51)

Unutmayın, başınıza her ne gelirse Allah'tandır ve bir hikmeti

vardır. Bilin ki insanın Allah'tan gelecek şeylere karşı yine Allah'a sığınmaktan başka yolu yoktur, başka velisi ve yardımcısı da yoktur:

(Yine) Bilmez misin ki, gerçekten göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır. Sizin Allah'tan başka veliniz ve yardımcınız yoktur. (Bakara Suresi, 107)

Gün içinde herhangi bir konuda başarılı olmak istediğimizde ya da bir işle uğraştığımızda bize yardımcı olan Allah'tır. Hatta o işi kolaylaştırdığı gibi, onu yaratan, bize istediğimiz şeyi istediğimiz anda yaptıran da yalnızca Rabbimiz'dir. Allah'ın büyüklüğünü göz ardı eden bir insan için ise, ona yardımcı olabilecek olan kişi kendi zannınca ya iş arkadaşıdır, ya ailesi veya başka bir insan...

Elbette bu kişiler bilgi birikimleri ve hayat tecrübeleriyle insana yardımcı olabilirler. Ancak bunların hepsinin birer sebep olduğunu aklınızdan çıkarmayın. Çünkü, Allah dünya hayatında sonuçları belirli sebeplere bağlamıştır. Sözgelimi, elmayı yiyebilecek hale getirmek için fideyi ekmek, sulamak, gübrelemek gerekir. İşte bunlar Allah'ın koymuş olduğu sebeplerdir. Kişi ancak bu şartları gereği gibi yaptıktan sonra Allah'tan yüksek bir hasat umabilir.

Gerçekleşen her olayda sonucun Allah'a ait olduğunu ve Allah'ın takdirine gönülden razı olmanız gerektiğini sakın unutmayın.

Unutmayın sizi tüm tehlikelerden, hastalıklardan sıkıntı ve belalardan koruyan, esirgeyen yalnız Allah'tır. Yoksa bunlardan herhangi birinin insana isabet etmesi an meselesidir. Hastalandığınızda sizi iyileştirenin doktorunuz ve içtiğiniz ilaç olduğunu düşünüyor olabilirsiniz. Elbette insan Allah'ın sebep olarak yarattığı bu yollara başvuracaktır; ama sonuçta kendisini bu hastalıktan kurtaracak olanın sadece ve sadece Allah olduğunu da kesinlikle bilme-

lidir. O dilemedikten sonra ne en uzman doktorların, ne en pahalı ilaçların, ne en iyi hastanelerin insana hiçbir faydası dokunmaz. Şifayı verecek olan Allah'tır. Allah dilediği kişiye bir imtihan olarak sebepsiz bir hastalık verebileceği gibi, dilediği kişiye sebepsiz olarak iyileştirebilir de. Allah bu ilahi gerçeği Kuran'da Hz. İbrahim'in sözleriyle şöyle bildirmiştir:

Hastalandığım zaman bana şifa veren O'dur; (Şuara Suresi, 80)

Tüm kuvvet sadece Allah'ın elindedir. Bu gerçeği unutup da, ne kendine ne bir başkasına -Allah'ın dilemesi dışında- en küçük bir yardıma bile güç yetiremeyecek varlıklardan medet ummak, insana hem dünyada hem de ahirette çok büyük hüsrana getirir. Medet umulan bu kişiler de aynı derecede acizdirler; değil başka birine, kendilerine bile -Allah'ın dilemesi dışında- yardım edemezler. Allah Araf Suresi'nde şöyle buyurmaktadır:

O'ndan başka taptıklarınız ise size yardıma güç yetirmezler, kendilerine de. (Araf Suresi, 197)

Yalnız Allah'tan korkmanız ve yalnız O'nun rızasını aramanız gerektiğini unutmayın. Yaşantınızda önemli olduğunu düşündüğünüz veya güç sahibi gibi gördüğünüz, bu nedenle kendinize gözünüzde büyüttüğünüz hiçbir insanın, gerçekte kendisine ait en ufak bir gücü yoktur. Böyleyken bir insandan, Allah'tan korkar gibi korkmak, çekinmek veya Allah'ı sever gibi sevmek Kuran'a göre "o kişiyi Allah'a eş ve ortak" tutmaktır ki, Kuran'da Allah bunun büyük bir günah olan şirk olduğunu bildirmiştir:

İnsanlar içinde, Allah'tan başkasını 'eş ve ortak' tutan-

lar vardır ki, onlar(bunları), Allah'ı sever gibi severler. İman edenlerin ise Allah'a olan sevgileri daha güçlüdür. O zulmedenler, azaba uğrayacakları zaman, muhakkak bütün kuvvetin tümüyle Allah'ın olduğunu ve Allah'ın vereceği azabın gerçekten şiddetli olduğunu bir bilselerdi. (Bakara Suresi, 165)

Ayette de haber verildiği gibi inananlar Allah'ın rızasını herşeyden üstün tutarlar. Eğer insanın yaşantısı bu temel üzerine olursa, kişi her an Allah'tan başka korkacak, sakınacak, muhtaç olunacak, boyun eğilecek bir varlık olmadığının bilinciyle hareket eder. Bu bilinçle gerçek anlamda bir hürriyete sahip olurken, aynı zamanda sonsuz güç sahibi bir Veli edinmiş, mağlup edilemez bir kişi olur. Bu şekilde var olan herşeyin tüm ihtiyaçlarını gideren, iç huzuru ve sükunet veren, sıkıntı ve ihtiyaç içinde olana yardım eden, herkesin yaptıklarının karşılığını eksiksiz olarak veren ve koruyan Allah'ın rızasını kazanmayı umar. Kuran'da Allah rızasının önemine şöyle bir örnek verilerek dikkat çekilmektedir:

Binasının temelini, Allah korkusu ve hoşnutluğu üzerine kuran kimse mi hayırlıdır, yoksa binasının temelini göçecek bir yarın kenarına kurup onunla birlikte kendisi de cehennem ateşi içine yuvarlanan kimse mi? Allah, zulmeden bir topluluğa hidayet vermez. (Tevbe Suresi, 109)

İnsanların çoğunun içine düştüğü en büyük yanılgılardan biri budur: Tüm hayatını insanları razı etmek üzerine kurmak. Oysa kendini yaratanı ve yaşatanı unutup da insanları razı etmek için harcanan her saniye, yapılan her iş, sonunda o kişiye azap olarak döner. Allah bu konuyla ilgili olarak Kuran'da, düşünebilenler için çok hik-

metli bir örnek vermiştir. Ayette şöyle buyrulmaktadır:

Allah (ortak koşanlar için) bir örnek verdi: Kendisi hakkında uyumsuz ve geçimsiz bulunan, sahipleri de çok ortaklı olan bir adam ile yalnızca bir kişiye teslim olmuş bir adam. Bu ikisinin durumu bir olur mu?... (Zümer Suresi, 29)

Allah, Kendi istediği şekilde yaşayan kullarını hem dünyada hem de ahirette olabilecek en güzel hayatla yaşatır. Ama Allah'ın rızasına uymaktan uzaklaşıp, kendisi gibi aciz birer kul olan insanlardan veya başka varlıklardan medet umanlar daima büyük bir çıkmaz ve zulüm içerisindedirler. Allah bunu bir ayetinde şöyle bildirmiştir:

Şüphesiz Allah, insanlara hiçbir şeyle zulmetmez. Ancak insanlar kendi nefislerine zulmediyorlar. (Yunus Suresi, 44)

Dahası Allah ile birlikte başka ilahlar edinenler ayette bildirildiği üzere, kınanmış olarak kendi başına, yapayalnız ve yardımcısız bırakılırlar.

Allah ile beraber başka ilahlar edinme, yoksa kınanmış ve kendi başına (yapayalnız ve yardımcısız) bırakılmış olursun. (İsra Suresi, 22)

Dünyada Allah'ı unutarak gaflete dalanlar tüm işlerinde zorluğun, kalplerinde ise sıkıntının eksik olmayacağı, huzur ve mutluluğu asla yaşayamayacakları bir ömür sürerler. Aslında bu, yeryüzündeki mükemmel ve kusursuz sistemlerin tesadüfler sonucunda gerçekleştiğini düşünen zihniyete verilen adaletli bir karşılıktır. Ahirette ise onlar için nankörlüklerinin karşılığı olarak çılgınca yanan bir ateş vardır.

Unutmayın ki "Allah korkusu" dinin temelidir. Allah, ancak Kendisi'nden korkup sakınana, doğruyu yanlıştan ayırma kabiliyetini verir ki bu bir insan için olabilecek en büyük nimetlerden biridir. Çünkü hem kısa ve geçici olan dünya yaşamı hem de öldükten sonra başlayacak asıl olan sonsuz yaşam ancak bu anlayışla en güzel şekilde biçimlenmektedir:

Ey iman edenler, Allah'tan korkup-sakınırsanız, size doğruyu yanlıştan ayıran bir nur ve anlayış (furkan) verir, kötülüklerinizi örter ve sizi bağışlar. Allah büyük fazl sahibidir. (Enfal Suresi, 29)

Öte yandan Kuran'da Allah'ın varlığını bildiği halde O'nu gereği gibi takdir edemeyen ve Allah'tan korkup sakınmayan insanların varlığına da dikkat çekilir. Ayetlerden bazıları şöyledir:

De ki: "Göklerden ve yerden sizlere rızık veren kimdir? Kulaklara ve gözlere malik olan kimdir? Diriyi ölüden çıkaran ve ölüyü diriden çıkaran kimdir? Ve işleri evirip-çeviren kimdir? Onlar: "Allah" diyeceklerdir. Öyleyse de ki: "Peki siz yine de korkup-sakınmayacak mısınız? İşte bu, sizin gerçek Rabbiniz olan Allah'tır. Öyleyse Hak'tan sonra sapıklıktan başka ne var? Peki, nasıl hala çevriliyorsunuz? (Yunus Suresi, 31-32)

Ayetlerde tarif edilen kişi; Allah'ın varlığının farkındadır, bu gereği tasdik etmekte fakat buna rağmen Allah'tan korkup-sakınmamaktadır. Gerçek müminler ise, Rabbimiz'e karşı derin bir korku içerisindeyler ve kıyamet saatinden, hesap gününden korktukları için başka bir ayette haber verildiği üzere Allah'a karşı "işleri titre-

mekte" olanlardır. Sonuçta insan ne yaparsa yapsın, ister kendisine hatırlatılanları hatırdı tutup kulluk etsin, isterse tüm öğütleri unutup bir yana bıraksın Allah'a döndürüleceği o güne doğru hızla ilerlemektedir. İnsanlar bu gerçekten bir ayette şöyle haberdar edilmişlerdir:

Ey insan, gerçekten sen, hiç durmaksızın Rabbine doğru bir çaba harcıyıp durmaktasın; sonunda O'na varacaksın. (İnşikak Suresi, 6)

Öyleyse sakın Allah'tan başka kuvvet olmadığını unutmayın. Allah en büyük güç sahibidir. Bu gerçeğin farkında olmayanlar, Allah'tan başkalarını eş ve ortak tutarlar, üstelik bunlardan Allah'tan korkar gibi korkarlar. Oysa hiçbir insan ya da topluluk Allah'tan bağımsız müstakil bir güce sahip değildir. Tüm varlıklar Allah'a boyun eğmiştir. Peygamber Efendimiz (sav) de bu konuda bir hadisinde şöyle buyurmuştur:

"Bir şey isteyince Allah'tan iste. Yardım talep edersen Allah'tan yardım dile. Zira kullar, Allah'ın yazmadığı bir hususta sana faydalı olmak için biraraya gelseler, bu faydayı yapmaya muktedir olamazlar. Allah'ın yazmadığı bir zararı sana vermek için biraraya gelseler, buna da muktedir olamazlar." (Kütüb-i Sitte, Muhtasarı Tercüme ve Şerhi, Prof. Dr. İbrahim Canan, 16. cilt, Akçağ Yayınları, Ankara, 1992, s. 314)

Öyle ki göklerde ve yerde ne varsa, istese de istemese de Allah'a teslim olmuştur ve O'nun kontrolündedir. Tek bir hücreden milyarlarca galaksiye, insanlardan hayvanlara, dağlardan rüzgarlara kadar tüm varlık alemi Allah'a teslimdir. Öyleyse **Allah'a aşağıdaki ayet-**

te bildirildiği şekilde şükretmeyi unutmayın:

Onların sırtlarına binip-doğrulmanız, sonra doğrulduğunuz zaman, Rabbinizin nimetini zikretmeniz ve: "Bunlara bizim için boyun eğdiren (Allah) ne Yücedir, yoksa biz bunu (kendi hizmetimize) yanaştıramazdık" demeniz için. (Zuhruf Suresi, 13)

Hiç kimse Allah'ın kontrolü ve dilemesi dışında hareket edemez, tek bir söz dahi söyleyemez. Bunun içindir ki size söylenen her söz, başınıza gelen her olay Allah'tandır; yani Veli'nizden, gerçek, yegane Dostunuzdan... Eğer müminseniz şer gibi görünen şeylerin arkasında bile mutlaka sizin için bir hayır ve güzellik gizlenmiştir; Allah bunu bilir siz ise bilmeyebilirsiniz. Siz her ne durumla karşılaşırsanız karşılaştığınız bu gerçeği düşünerek davranmayı unutmayın.

Allah'ın çok bağışlayıcı olduğunu, tevbe imkanının sizin için daima var olduğunu unutmayın. Siz her ne hataya düşerseniz düşün samimi pişmanlıkla ve bir daha tekrarlamamak niyeti ile Allah'a yöneldiğinizde Allah'ı tevbeleri kabul edici ve esirgeyici olarak bulursunuz. Samimiyetle vazgeçilen her hatayı, günahı affedeceğini Allah kullarına şöyle bildirir:

(Benden onlara) De ki: "Ey kendi aleyhlerinde olmak üzere ölçüyü taşıran kullarım. Allah'ın rahmetinden umut kesmeyin. Şüphesiz Allah, bütün günahları bağışlar. Çünkü O, bağışlayandır, esirgeyendir." (Zümer Suresi, 53)

Dünyada her hatanın, günahın geri dönüşü, tevbe imkanı ve affedilme umudu vardır. Allah'ın dininde kişi geçmişte yaptıklarının

yükünü sırtında taşımak durumunda değildir. Allah'tan af dilemesi ve içtenlikle O'na yönelmesi onu bu yükten kurtaracak ve artık bu kişinin son hali önemli olacaktır. **Ama unutmayın Allah ancak samimi olduğunuz takdirde tevbenizi kabul eder, yoksa ölüm size gelip çattınca değil...**

Kuran'da azgınlığı ve Allah'a karşı büyüklemeyle tanıtılan Fira-vun bile boğulacağını anlayınca tevbe etmeye kalkışmıştı. Allah ölüm anında edilen tevbenin hükmünü ayetlerinde şöyle haber vermiştir:

Allah'ın (kabulünü) üzerine aldığı tevbe, ancak cehalet nedeniyle kötülük yapanların, sonra hemencecik tevbe edenlerin(kidir). İşte Allah, böylelerinin tevbe-lerini kabul eder. Allah, bilendir, hüküm ve hikmet sa-hibi olandır. Tevbe; ne, kötülükleri yapıp-edip de on-lardan birine ölüm çattınca: "Ben şimdi gerçekten tev-be ettim" diyenler, ne de kafir olarak ölenler için de-ğil. Böyleleri için acı bir azap hazırlamışızdır. (Nisa Suresi, 17-18)

Allah'ın sonsuz sabır sahibi olduğunu unutmayın. Allah yaptıkları hatalara karşılık insanlara belli bir süre tanır. Bu durum iş-lediği bir günahın hemen ardından karşılığını görmeyen kişileri ke-sinlikle aldatmamalıdır. Çünkü Allah kullarının zulümlerine karşılık onlara süre tanıyandır. Eğer kişi bunun farkına varır ve bağışlanma dilerse Allah'ı affedici olarak bulur. Tam tersi yaptıklarında ısrarcı olursa ve Allah'ın emirlerinden yüz çevirirse yaptığı kötülüklerin so-nucunu mutlaka tadacaktır:

Eğer Allah, insanları zulümleri nedeniyle sorguya çe-kecek olsaydı, onun üstünde (yeryüzünde) canlılardan hiçbir şey bırakmazdı; ancak onları adı konulmuş bir

süreye kadar ertelemektedir. Onların ecelleri gelince ne bir saat ertelenebilirler, ne de öne alınabilirler. (Nahl Suresi, 61)

Allah'a kulluk etmekten başka bir yolunuz olmadığını unutmayın. Çünkü Allah insanları Kendisi'ne kulluk etmeleri için yarattığını bir ayetinde şöyle bildirmiştir:

Ben, cinleri ve insanları yalnızca Bana ibadet etsinler diye yarattım. (Zariyat Suresi, 56)

Sahip olduğumuz herşeyi veren, bizi Yaratan, yaşatan sonra dediği zaman hayatımıza son verecek olan Rabbimiz'e teslim olup, O'nun istediği gibi bir hayat sürdürmek, asla kopmayan bir kulba yapışmak gibidir:

Kim ihsanda bulunan (biri) olarak yüzünü (kendini) Allah'a teslim ederse, artık gerçekten o kopmayan bir kulba yapışmıştır. Bütün işlerin sonu Allah'a varır. (Lokman Suresi, 22)

Öyleyse "RABBİMİZ OLAN ALLAH"ı sakın unutmayın...

İşte Rabbiniz olan Allah budur. O'ndan başka ilah yoktur. Herşeyin yaratıcısıdır, öyleyse O'na kulluk edin. O, herşeyin üstünde bir vekildir. Gözler O'nu idrak edemez; O ise bütün gözleri idrak eder. O, Latif olanıdır, Haberdar olandır. (Enam Suresi, 102-103)

YOL GÖSTERİCİMİZİN KURAN OLDUĞUNU UNUTMAYIN

Elif, Lam, Ra. Bu bir Kitap'tır ki, Rabbinin izniyle insanları karanlıklardan nura, O güçlü ve övgüye layık olanın yoluna çıkarman için sana indirdik. (İbrahim Suresi, 1)

Kuran, insanların Allah'ı tanımaları, O'nun bir tek ilah olduğunu bilmeleri, Rabbimiz'e nasıl kulluk edeceklerini öğrenmeleri ve akıl sahiplerinin iyice öğüt alıp düşünmeleri için Allah Katından gönderilmiş hak kitabımızdır. Yol göstericimiz olan Kuran'da Allah bize ihtiyaç duyacağımız şeyleri açıklamakta, Kendisi'nin razı olacağı yolları göstermekte ve Kendisi'ne kulluk etmenin güzel sonucunu müjdelemektedir:

... Biz Kitab'ı sana herşeyin açıklayıcısı, Müslümanlara bir hidayet, bir rahmet ve bir müjde olarak indirdik. (Nahl Suresi, 89)

Peygamber Efendimiz (sav) de Kuran'a ve sünnete uymanın önemiyle ilgili olarak müminlere şöyle seslenmiştir:

Size iki şey bırakıyorum. Bunlara uyduğunuz müddetçe asla sapıtmayacaksınız: Allah'ın Kitabı ve Resulü'nün sünneti. (Kütüb-

i Sitte, Muhtasarı Tercüme ve Şerhi, Prof. Dr. İbrahim Canan, 2. cilt, Akçağ Yayınları, Ankara, s. 328)

Kuran, inananlar için Allah'tan bir öğüt, şifa ve rahmettir. Bu önemli gerçeği kavrayabilen müminler, Kuran'ın her ayetini derin derin düşünerek tüm hayatlarını ona uygun olarak yaşarlar. Allah müminlerin vicdanlarında cevabını aradıkları her sorunun karşılığını Kuran'da açıklamıştır:

Andolsun, Biz onlara bir Kitap getirdik; iman edecek bir topluluğa bir hidayet ve bir rahmet olmak üzere bir bilgiye dayanarak onu çeşitli biçimlerde açıkladık. (Araf Suresi, 52)

Allah hoşnut olacağı ahlaki Kuran'da tarif etmiştir. Dolayısıyla her insan Kuran'ı yaşamakla yani hükümlerini uygulamakla yükümlüdür. İnsanlar, dünya hayatında yaptıklarının hesabını verecekleri gün, Kuran'dan sorulacaklardır. **Bu nedenle tüm davranışlarınızı, düşünce yapınızı, aldığınız kararların kısacası yaşam şeklinizin toplumun çoğunluğuna değil, sadece Kuran'a uygun olması gerektiğini unutmayın.** Kuran'a göre yaşamak insanı kurtuluşa götürecektir yegane yoldur.

Ancak dini Kuran'a göre yaşayabilmek için elbette onu okumak ve anlamak gereklidir. Çevrenizdeki insanlar bunu uygulamıyor olabilirler. İnsanların çoğu Kuran ayetlerini bilmiyor, bilenler de anlamalarını düşünmeden sadece Arapça okunuşlarını ezberliyor olabilirler. Hatta Kuran'ı kendi batıl inançlarıyla değerlendirip (Allah'ı tenzih ederiz), bir nevi muska kitabı olarak görüyor, evlerinde sadece dolap üstlerinde tutuyor olabilirler. Eğer kurtuluş bulmak istiyorsanız siz bu çoğunluğa değil Rabbimiz'in emrine uyun; Allah'tan bir

öğüt ve uyarı olarak indirilen Kuran'ı okuyun ve hükümlerini öğrenin. Çünkü Allah ayetlerinde Kuran'ın insanlara gönderiliş sebeplerini bize şöyle bildirmektedir:

İşte bu (Kur'an) uyarılıp korkutulsunlar, gerçekten O'nun yalnızca bir tek ilah olduğunu bilsinler ve temiz akıl sahipleri iyice öğüt alıp düşünsünler diye bir bildirip-duyurma (bir belağ)dır. (İbrahim Suresi, 52)

(Bu Kur'an) Ayetlerini, iyiden iyiye düşünsünler ve temiz akıl sahipleri öğüt alsınlar diye sana indirdiğimiz mübarek bir kitaptır. (Sad Suresi, 29)

Yukarıdaki ayetlerde de görüldüğü gibi Allah ancak Kuran'a göre iman eden temiz akıl sahiplerinin öğüt alabileceklerini bildirmiştir. Ve **unutmayın ki Kuran, öğüt alıp düşünebilmemiz için kolaylaştırılmıştır.** Ayetlerde şöyle buyrulmaktadır:

Allah'tan başka bir hakem mi arıyayım? Oysa O, size Kitab'ı açıklanmış olarak indirmiştir. Kendilerine Kitap verdiklerimiz, bunun gerçekten Rabbinden hak olarak indirilmiş olduğunu bilmektedirler. Şu halde, sakın kuşkuya kapılanlardan olma. (Enam Suresi, 114)

İşte Biz onu (Kuran'ı) apaçık ayetler olarak indirdik; şüphesiz Allah, dilediğini hidayete yöneltir. (Hac Suresi, 16)

Kuran-ı Kerim ile ilgili olarak Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed (sav) şöyle buyurmuştur:

Kuran, Allah Azze ve Celle'nin kelmamıdır. Öyle ise Kuran sahibi, Rabbinin, yasak ettiklerini yapmamak sureti ile ona tazim

(hürmet) etsin. (G.Ahmed Ziyaüddin, Ramuz El Hadis, I. cilt, Gonca Yayınevi, İstanbul, 1997, 227/10)

Tüm bunların yanısıra unutulmaması gereken çok önemli bir gerçek daha vardır: Kuran inananlar için doğru yolu gösterici olduğu gibi, inkarcılar için de saptırıcı olabilmektedir. Hesap günü Allah'ın huzuruna çıkacağına inanmayan, Kuran'ın Rabbimiz'den tüm insanlara indirilen hak kitap olduğunu kavrayamayan bazı kişiler ayetlerdeki hikmetleri de anlayamazlar. Ayetlerle karşılaştıklarında kör ve sağır gibi davranırlar. Bu kişilerin durumları Kuran'da şöyle haber verilmiştir:

Kur'an okuduğun zaman seninle ahirete inanmayanlar arasında görünmez bir perde kıldık. Ve onların kalpleri üzerine, onu kavrayıp anlamalarını engelleyen kabuklar, kulaklarına da bir ağırlık koyduk. Sen Kur'an'da sadece Rabbini "bir ve tek" (ilah olarak) andığın zaman, 'nefretle kaçır vaziyette' gerisin geriye giderler. (İsra Suresi, 45-46)

Kuşkusuz inkarcıların içine düştükleri bu durum samimiyetsizliklerinden, Allah'ın emirlerini unutup kendi istek ve tutkularına göre davranmalarından kaynaklanmaktadır. İnkarcılar kavrayış eksikliklerinden dolayı şöyle misaller verirler:

Biz o ateşin koruyucularını meleklerden başkasını kılmadık. Ve onların sayısını inkar edenler için yalnızca bir fitne (konusu) yaptık ki, kendilerine kitap verilenler, kesin bir bilgiyle inansın, iman edenlerin de imanları artsın; kendilerine kitap verilenler ve iman edenler (böylece) kuşkuya kapılmasın. Kalplerinde bir has-

talık olanlar ile kafirler de şöyle desin: "Allah, bu örnekle neyi anlatmak istedi?" İşte Allah, dilediğini böyle şaşırtıp-saptırır, dilediğini böyle hidayete erdirir. Rabbinin ordularını Kendisi'nden başka (hiç kimse) bilmez. Bu ise, beşer (insan) için yalnızca bir öğüttür. (Müddessir Suresi, 31)

İnananlar ise bambaşka bir ruh hali içindedirler. Onlar Allah'tan kendilerine indirilen ayetleri dinlediklerinde hemen sözün en güzeline uyarlar ve dünyada da ahirette de kurtuluşa ererler. Onların ayetlere karşı bu örnek tutumları da Kuran'da şöyle bildirilmiştir:

Allah, müteşabih (benzeşmeli), ikişerli bir kitap olarak sözün en güzelini indirdi. Rablerine karşı içleri titreyerek-korkanların O'ndan derileri ürperir. Sonra onların derileri ve kalpleri Allah'ın zikrine (karşı) yumuşar-yatıştır. İşte bu, Allah'ın yol göstermesidir, onunla dilediğini hidayete erdirir. Allah, kimi saptırırsa, artık onun için de bir yol gösterici yoktur. (Zümer Suresi, 23)

Unutmayın ki, Allah'tan korkup sakınıyorsanız sizin de O'nun ayetlerini dinlediğinizde kalbinizin yumuşayıp yatışması gerekir. Çünkü Allah samimi olarak iman edenlerin, Kuran'ın Hak olduğunu anlayabileceğini bize bildirmiştir. Kuran'ın Hak olduğundan yana şüphe içinde olanlar ise yalnızca inkarcılardır. Allah ayetlerinde şöyle buyurmaktadır:

(Bir de) Kendilerine ilim verilenlerin, bunun (Kuran'ın) hiç tartışmasız Rablerinden olan bir gerçek ol-

duğunu bilmeleri için; böylelikle ona iman etsinler ve kalpleri ona tatmin bulmuş olarak bağlansın. Şüphesiz Allah, iman edenleri dosdoğru yola yöneltir. İnkâr edenler ise, kıyamet-saati onlara apansız gelinceye veya kesintiye uğramış (akim, verimsiz) bir günün azabı onlara yetişinceye kadar ondan (Kuran'dan) yana şüphe içinde sür-git kalacaklardır. (Hac Suresi, 54-55)

Siz de hesap günü Kuran'dan sorulacağınızı unutmayın. Allah bu gerçeğe; **"Şu halde, sana vahyedilene sımsıkı-tutun; çünkü sen dosdoğru bir yol üzerindesin. Ve şüphesiz o (Kur'an), senin ve kavmin için gerçekten bir zikirdir. Siz (ondan) sorulacaksınız."** (Zuhur Suresi, 43-44) ayetleriyle dikkat çekmiştir. İnsanların çoğunun Kuran'dan uzaklaşmış, adeta onu terk etmiş olması sakın sizi aldatmasın. Çünkü birçok insan 60-70 yaşına kadar yaşayacakları garantiymiş gibi, Kuran'ı okuyup, öğrenmeyi yaşlılık yıllarına bırakmayı uygun görürler. Gençlik yıllarında dine uygun yaşamının, kendilerini birçok şeyden mahrum bırakacağını düşünürler. Oysa bu samimiyetsiz mantık örgüleriyle kendi kendilerine kötü bir son hazırlarlar.

Allah'a nasıl kulluk edeceğinizi size açıklayan ve yegane rehberiniz olan kitap Kuran'dır. Tüm yaşamınızı Kuran'ın hükümlerine ve Peygamber Efendimiz (sav)'in sünnetine uygun şekilde düzenlemeniz şarttır. Çünkü iman etsin veya etmesin, herkes hesap günü Kuran'dan sorgulanacaktır. **Unutmayın ki, ancak samimi olarak Kuran'ın hükümlerini uyguladığınız takdirde sonsuz azaptan kurtulmayı ve cennete kavuşmayı umabilirsiniz.**

YAŞANILAN HER ANIN KADERDE OLDUĞUNU UNUTMAYIN

Hiç şüphesiz, Biz herşeyi bir kadere göre yarattık. (Kamer Suresi, 49)

Yukarıdaki ayette bildirildiği gibi, var olan herşey sonsuz akıl ve ilim sahibi Allah'ın belirlediği kadere tabidir. 'OL' kelimesi ile herşeyi bir anda var eden Allah, sadece insanların değil tüm varlıkların kaderini belirlemiştir. Bu mutlak gerçeğe iman etmiş olanlar, Allah'ın sonsuz akli ile takdir ettiği kadere gönülden teslim olarak yaşarlar. **Unutmayın ki; herşey O'nun kontrolündedir ve istese de istemese de herşey Allah'a boyun eğmiştir.**

Ancak halk arasında özellikle kader ile ilgili olarak pek çok yanlış kanaat vardır. Cahil bakış açılarından dolayı bu konuda birçok kişi düşünmeden konuşabilmektedir. Üstelik bunun Allah'ın hoşnut olmayacağı bir tavır olduğunu da göz ardı ederek. Şarkılarda, şiirlerde, günlük konuşmalarda farkında olarak ya da olmayarak kadere isyan manasına gelecek ifadeler kullanılabilmektedir. Bozuk mantık örgüsünden kaynaklanan "kaderini yenmek", "kaderini değiştirmek" gibi birtakım yanlış ifadeler de toplumda oldukça yaygındır. Bu mantığa

sahip olan kişiler bazı beklenti ve tahminlerine "kader" adını koyup, bunların gerçekleşmediğini görünce de kaderin belirlendiği gibi gitmediğini, değiştiğini zannederler. Bu tür tutarsız mantıklar kaderin anlamının tam olarak kavranamamış olmasından kaynaklanır.

Mübarek Peygamberimiz Hz. Muhammed (sav) bir hadisinde kadere tevekkül etmenin mümin özelliği olduğunu şöyle bildirmiştir:

Hz. Cahir (R.a) anlatıyor: "Resûlullah (S.a.v) buyurdular ki: "Kul, hayırla, şerriyle kadere inanmadıkça, kendine (hayır ve şerden) isabet edecek şeyi atlatamayacağını, (hayır ve şerden) kaçacak olan şeyi de yakalayamayacağını bilmedikçe iman etmiş olmaz." (Tirmizi, Kader 10, 2145)

Kader; zaman ve mekan kavramlarını yoktan var eden ve bunları tamamen kontrolü ve hakimiyetinde bulunduran, zaman ve mekana tabi olmayan Allah'ın, geçmiş ve gelecekteki tüm olayları zamansızlık boyutunda bilmesi ve yaratmasıdır. Yaşanmış ve yaşanacak bütün olaylar zinciri an an, detay detay Allah Katında planlanarak yaratılmıştır.

Zamanı Allah'ın yarattığını, bu yüzden Rabbimiz'in zamana bağımlı olmadığını, dolayısıyla O'nun yarattığı olayları, yarattıklarıyla beraber izlemesi ve bunların sonuçlarını beklemesi gibi bir şeyin söz konusu olamayacağını unutmayın.

Allah'ın Katında herşeyin başı da sonu da, sonsuzluk şeridindeki yeri de bellidir. Herşey olup bitmiştir. Bu nedenle insanların, kader üzerinde değişiklik yapmaya güç ve imkanları yoktur. Tam tersine kader insanlar üzerinde belirleyici ve etkili bir unsurdur. Herşeyiyle kaderin bir parçası olan insan, o kaderden bağımsız bir şekilde

davranamaz. Kaderin dışına çıkamaz ki kaderini değiştirebilsin. Bu bir video kasetteki filmde yer alan oyuncunun, kasetten dışarı sıyrılıp maddi bir boyut kazanarak videonun başına oturması ve kendi bulunduğu kasette silmeler, eklemeler, değişiklikler yapmasına benzer ki, elbette ki böyle bir şeyin gerçekleşmesi mümkün değildir.

Dolayısıyla "kaderi yenme", "kaderin akışını değiştirme" gibi bir şey söz konusu değildir. Bu gibi ifadeler tam anlamıyla bir safsata-dır. **"Ben kaderimi değiştirdim" diyen bir insanın da aslında kaderinde yazılı olan bir cümleyi söylediğini sakın unutmayın.**

Örneğin bir insan günlerce komada kalabilir, yeniden yaşama dönmesi imkansız gibi gözükebilir. Fakat aynı insanın beklenenin aksine tekrar eski sağlığına kavuşması, onun "kaderi yendiği" ya da doktorların onun "kaderini değiştirdiği" anlamına gelmez. Bu kurtuluş yalnızca o kişinin kaderinde kendisi için belirlenmiş süreyi henüz doldurmadığını gösterir. Bu da aynı kaderin bir parçasından başka bir şey değildir. Herşey gibi komadan çıkış da, Allah Katında yazılıp tespit edilmiştir:

... Ömür sürene, ömür verilmesi ve onun ömründen kısaltılması da mutlaka bir kitapta (yazılı)dır. Gerçekten bu, Allah'a göre kolaydır. (Fatır Suresi, 11)

Allah'ın izni olmaksızın hiçbir nefis için ölmek yoktur. O, süresi belirtilmiş bir yazıdır... (Al-i imran Suresi, 145)

Elbette zaman ve mekana bağımlı olduğumuz için bizi Yaratan ve herşeyden bağımsız olan Allah'ın yarattığı kaderi önceden bilmemiz de mümkün değildir. Bizim yapmamız gereken Allah'ın zamandan ve

mekandan tamamen münezzehtir olduğuna iman etmektir.

Şunu da unutmayın ki; Allah tüm olayları dinin menfaatine ve müminlerin ahiretine faydalı olacak şekilde planlamıştır. Bu durumda iman eden bir kişinin olaylar karşısında teslimiyetsizlik göstermesi mümkün değildir. Her durumun bir kader üzerine ve Allah'ın emriyle yaratıldığına unutulması ya da göz ardı edilmesi insanın kendisine yapabileceği en büyük zulümlerden biridir; çünkü insan bu unutmamanın neticesinde amansız bir sıkıntı içine girer. Ayrıca kişinin bu gerçeği kabul etmemesi, olacak olanı değiştirmez. İster iman edip teslim olsun, isterse teslim olmasın her iş, Allah'ın herkes için tek tek belirlediği kader dahilinde işlemektedir. Allah bu gerçeği aşağıdaki ayetiyle vurgulamıştır:

Yeryüzünde olan ve sizin nefislerinizde meydana gelen herhangi bir musibet yoktur ki, Biz onu yaratmadan önce, bir Kitap'ta (yazılı) olmasın. Şüphesiz bu, Allah'a göre pek kolaydır. (Hadid Suresi, 22)

Bu ayette de görüldüğü gibi, insan ister inansın ister inanmasın, başına gelen herşeyi Allah önceden kesin olarak belirlemiştir. Dünya var olduğundan beri yaşayan tüm insanların doğumları da, ölümleri de dahil her iş Rabbimiz'in izniyle -ne bir an evvel, ne de bir an sonra- tam Allah'ın belirlediği zamanda gerçekleşmektedir.

Sizi çamurdan yaratan, sonra bir ecel belirleyen O'dur. Adı konulmuş ecel O'nun Katındadır... (Enam Suresi, 2)

Yeryüzünde olan ve insanların nefislerinde meydana gelen her

durum, Allah'ın dilemesi dışında gelişmeyeceğine göre her zaman O'na tevekkül etmek, Allah'ın kullarından istediği ve kişinin yaratılışına da en uygun tavidir. Nitekim ayette müminlerin şöyle söyledikleri haber verilmiştir:

De ki: "Allah'ın bizim için yazdıkları dışında, bize kesinlikle hiçbir şey isabet etmez. O bizim Mevlamızdır. Ve mü'minler yalnızca Allah'a tevekkül etmelidirler." (Tevbe Suresi, 51)

Allah "... **Biz sizi, şerle de, hayırla da deneyerek imtihan ediyoruz ve siz Bize döndürüleceksiniz.**" (Enbiya Suresi, 35) ayetinde bildirdiği gibi, müminleri çeşitli şekillerde dener. Bu sebeple müminler iyi olayların yanında bazen kötü gibi görünen olaylarla da karşılaşabilirler. **Ancak unutmayın ki, herşey Allah'ın dilemesiyle yaratılmış olduğundan müminler için en hayırlı şekilde sonuç verir:**

... Olur ki hoşunuza gitmeyen bir şey, sizin için hayırlıdır ve olur ki, sevdiğiniz şey de sizin için bir şerdir. Allah bilir de siz bilmezsiniz. (Bakara Suresi, 216)

Peygamberimiz (sav) de müminlere Allah'ın yarattığı herşeyden razı olmaları gerektiğini bir hadisinde şöyle öğütlemiştir:

Sa'd İbnu Ebî Vakkâs (R.a) anlatıyor: "Resûlullah aleyhissalâtu vesselâm buyurdular ki: "Ademoğlunun saadet (sebepleri)nden biri de Allah Teâla'nın hükmettiğine rıza göstermesidir. Şekâvet (sıkıntı içinde olmanın) (sebepleri)nden biri de Allah Teâla'ya istihareyi (Allah'a danışmayı) terketmesidir. Keza şekâvetin bir diğer nedeni de Allah'ın hükmettiğine razı olmamasıdır." (Tirmizî, Kader 15, (2152))

Allah'a inanıp, O'nun doğru yolunda gidenler her zaman kadere tabi olmanın rahatlığını ve huzurunu yaşarlar. Çünkü kadere tam teslim olmuş kişi için onu korkutacak ya da hüzne sürükleyecek hiçbir şey yoktur. Allah, inanan kullarına hem dünyada hem ahirette en güzel hayatı yaşatacak ve rızasına uydukları sürece Kendi koruması altında tutacaktır. Ayrıca Allah bir olaydaki hayrı mutlaka dünyada göstermeyebilir. Ama dünyada mümin için şer gibi görülen bir olay onun ahirette daha üst mevkilere ulaşmasına da vesile olabilir. Örneğin, tedavisi güç bir hastalığa yakalanan mümin isyan etmez; tam tersine hastalığını kendisini Allah'a yakınlaştıracak bir fırsat olarak görür. **Sonuçta unutulmaması gereken en önemli şey Allah'ın tüm olayları, salih kullarını koruyacak ve onlara ahiretlerini kazandıracak şekilde planlandığıdır.**

Hiç şüphesiz, benim velim Kitab'ı indiren Allah'tır ve O salihlerin koruyuculuğunu (veliliğini) yapıyor. (Araf Suresi, 196)

Başlarına gelebilecek her olayda hikmet olduğunu unutmadan hareket edenler, attıkları her adımda Allah'ın kendi üzerlerindeki yakın korumasını hissederler. Bu yüzden de nasıl ve nerede, hangi iş üzerinde olurlarsa olsunlar, Allah'ın tüm yaptıklarını çok iyi bildiğini asla akıllarından çıkarmazlar.

Sonuçta herşeyin, öncesi ve sonrasıyla Allah Katında yazılı olduğunu, Allah'ın yazdıkları dışında kimseye hiçbir şeyin isabet etmeyeceğini, nasıl, nerede ve hangi iş üzerinde olursak olalım, Allah'ın tüm yaptıklarımızı çok iyi bildiğini, sonsuz akılla planlanan bir kadere tabi olduğumuzu asla unutmayın.

SİZİ SAPTIRMAK İÇİN VAR GÜCÜYLE ÇABALAYAN ŞEYTANIN VARLIĞINI UNUTMAYIN

"Ey Ademoğulları, ben size and vermedim mi ki: Şeytana kulluk etmeyin, çünkü, o, sizin için apaçık bir düşmandır; Bana kulluk edin, doğru yol budur." Andolsun o, sizden birçok insan-neslini saptırmıştı. Yine de aklınızı kullanmıyor muydunuz? (Yasin Suresi, 60-62)

Sizi Allah'tan, O'nun dininden ve Kuran'dan uzak tutmaktan başka hedefi olmayan bir düşmanınız olduğunu sakın aklınızdan çıkarmayın. Çünkü o, sizi bir an olsun unutmuyor; görevini yerine getirmek için her an fırsat kolluyor, pusuda bekliyor. Sizi, sizin onu görmediğiniz yerden görüyor ve yine sizi tuzağa düşürmenin binbir yolunu arıyor. En önemli özelliklerinden biri sinsilik. Yöntemleri, taktikleri, oyunları kişiden kişiye değiştiği gibi; zamana, mekana ve şartlara göre de farklılık gösterebiliyor. İşte bu düşman, Allah Katından kovulmuş olan şeytandır.

Şeytan çoğu kişinin zannettiği gibi, hayali bir varlık değildir. Dünyada imtihanın bir gereği olarak var olan şeytanın faaliyetlerine karşı dikkatin sürekli açık olması gerekir. Çünkü şeytan Allah'a başkaldırarak, O'nun kullarını saptıracağına yemin etmiştir. Şeytanın bu isyanı Kuran'da şöyle anlatılmıştır:

Andolsun, Biz sizi yarattık, sonra size suret (biçim-şekil) verdik, sonra meleklerle: "Adem'e secde edin" dedik. Onlar da İblis'in dışında secde ettiler; o, secde edenlerden olmadı. (Allah) Dedi: "Sana emrettiğimde, seni secde etmekten alıkoyan neydi?" (İblis) Dedi ki: "Ben ondan hayırlıyım; beni ateşten yarattın, onu ise çamurdan yarattın." (Allah:) "Öyleyse ordan in, orda büyüklenmen senin (hakkın) olmaz. Hemen çık. Gerçekten sen, küçük düşenlerdensin." O da: "(insanların) dirilecekleri güne kadar beni gözle(yip ertele.)" dedi. (Allah:) "Sen gözlenip-ertelenenlerdensin" dedi. Dedi ki: "Madem öyle, beni azdırdığından dolayı onları (insanları saptırmak) için mutlaka senin dosdoğru yolunda (pusu kurup) oturacağım." "Sonra muhakkak önlerinden, arkalarından, sağlarından ve soldarından soku- lacağım. Onların çoğunu şükredici bulmayacaksın." (Allah) Dedi: "Kınanıp alçaltılmış ve kovulmuş olarak ordan çık. Andolsun, onlardan kim seni izlerse, cehennemini sizlerle dolduracağım." (Araf Suresi, 11-18)

Yukarıdaki ayetlerden de açıkça anlaşıldığı gibi, şeytan insanın apaçık düşmanıdır. Tüm insanlara düşman olan bu varlık, size de sürekli kuruntu ve vesvese vermeye, sizi doğru yoldan saptırmaya ça-

lışacaktır. Fakat burada önemli bir nokta vardır; şeytanın en büyük amacı yukarıdaki ayetlerde de ifade edildiği gibi sizi ve tüm insanları kendi yoluna uydurmaktır. Kovulmuş şeytan, sizi cehenneme sokana kadar rahat etmeyecektir. **O halde ona karşı her an uyanık olmanız, hiçbir çağrısına bir an için bile uymamanız gerektiğini sakın unutmayın.**

Ancak burada unutulmaması gereken çok önemli bir gerçek vardır: Şeytan Allah'tan müstakil bir güç değildir. Şeytanı yaratan ve kontrolü altında tutan Allah'tır. O da Allah'ın yarattığı bir varlıktır ve ancak Allah'ın izniyle faaliyetini sürdürmektedir. Dünyadaki imtihan sırasında gerçekten iman edenle, etmeyenin ayrılması için görevlendirilmiştir. Şeytan ancak Allah'ın irade ve takdiri içinde faaliyet gösterebilir. Kendisine tanınan süre bittiğinde, cezasını çekmek üzere o da saptırdığı insanlarla beraber cehenneme atılacaktır:

Andolsun, senden ve içlerinde sana tabi olacak olanlardan tümüyle cehennemi dolduracağım." (Sad Suresi, 85)

Siz şeytanın müminler üzerinde bir gücü olmadığını unutmayın. Ayette bildirildiği gibi, şeytanın gücü yalnızca samimi iman etmemiş insanlar üzerinde geçerlidir.

Dedi ki: "Rabbim, beni kışkırttığın şeye karşılık andolsun, ben de yeryüzünde onlara, (sana başkaldırmayı ve dünya tutkularını) süsleyip-çekici göstereceğim ve onların tümünü mutlaka kışkırtıp-saptıracağım. Ancak onlardan muhlis olan kulların müstesna." (Hicr Suresi, 39-40)

Şeytan, Allah'ın mümin olarak yarattığı bir kulu saptıramaz. Ta-

bii ki müminler hata yapabilirler. Ancak hiçbir zaman Allah'ın rahmetinden umutlarını kesmezler. Şeytanın etkisini fark ettiklerinden hemen Allah'a sığınıp tevbe ederler. Şeytanın saptırma etkisinin kimler üzerinde olacağı Kuran'da Şöyle açıklanmıştır:

Gerçek şu ki, iman edenler ve Rablerine tevekkül edenler üzerinde onun (Şeytanın) hiçbir zorlayıcı-gücü y yoktur. Onun zorlayıcı-gücü ancak onu veli edinenlerle, onunla O'na (Allah'a) ortak koşanlar üzerindedir. (Nahl Suresi, 99-100)

Unutmayın ki şeytan, kendisi gibi sizin de Allah'a karşı isyan etmenizi ister. (Allah'ı tenzih ederiz) Kötü ahlak göstermenizi, Allah'ın hoşnut olmayacağı her türlü tavrı uygulamanızı ve Allah'a karşı birtakım zanlarda bulunmanızı emreder; O'nun gücünü ve büyüklüğünü gereği gibi takdir etmenizi engellemeye çalışır. Allah Kuran'da bu tehlikeye özellikle dikkat çekmiştir:

Ey insanlar, yeryüzünde olan şeyleri helal ve temiz olarak yiyn ve şeytanın adımlarını izlemeyin. Gerçekte o, sizin için apaçık bir düşmandır. O, size yalnızca, kötülüğü, çirkin-hayasızlığı ve Allah'a karşı bilmediğiniz şeyleri söylemenizi emreder. (Bakara Suresi, 168-169)

Ahireti unutturmaya başardığı insanları yaşamları boyunca gelecek endişesi içinde yaşatmaya çalışır. Bu şekilde yaşayan insanlar herşeyin Allah'ın kontrolünde olduğundan habersiz, Allah'ın kendileri hakkında bir iyilik dilediğinde kimsenin buna engel olamayacağından ise tümüyle gafildirler. İçinde bulundukları gaflet onları Allah'a karşı her türlü suı işlemeye iter:

Şeytan, sizi fakirlikle korkutuyor ve size çirkin hayasızlığı emrediyor. Allah ise, size Kendisi'nden bağışlama ve bol ihsan (fazl) vadediyor. Allah (rahmetiyle) geniş olandır, bilendir. (Bakara Suresi, 268)

Üstelik şeytanın en önemli taktiği tüm bunları yaparken insanlara sinsice yaklaşmasıdır. Allah Kuran'da şeytan için, **"Sinsice, kalplere vesvese ve şüphe düşürüp duran' vesvesecinin şerrinden. Ki o, insanların göğüslerine vesvese verir (içlerine kuşku, kuruntu fısıldar);"** (Nas Suresi, 4-5) şeklinde bildirmiştir. Ayette de açıkça bildirildiği gibi insanlara sinsice yaklaşan şeytan onları boş ve amaçsız işlerle oyalarken, yaptıkları kötülükleri de kendilerine çekici ve süslü gösterir:

Onlara, zorlu azabımız geldiği zaman yalvarmaları gerekmez miydi? Ama onların kalpleri katılaştı ve şeytan onlara yapmakta olduklarını çekici (süslü) gösterdi. (Enam Suresi, 43)

Ve en önemlisi de kalpleri katılaştıran, sapkın bir yolda olduğu halde iyi bir iş yaptığını zanneden bu insanlar Allah'ın ayetlerinden giderek uzaklaşırlar. Rabbimiz'i unutup şeytanı dost edinirler ve onun peşine takılıp azgınlanırlar. Allah buna karşı da insanları şöyle uyarmıştır:

Onlara kendisine ayetlerimizi verdiğimiz kişinin haberini anlat. O, bundan sıyrılıp-uzaklaşmış, şeytan onu peşine takmıştı. O da sonunda azgınlardan olmuştu. (Araf Suresi, 175)

Şeytanın farklı insanlar için farklı taktikler kullanacağı-

nı, sizi de zayıf bir noktanızdan yakalamaya çalışacağını unutmayın.

Şeytan tüm insanlık tarihi boyunca yaşayan herkese farklı yönlerden yaklaşmıştır. Örneğin, din ahlakından uzak yaşayan bir kimşenin, daha da uzaklaşmasını sağlayacak yöntemler kullanarak, onu tamamen dünya hayatına yöneltir, Allah'a karşı hesap vereceği gününü unutturur ve böylece ömür boyu dinden uzak tutar.

Bu arada müminlere karşı da faaliyetlerini sürdürmeye devam eder. Müminlerin ihlasla ibadet etmesini engellemek için doğru bilerek, samimiyetle yaptıkları her işe mutlaka engel olmaya çabalar. Tüm gücüyle kişinin dinin gereklerinden küçük küçük de olsa tavizler vermesi için çalışır. Örneğin insanı gaflete sürükleyerek namaz, oruç gibi ibadetlerini yerine getirmesini engellemeye çalışabilir. Günde 5 vakit farz kılınan namaz, şeytandan insana ulaşabilecek olan bu gaflet halini engelleyecek bir ibadettir. Müminin sürekli olarak en içten şekilde Rabbimiz'e yönelmesini, yaptığı her işte ihlası ayakta tutmasını, vicdanını en fazlasıyla kullanmasını ve Allah (cc)'in beğendiği ahlaki yaşamakta süreklilik gösterebilmesini sağlar. Resullullah Efendimiz (sav), namaz kılmamanın ne kadar tehlikeli olduğunu mübarek hadis-i şeriflerinde şöyle bildirmiştir:

Imam-i Sâfi ile Beyhakî'ye göre Peygamberimiz (sav): “Herhangi bir vakit namazı kılmaksızın vaktini geçirenler yuvası dağılmış, malını mülkünü elden kaçırmış gibidirler.” buyuruyor. (Imam Gazali - Mükasefetü'l Kulub - Kalplerin Keşfi)

Şeytan ayrıca kibir, bencillik, unutkanlık, dikkatsizlik, kendini yeterli görme, öfke ve gurur gibi nefsin yatkın olduğu konuları çeşitli

kılıflara sokarak mümine uygulatmaya çabalar. İnsanlara uzun vade-
li planlar yaptırtıp, bunlarla kafalarını meşgul etmeye çalışır. Günlük
işlere daldırarak ve bahaneler uydurarak hem düşüncelerine, hem
de fiili olarak Allah'ı zikretmelerine engel olmaya çalışır.

Allah'a teslim olmuş, sabah akşam O'nu zikreden, yeryüzündeki
her olayın Allah'ın kontrolünde olduğunu bilen ve ihlasla Rabbimiz'e
yönelen müminler şeytanın etkisine karşı güçlüdürler. Bunu bilen
şeytan insana özellikle Allah'ı unutturmaya çalışır. Ve Allah'tan kor-
kup sakınmayanlar üzerinde de kesin bir etkisi olur:

**Şeytan onları sarıp-kuşatmıştır; böylelikle onlara
Allah'ın zikrini unutturmuştur. İşte onlar, şeytanın fır-
kasıdır. Dikkat edin; şüphesiz şeytanın fırkası, hüsrana
uğrayanların ta kendileridir. (Mücadele Suresi, 19)**

**İnsanların arasına kin ve düşmanlık sokan, aralarını açıp
bozanın hep şeytan olduğunu unutmayın.** Dünya var oldu-
ğundan beri süregelen tüm savaşlardan, kavgalardan en sıradan gibi
görünen tartışmalara kadar her türlü düşmanlığın arkasında "şeyta-
nın kışkırtmaları" vardır. Allah şeytanın insanları kışkırtmasını ayet-
te şöyle bildirmiştir:

**Görmedin mi, Biz gerçekten şeytanları, kafirlerin
üzerine gönderdik, onları tahrik edip kışkırtıyorlar.
(Meryem Suresi, 83)**

Elbette inkarcılar şeytanı dost edinen, onun sistemini benimse-
yen kimselerdir. Dolayısıyla ona uymaları, birbirlerine karşı kin ve
düşmanlık beslemeleri son derece doğaldır. Ancak şeytanın bir
özellliği daha vardır ki o da Allah'a iman edenler arasına kin ve nef-

ret sokmaya çalışmasıdır. Bu şekilde onları zayıflatabileceğini, Allah'a olan itaatlerini engelleyebileceğini zanneder. Allah bu tehlikeye karşı da kullarını uyarılmış ve çözüm yollarını göstermiştir. Bir ayette şöyle buyrulmaktadır:

Kullarıma, sözün en güzel olanını söylemelerini söyle. Çünkü şeytan aralarını açıp bozmaktadır. Şüphesiz şeytan insanın açıkça bir düşmanıdır. (İsra Suresi, 53)

Şeytanın size her an sinsice vesvese vermeye çalışacağını da unutmayın. Şeytan zannedildiği gibi, zaman zaman ortaya çıkan bir varlık değildir. Onun sinsi mücadelesi siz nereye giderse-niz gidin, ne yaparsanız yapın, yaşadığınız müddetçe devam eder.

Şeytanın varlığını unutan bir insan, onun telkinlerinin kendi kafasından geçen düşünceler olduğunu zannedebilir. İçinde sürekli isyanı ve kötülüğü fısıldayan sesin, şeytana ait olduğunu kavrayamayabilir. Ancak Allah'ın salih kulları, bu sesin, şeytana mı yoksa kendi vicdanlarına mı ait olduğunu kolaylıkla teşhis edebilecek bir akla ve anlayışa sahiptirler. Allah şeytanın vesveselerinden ve sinsi fısıltılarından korunmanın yolunu onlara şöyle bildirmiştir:

Eğer sana şeytandan yana bir kışkırtma (vesvese veya iğva) gelirse, hemen Allah'a sığın. Çünkü O, işitendir, bilendir. (Allah'tan) Sakınanlara şeytandan bir vesvese eriştiğinde (önce) iyice düşünürler (Allah'ı zikredip-anarlar), sonra hemen bakarsın ki görüp bilmişlerdir. (Araf Suresi, 200-201)

Şeytanın size asla aklınızdan çıkarmamanız gereken gerçekleri unutturmaya çalışacağını sakın unutmayın. Şeytanın insanlar üzerinde etkili olabilmek için kullandığı ve sıklıkla başvurduğu yöntemlerden biri başta da bahsettiğimiz 'unutturma'dır. Bu yüzden şeytan insana, Allah'a karşı sorumlu olduğu her konuyu unutturmak için çabalar. Allah'ın her yanımızdan sarıp kuşattığını, kadere tabi olduğumuzu, öleceğimizi, Allah'a hesap vereceğimizi unutturarak yapacağımız hayırları engellemek ister.

Örneğin şeytan insanların Allah'a şükretmesini istemez. Bu yüzden de etraftaki herşeyin Allah'ın nimeti olduğunu unutturmaya çalışır. Ahireti unutturup, dünya hayatını süslü ve çekici göstererek insanları kandırmaya çalışır. Her işte bir hayır olduğunu, özellikle de ani olaylarda, tevekkülü ve kaderi unutturmaya gayret eder.

Allah şeytanın insan zihnine etki ederek çeşitli şeyleri unutturduğuna Kuran'da pek çok kez dikkat çekmiştir:

Ayetlerimiz konusunda 'alaylı tartışmalara dalanlar:' -onlar bir başka söze geçinceye kadar- onlardan yüz çevir. Şeytan sana unutturacak olursa, bu durumda hatırlamadan sonra, artık zulmeden toplulukla beraber oturma. (Enam Suresi, 68)

... Onu hatırlamamı şeytandan başkası bana unutturmadi; o da şaşılacak tarzda denizde kendi yolunu tuttu. (Kehf Suresi, 63)

... Fakat şeytan, efendisine hatırlatmayı ona unutturdu, böylece daha nice yıllar (Yusuf) zindanda kaldı. (Yusuf Suresi, 42)

Tüm bu etkilerine rağmen, şeytanın tamamen Allah'ın kontrolünde bir varlık olduğunu ve samimi kullar üzerinde hiçbir etkisinin olamayacağını unutmamalısınız.

Sonuç olarak şeytan Allah'ın yarattığı, istese de istemese de O'na boyun eğmiş bir varlıktır. Tüm faaliyetlerini ancak O'nun izniyle gerçekleştirebilir. Allah izin vermediği sürece insan hiçbir şeye güç yetiremez. Şeytan ne yaparsa yapsın ancak inkarcıları saptırabilir, Allah'a gönülden iman edenlerin ise onun yaptıklarıyla yalnızca imanları artar. Kuran'da bu gerçek açıkça bildirilmiştir. Ayetler şöyledir:

Şeytanın (bu tür) katıp bırakmaları, kalplerinde hastalık olanlara ve kalpleri (her türlü) duyarlılıktan yoksun bulunanlara (Allah'ın) bir deneme kılması içindir. Şüphesiz zalimler, (gerçeğin kendisinden) uzak bir ayrılık içindedirler. (Bir de) Kendilerine ilim verilenlerin, bunun (Kur'an'ın) hiç tartışmasız Rablerinden olan bir gerçek olduğunu bilmeleri için; böylelikle ona iman etsinler ve kalpleri ona tatmin bulmuş olarak bağlansın. Şüphesiz Allah, iman edenleri dosdoğru yola yöneltir. (Hac Suresi, 53-54)

Andolsun, İblis, kendileri hakkında zannını doğrulamış oldu, böylelikle iman eden bir grup dışında, ona uymuş oldular. Oysa onun, kendilerine karşı hiçbir zorlayıcı-gücü yoktu; ancak Biz ahirete iman edeni, ondan kuşku içinde olandan ayırt etmek için (ona bu imkanı verdik). Senin Rabbin, herşeyin üzerinde gözetici-koruyucudur. (Sebe Suresi, 20-21)

İnananlar ise, **"Şayet sana şeytandan bir kışkırtma gelecek olursa, hemen Allah'a sığın..."** (Fussilet Suresi, 36) ayetinde emredildiği gibi şeytana kulak vermez ve hemen Allah'a sığınır-lar. Çünkü bilirler ki, eğer bu kışkırtmalardan Allah'a sığınıp şeyta-nın yolu kapatılmazsa, insan onun her telkinine açık hale gelebilir. Böylece şeytan kendisine uyanların dostu olur ve kişiyi Allah'tan, O'nun zikrinden tamamıyla uzaklaştırır:

Kim Rahman (olan Allah)ın zikrini görmezlikten gelir-se, Biz bir şeytana onun 'üzerini kabukla bağlattırırız'; artık bu, onun bir yakın dostudur. (Zuhruf Suresi, 36)

Fakat başta da belirttiğimiz gibi Allah'a kesin bir imanla bağlanan-ların şeytanın etkisinden çekinmelerine gerek yoktur. Elbette onun etkilerine karşı uyanık olmak gerekir ama Allah bize çok önemli bir sırrı da müjdelemiştir: Şeytanın iman edenler ve Allah'a tevekkül edenler üzerinde hiçbir zorlayıcı-gücü yoktur.

Benim kullarım; senin onlar üzerinde hiçbir zorlayıcı gücün (hakimiyetin) yoktur. Vekil olarak Rabbin ye-ter. (İsra Suresi, 65)

Peygamber Efendimiz (sav) de Allah'ın tek İlah olduğunu, O'ndan başka güç sahibinin olmadığını hatırlatmış ve müminlerin şeytandan Allah'a sığınmaları gerektiğini şöyle öğütlemiştir:

Allah'tan başka ilah yoktur, o tektir, şeriksizdir. Arz ve semanın mülkü O'na aittir. Bütün hamdler O'nadır, O herşeye kadirdir." de... Taşlanmış şeytandan Allah'a sığın. (Kütüb-i Sitte, Muhtasarı Tercüme ve Şerhi, Prof. Dr. İbrahim Canan, 16. cilt, s. 311)

Şeytanın çok kaypak karakterli olduğunu, kendisine uyanları hesap gününde yapayalnız bırakacağını unutmayın.

Dünya hayatı sona erdiğinde şeytanın kendisine uyanları nasıl yüzüstü bırakacağı, onları nasıl aldattığını açıklayacağı Kuran'da bildirilmiştir:

İş hükme bağlanıp-bitince, şeytan der ki: "Doğrusu, Allah, size gerçek olan va'di va'detti, ben de size vaadde bulundum, fakat size yalan söyledim. Benim size karşı zorlayıcı bir gücüm yoktu, yalnızca sizi çağırdım, siz de bana icabet ettiniz. Öyleyse beni kınamayın, siz kendinizi kınayın. Ben sizi kurtacak değilim, siz de beni kurtacak değilsiniz. Doğrusu daha önce beni ortak koşmanızı da tanımamıştım. Gerçek şu ki, zalimlere acı bir azab vardır." (İbrahim Suresi, 22)

Ve şüphesiz kaypak karakterli şeytana uyanlar hesap günü nasıl bir yanılgı içinde yaşadıklarını anlayacaklardır. Dünyadaki yaşamları boyunca Allah'ı unutup, O'nun gösterdiği doğru yola uymadıkları için büyük bir pişmanlık içine düşeceklerdir. Ama artık iş iştten geçmiştir ve şeytan onları yapayalnız bırakmıştır:

O gün, zulmeden, ellerini (hınçla) ısırarak (şöyle) der: "Ah keşke, elçiyle birlikte bir yol edinmiş olsaydım," "Vah yazıklar bana, ne olurdu da filanı dost edinmeseydim." "Çünkü o, gerçekten bana geldikten sonra beni zikirden (Kuran'dan) saptırmış oldu. Şeytan da insanı 'yapayalnız ve yarımsız' bırakandır." (Furkan Suresi, 27-29)

Kesinlikle unutmayın ki, dünyada şeytanın peşine düşenlerin yeri ahirette kesin olarak cehennemdir.

Şeytana uyanlar hesap günü Allah'ın huzuruna çıktıklarında "... **Keşke benimle senin aranda iki doğu (doğu ile batı) uzaklığı olsaydı. Meğer ne kötü yakın-dost(muşsun sen).**" (Zuhuruf Suresi, 38) diyerek birbirlerine lanet edeceklerdir. İnsan o gün şeytanın kendisi için apaçık bir düşman olduğunu anlayacaktır. Ama yukarıda da belirttiğimiz gibi artık çok geçtir, bunu anlamak onu sonsuza dek acı çekeceği cehenneme girmekten kurtarmaz. O ve taraftarları mutlaka yaptıklarının hesabını tek tek vereceklerdir:

Andolsun Rabbine, Biz onları da, şeytanları da mutlaka haşredeceğiz, sonra onları cehennemnin çevresinde diz üstü çökmüş olarak hazır bulunduracağız. (Meryem Suresi, 68)

Gerçek şu ki, şeytan sizin düşmanınızdır, öyleyse siz de onu düşman edinin. O, kendi grubunu, ancak çılgınca yanan ateşin halkından olmaya çağırır. (Fatır Suresi, 6)

Sonuç olarak siz de; sizin için olabilecek her tür azabı, sıkıntıyı dahası sonsuz hayatınızı cehennemde geçirmenizi isteyen bir düşmanınızın olduğunu, sizi şu anda bu kitabı okurken bile gözetlediğini unutmayın. Ve eğer samimi olarak iman ediyorsanız onun etkisinden kurtulmak için Allah'a sığınmanız gerektiğini de...

DÜNYANIN GEÇİCİ BİR İMTİHAN YERİ OLDUĞUNU UNUTMAYIN

Bu dünya hayatı yalnızca bir oyun ve (eğlence türünden) tutkulu bir oyalanmadır. Gerçekten ahiret yurdu ise asıl hayat odur. Bir bilselerdi. (Ankebut Suresi, 64)

Dünya üzerindeki herşeyin bir amaç üzerine yaratıldığı unutmayın. Etrafınızda gördüğünüz herşeyin bir varoluş sebebi olduğu kesin bir gerçektir. Herşey gibi sizin ve sizle beraber tüm insanların da yeryüzünde bulunuşunun bir amacı vardır:

O, amel (davranış ve eylem) bakımından hanginizin daha iyi (ve güzel) olacağını denemek için ölümü ve hayatı yarattı. O, üstün ve güçlü olandır, çok bağışlayandır. (Mülk Suresi, 2)

Yukarıdaki ayette de görüldüğü gibi Allah insanları denemek için yaşamı yaratmış ve insanları dünyaya geçici olarak yerleştirmiştir. Burada karşımıza çıkan olaylarla bizi denemekte; inkarcıların ortaya çıkması, inananların kötülüklerden arınması ve cennet ahlakına ulaşması için hayatı devam ettirmektedir. Yani dünya sadece

Allah'ın hoşnutluğunu kazanabilmeniz için bir sınanma, bir eğitim yeridir.

Allah, insanlara korumaları gereken sınırları, hoşnut olacağı davranışları ve Kendisi'ni razı etmeyecek herşeyi açıkça bildirmiştir. Buna göre, insan dünyada gösterdiği tavırlarla ebedi hayatında ceza görecektir veya mükafata kavuşacaktır. Bu durumda yaşadığımız her saniye, bizleri ya cennete veya cehenneme yaklaştırmaktadır. **Öyleyse siz de şu an denenmekte olduğunuzu, bu denemenin sonucunun sonsuz yaşamınızı belirleyeceğini ve bu sonucun çok yakın olduğunu sakın unutmayın.** Allah bu gerçeği kullarına pek çok ayette hatırlatır ve o güne karşı onları şöyle uyarır:

Ey iman edenler, Allah'tan korkun. Herkes yarın için neyi takdim ettiğine baksın. Allah'tan korkun. Hiç şüphesiz Allah, yaptıklarınızdan haberdardır. (Haşr Suresi, 18)

Allah dünyanın geçici ve aldatıcı süslerine tutkuyla bağlanmaktan insanları sakındırır. Çünkü kişinin ne malı, ne güzelliği, ne de makamı, kısacası dünyada sahip olduğu hiçbir şey -bunları Allah rızasına uygun kullanmadığı sürece- kendisine ahirette fayda sağlamayacaktır. İnsan bedeni de dahil sahip olduğu herşeyi dünyada bırakıp ahirete gidecektir. Toprağa konan bedeni çürüyüp gidecek, dünyada hırsla sahiplendiği malı, mülkü zamanla yerle bir olacaktır. Ama kendisi yapayalnız, tıpkı diğer tüm insanlar gibi sorguya çekilmek üzere Rabbimiz'in huzuruna gelecektir. Ama bu açık gerçeğe rağmen, insanların büyük bir kısmı günlük işlerine dalarak ölümü, ahireti unutturlar; bütün hayatlarının bu dünyadaki yaşam olduğunu zannederler. Kuran'da insanların bu psikolojisi şöyle açıklanmıştır:

Dediler ki: "(Bütün olup biten,) Bu dünya hayatımızdan başkası değildir, ölürüz ve diriliriz; bizi 'kesintisi olmayan zaman' (dehrin akışın)dan başkası yıkıma (helake) uğratmıyor." Oysa onların bununla ilgili hiçbir bilgileri yoktur; yalnızca zannedyorlar." (Casiye Suresi, 24)

Oysa insanların göz ardı ettiği çok önemli bir gerçek vardır; dünyadaki hayat çok kısadır. Şu an 30 yaşında olan bir insan için düşünelim. Kendisine 30 yılın nasıl geçtiğini sorsanız muhtemelen "o kadar hızlı geçti ki anlayamadım" diyecektir. Yaptıklarını anlatmasını isteseniz en fazla birkaç saatte, geçen 30 yılı özetleyecektir. Ve bu insanın önünde en fazla 30 yıl kadar daha ömrü vardır. Önündeki zaman da geçmişteki zaman kadar hızla geçip gidecektir. Allah dünyada yaşanan bu sürenin kısalığına pek çok ayette dikkat çekmiş, insanların ahirette bunu açıkça itiraf edeceklerini bildirmiştir. Bu ayetlerden bazıları şöyledir:

Gündüzün bir saatinden başka sanki hiç ömür sürmemişler gibi onları biraraya toplayacağımız gün... (Yunus Suresi, 45)

Kıyamet saatinin kopacağı gün, suçlu-günahkarlar, tek bir saatin dışında (dünya hayatı) yaşamadıklarına and içerler. İşte onlar böyle çevriliyorlardı. (Rum Suresi, 55)

Allah insanların dünyaya hırsla bağlanmamaları için yeryüzünde güzelliklerin yanı sıra pek çok eksiklik, çirkinlik de yaratmış ve dünyanın geçiciliğini de tekrar tekrar gözler önüne sermiştir. Ancak bu, üzerinde detaylıca düşünülmesi gereken konulardan biridir. Şöyle

bir düşünün; en değer verdiğiniz, en güzel gördüğünüz şeyler kısa sürede eskimekte, sevdikleriniz birer birer ölmekte, çevrenizdeki en güzel insanlar yaşlanmakta, hastalıkların biri bitip öteki başlamaktadır. Şimdiye kadar yaşadığınız en mutlu anlarınız da, gelmesini sabırsızlıkla beklediğiniz anlar da, çok sıkıntılı olduğunuz anlar da hep si geçti, tarihe karıştı. İşte bundan sonra da böyle olacak ve siz bu sırada, göz açıp kapayıncaya kadar geçen bir süre içinde hep deneceksiniz. Bu imtihan ta ki ölüm gelip sizi buluncaya kadar devam edecek... Sonra ise yeryüzünde tarih boyunca gelmiş geçmiş bütün insanlar gibi yaptıklarınızın karşılığını eksiksizce göreceksiniz, buna göre sonsuz hayatınız başlayacak.

Oysa insan hiçbir güzelliğin, hiçbir mutlu anının geçici olmasını istemez. Fakat çarçabuk geçen dünyada ne kadar uğraşsa da bu imkansızdır. O zaman bu arzulara nasıl ulaşacaktır? İşte cennet, insanın tüm bu isteklerine tahmin edilenden de fazlasıyla kavuşacağı tek yerdir.

Siz de içinizdeki tüm bu istekleri yaşayabileceğiniz yerin dünya olmadığını; eğer gerçekten sonsuz nimetleri istiyorsanız dünya hayatının peşine düşmemeniz, aksine ahiret için hazırlık yapmanız gerektiğini unutmayın.

Bu gerçeklerden gaflet içinde olan inkarcılar ise, yaşamın ölümlle bittiğine dair sapkın inançları nedeniyle hedefledikleri herşeyi dünyadaki kısa sürecin içine sığdırmaya çalışırlar. Tüm güzelliklere ve zevklere dünyada ulaşmaya çalışırlar. Ölümle birlikte herşeyden mahrum kalacakları endişesiyle, bu dünyadan olabildiğince yararlanmaya çalışırlar. Oysa bu boşa harcanmış bir çabadır, dünya son derece eksiktir. Herşeyin daha güzeli ve bitip tükenmeyi ahirette-

dir; ne var ki bu nimetler yalnızca Allah'a kulluk eden salih müminler içindir. İnkâr edenlerin ise görecekleri nimetler ancak bu dünyadaki kadardır. Bu kişilerin ahirette ateşe sunuluşlarını Allah şöyle bildirir:

İnkâr edenler ateşe sunulacakları gün, (onlara şöyle denir:) "Siz dünya hayatınızda bütün 'güzellikleriniz ve zevklerinizi tüketip-yok ettiniz, onlarla yaşayıp-zevk sürdünüz. İşte yeryüzünde haksız yere büyüklemeniz (istikbarınız) ve fasıklıkta bulunmanızdan dolayı, bugün alçaltıcı bir azab ile cezalandırılacaksınız." (Ahkaf Suresi, 20)

Göröldüğü gibi dünya üzerindeki hiçbir iş, cehennemden kurtulmak için yapılacak işlerden önemli olamaz. Bir öğrenci okulunu bitirebilmek, bir başkası para kazanıp servet edinebilmek, bir başkası ise iyi bir mevkiye gelebilmek için tüm gücüyle çalışır. Ancak hiç unutmamalıdır ki, kişi okulunu bitireceği günü göremeyebilir veya kazandığı parayı harcayacak kadar yaşayamayabilir. Ama kesin olarak yaşayacağı bir gerçek vardır ki, o da din günü Allah'a hesap vereceğidir.

Bizimle karşılaşmayı ummayanlar, dünya hayatına razı olanlar ve bununla tatmin olanlar ve Bizim ayetlerimizden habersiz olanlar; işte bunların, kazandıkları dolayısıyla barınma yerleri ateştir. (Yunus Suresi, 7-8)

Aslında Allah'ın insanları, sık sık tevbe etmelerine, öğüt alıp-düşünmelerine sebep olacak hastalık, kaza, yaşlanma gibi olaylarla karıştırmaması, düşünenler için dünyanın eksik yaratılmış ve bağlanılacak bir yer olmadığını açıkça ortaya koyar:

Görmüyorlar mı ki, gerçekten onlar her yıl, bir veya iki defa belaya çarptırılıyorlar da sonra tevbe etmiyorlar ve öğüt alıp (ders çıkarıp) düşünmüyorlar. (Tevbe Suresi, 126)

"... Siz dünyanın geçici yararını istiyorsunuz. Oysa Allah (size) ahireti istemektedir..." (Enfal Suresi, 67) ayetinde de belirtildiği gibi Allah kullarının ahirette en güzel makama ulaşmaları için dünyanın eksikliklerle dolu olduğunu sürekli hatırlatır.

Siz de bu hatırlatmaları sakın göz ardı etmeyin ve sonsuz mutluluk için dünyada Allah'ı hoşnut etmeniz gerektiğini unutmayın. Allah ayetinde kısa olan dünya hayatına bağlananların sonsuz hayatı kaybettiklerini tüm açıklığıyla şöyle bildirmiştir:

Kim ahiret ekinini isterse Biz ona kendi ekininde arttırmalar yaparız. Kim dünya ekinini isterse ona da ondan veririz; ancak onun ahirette bir nasibi yoktur. (Şura Suresi, 20)

Allah ayetlerinde insanlara ahiret nimetlerinden istemeyi öğütler. Çünkü onlar daha hayırlı ve daha sürekli dirler. (Taha Suresi, 131)

Ancak tüm bunların yanında, Allah'ın, Kendisi'nden ahireti isteyen salih iman sahiplerini dünyada da en güzel hayatın içinde yaşatacağını unutmayın. Müminler hem dünya nimetlerinin hem de ahiret nimetlerinin en güzeline kavuşanlardır:

Müjde dünya hayatında ve ahirette onlarındır... (Yunus Suresi, 64)

HER AN ÖLEBİLECEĞİNİZİ UNUTMAYIN

De ki: "Elbette sizin kendisinden kaçtığınız ölüm, şüphesiz sizinle karşılaşp buluşacaktır. Sonra gaybı da müşahede edilebileni de bilen Allah'a döndürüleceksiniz; O da si-ze yaptıklarınızı haber verecektir. (Cuma Suresi, 8)

Çevrenize bir bakın; gördüğünüz tüm insanlar, arkadaşlarınız, akrabalarınız kısaca dünya üzerinde var olan her insan, daha önce yaşamış milyarlarca insan gibi mutlaka öleceklerdir. Allah bu gerçeği, **"Her nefis ölümü tadıcıdır..."** (Enbiya Suresi, 35) ayetiyle bildirmiştir. Bu kaçınılmaz gerçeği unutmak insanın düşebileceği en büyük gafletlerden biridir. Oysa ölümü uzaklaştırmaya asla güç yetiremeyecek olan insan, bilemeyeceği bir zamanda ve yerde ve herhangi bir nedenle mutlaka ölecektir.

Peygamber Efendimiz (sav) ölümle ilgili olarak bir hadisinde şöyle buyurmuştur:

Ölümü en çok zikreden ve kendilerine gelmezden önce onun için en iyi hazırlığı yapanlardır. İşte akıllılar bunlardır." (Hz. Enes r.a.: Ibnu Mace, Zuhd 31, Kütüb-i Sitte, 16. Cilt , Sf. 330)

Unutmayın; ne genç ne yaşı, ne güzel, ne çirkin, ne zengin ne de fakir olmaları, ne ünleri, ne de mevkîileri bugüne kadar yaşayan insanları ölümden koruyamamıştır.

Tüm bunları çok iyi bilmelerine rağmen insanların çoğu ölümü pek düşünmemeye hatta mümkün olduğunca unutmaya çalışarak bu gerçeği göz ardı ederler. Halbuki bu, kişinin kendini kandırmasından başka bir şey değildir. O düşünse de düşünmese de bu kaçınılmaz olayları, hiçbir aşaması eksik kalmaksızın bizzat yaşayacaktır:

O, ölüm sarhoşluğu, bir gerçek olarak gelip de, (insana) "İşte bu, senin yan çizip-kaçmakta olduğun şeydir" (denildiği zaman da). (Kaf Suresi, 19)

Siz şu an bu satırları okurken ölümün yakın olduğunu düşünüyor olabilirsiniz. Ama kesin gerçekleşecek olan bu gerçeği biraz daha derin düşünün; kimbilir belki de elinizdeki kitabı bitirmeden ölüm sizi bulacaktır. **O halde, sakın ölümün size de, tüm diğer insanlara da çok yakın olduğunu unutmayın.**

Ölümlle karşılaşmanız için detaylı birtakım olayların art arda gerçekleşmesi gerekmez. Allah, ölüm vakti gelen kişiye ummadığı bir zamanda ölüm meleğini gönderir ve bir anda canını alır. Bu, şu an oturduğunuz koltuktan kalkamadan da gerçekleşebilir. Bulunduğunuz odada aniden ölüm meleğini karşınızda görebilirsiniz. Yanınızda arkadaşlarınızın, ailenizin olması da bir şeyi değiştirmez, onlar sizi ölümden koruyamazlar. **Öyleyse her insanın Allah'ın görevlendirdiği ölüm meleği tarafından hayatına son verileceğini ve böylelikle Allah'a döndürüleceğini sakın unutmayın.**

Belki de siz bu satırları okuduktan çok kısa bir süre sonra ölebileceğinize ihtimal vermeyebilirsiniz. Daha yapılacak, bitirilecek işle-

rin olduğunu düşünmeniz belki de ölümün sizin için henüz erken ve zamansız olduğu hissini veriyordur. Oysa ölümün zamanını belirleyen Allah'tır ve eceli gelen kişi kendisi için kaderinde belirlenmiş en hayırlı vakitte, tek bir saniye bile ertelenmeden bu sonla karşılaşır:

Oysa Allah, kendi eceli gelmiş bulunan hiçbir kimseyi kesinlikle ertelemez. Allah, yaptıklarınızdan haberdardır. (Münafikun Suresi, 11)

Peki öldükten sonra bedeninizin ne hale geleceğini hiç düşünmüş müydünüz?

Ne güzelliğinize, ne de zenginliğinize bakılmaksızın kaskatı bir haldeki bedeniniz evin bir odasında veya bir hastane morgunda bekletilecek, ardından kefene sarılarak dar bir tabutun içinde cenaze arabasına yerleştirilip mezara götürülecektir. Sonra bedeniniz sizin için açılmış bir çukurun dibine bırakılacak, üzeriniz iyice toprakla örtülecektir. Bir et ve kemik yığını halindeki bedeniniz kısa bir süre içinde çürümeye, kokuşmaya başlayacak, geriye sadece bir kemik yığınının ibaret iskeletiniz kalacaktır. **Ve unutmayın, bu günle mutlaka karşılaşacaksınız; eninde sonunda bir gün bedeniniz toprağın altında yapayalnız kalacak.**

İnsan bedeninin ölümden sonra girdiği hal kuşkusuz ibret vericidir. Böyle bir görüntüyle birkaç dakika hatta saniyeler süresince muhatap olmak bile bir insan için dayanılmazdır. Peki yaşamı süresince son derece düzgün görünümü olan insan bedeninin, ölümün ardından neden bu hale geldiğini hiç düşünmüş müydünüz? Elbette bu, üzerinde düşünmeniz gereken bir konudur. Çünkü kendi bedeninizin de, değer verdiğiniz tüm insanların bedeninin de bir gün çürüyüp kokuşacağı gerçeği sizi dünyaya bağlanmaktan, ahreti unutmaktan kesin bir suretle alıkoyacaktır.

Tüm bu gerçeklere rağmen insanların çoğu dünyayla ilgili her konuda kendi çıkar ve menfaatlerini en ince ayrıntılarıyla hesaplar-ken, kendileriyle ilgili en büyük hakikat olan ölümü hesaba katmazlar. Ama bu büyük bir yanılgıdır; bu yanılgı sebebiyle ölümden sonrası için hazırlık yapmamaları onlar için sonsuz bir azaba neden olur. O halde insanın yapması gereken, öleceğini asla aklından çıkar-mamak ve dünyada Allah'ı razı edecek işler yapmaktır. Sonsuz ada-letli ve şefkatli olan Rabbimiz; herkese, öğüt alabileceği kadar bir zaman tanımıştır. Ancak bu süre dünya hayatıyla sınırlıdır. Yani ha-taların telafisi samimiyetle yapıldığı takdirde ancak dünyada müm-kündür. Ölümle birlikte ise artık telafi imkanı ortadan kalkacak, sonsuz bir pişmanlık başlayacaktır:

**İçinde onlar (şöyle) çılgık atarlar: "Rabbimiz, bizi çı-
kar, yaptığımızdan başka salih bir amelde bulunalım."
Size orda (dünyada), öğüt alabilecek olanın öğüt ala-
bileceği kadar ömür vermedik mi? Size uyararı da gel-
mişti. Öyleyse (azabı) tadın; artık zalimler için bir yar-
dımıcı yoktur. (Fatır Suresi, 37)**

Unutmayın ki, ölüm asla bir yokoluş değildir, ölümle sanıldığı gi-bi herşey bitmez. Cahiliye insanların birçoğunun düşündüğü gibi sonsuza kadar sürecek tatlı bir uyku ise hiç değildir. Ölümle kişinin asıl ve sonsuz hayatı başlar ki bu, dünyadaki hayatını nasıl geçirdiği-ne göre şekillenen ve asla değiştirilemeyecek olan bir yaşamdır. Ölüm, hayatını Allah'ın rızasına uygun olarak değerlendirenler için mutluluk ve kurtuluşa açılır. Allah'tan yüz çevirmiş olanlar içinse, kesin bir yıkım ve felaketin başlangıcıdır.

Allah, insanın karşısına dünyadayken ölümü ve ahireti düşündürecek pek çok olay çıkarır. Öğüt alabilecek kimse için bu hatırlatmalar, yaşamını, etrafındaki olayları ciddiyetle düşünmesine, bakış açısını tekrar tekrar gözden geçirmesine neden olacaktır. Ama Allah'ın bu uyarılarını görmezden gelen büyük bir ziyandadır. Unutmamalıdır ki kendisinden önce ölenler de; aynı şimdi tüm insanların yaptığı gibi belki az sonra yiyeceği yemeği veya ertesi gün gideceği yeri planlarlarken hiç beklemedikleri bir zamanda ölümle karşılaşmışlardır.

Öyleyse siz, dünyada tek bir iyi işi bile yapma imkanınızın kalmayacağı ölüm anına ulaşmadan evvel gücünüzün yettiğinin en fazlasıyla ahiretiniz için çaba göstermeyi unutmayın.

Allah Kuran'da ölümün ertelenmeyeceğini ve ölüm vakti gelen bir kişinin duyduğu pişmanlığı bize şöyle bildirir:

Sizden birinize ölüm gelip de: "Rabbim, beni yakın bir süreye (ecele) kadar geciktirsen ben de böylece sadaka versem ve salihlerden olsam" demezden önce, size rızık olarak verdiklerimizden infak edin. Oysa Allah, kendi eceli gelmiş bulunan hiçbir kimseyi kesinlikle ertelemeyiz. Allah, yaptıklarınızdan haberdardır. (Münafikun Suresi, 10-11)

KIYAMETİN VE HESAP GÜNÜNÜN MUTLAKA GERÇEKLEŞECEĞİNİ UNUTMAYIN

*Gerçek şu ki, kıyamet saati yaklaşı-
rak gelmektedir, onda şüphe yok-
tur. Gerçekten Allah kabirlerde
olanları diriltecektir. (Hac Suresi,
7)*

Şu an durup kolunuzdaki saate bir bakın, geçen her saniye sizi Allah'ın huzuruna çıkıp hesap vereceğiniz o güne daha da yaklaştırıyor. Üstelik size dünyada kalmanız için ne kadar süre verildiğini de bilmiyorsunuz. Fakat sizin için belirlenen o vakit muhakkak gelecek ve büyük ihtimalle sizin hiç beklemediğiniz bir anda melekler canınızı alacak, sonrasında ise kıyamet günü ile karşılaşacaksınız. Bir anda dünyaya dair tüm işleriniz anlamını tamamen yitirecek, önemli olanın sadece takva ve Allah'ın rızasını kazanmak olduğunu kesin olarak göreceksiniz.

Öyleyse henüz fırsatınız varken; dünyaya ait ne varsa hepsinin yok olacağı, bugüne kadar yaratılmış tüm insan-

ların bulundukları yerden kaldırılıp Allah'a hesap vermek için biraraya toplanacakları kıyamet günü için hazırlık yapmayı sakın unutmayın.

Herkesin yaşadığı dünya hayatı boyunca her yaptığıнын, eksik hiçbir şey bırakılmadan ortaya konulacağı o gün; iyilikte bulunanlar, yaptıkları iyiliklerin karşılığını eksiksiz olarak bulurlarken; kötülükte bulunanlar ise yaptıkları kötülükler ile aralarında uzak bir mesafe olmasını isteyeceklerdir. İnsanlar yapayalnız ve tek başlarına Allah'ın huzuruna çıkacak ve en ufak bir haksızlığa uğratılmadan kendileri hakkında hüküm verilecektir.

Sorgulama günü bu kadar hızlı yaklaşırken yapılan hatırlatmaları uzak gördükleri için önemsemeyip, kendi heva ve hevesleri için yaşayanlar çok büyük bir gaflettedirler. Kuran'da bu gerçek şöyle bildirilmiştir:

İnsanları sorgulama (zamanı) yaklaştı, kendileri ise gaflet içinde yüz çeviriyorlar. Rablerinden kendilerine yeni bir hatırlatma gelmeyiversin, bunu mutlaka oyun konusu yaparak dinliyorlar. (Enbiya Suresi, 1-2)

Siz de o büyük sorgulama gününün yaklaşıyor geldiğini ve Allah'ın huzurunda sorguya çekileceğinizi sakın unutmayın.

O gün insanın yaptığı herşey teker teker -hiç unutulmadan- eksiksiz bir şekilde önüne getirilecektir. Allah sonsuz hafızasıyla, insanın kendisinin bile hatırlamadığı her hareketini, her düşüncesini onun karşısına çıkaracaktır. Nitekim Kuran'da insanların yaptığı herşeyin yazılı olarak da tutulduğu şöyle bildirilmektedir:

Onların işlemiş oldukları herşey kitaplarda (yazılı)dır. Küçük, büyük herşey satır satır (yazılı)dır. (Kamer Suresi, 52-53)

İnsan unuttukandır ama Allah asla unutmaz ve yanılmaz, bu nedenle dünyada işlenen kötülüklerden, sahipleri hiçbir şekilde kaçamayacaklardır. Bir kişi bundan 10 sene önce Allah'ın hoşnut olmayacağı bir sözü söylediğini veya aklından isyankar bir düşünce geçirdiğini hatırlamayabilir ama hesap günü Allah o sözü de, düşünceyi de anan karşısına getirecektir:

De ki: "Sinelerinizde olanı -gizleseniz de, açığa vursanız da- Allah bilir. Ve göklerde olanı da, yerde olanı da bilir. Allah, herşeye güç yetirendir." Her bir nefsin hayırdan yaptıklarını hazır bulduğu ve her ne kötülük işlediyse onunla kendisi arasında uzak bir mesafe olmasını istediği o günü (düşünün). Allah, sizi Kendisi'nden sakındırır. Allah, kullarına karşı şefkatli olandır. (Al-i İmran Suresi, 29-30)

Allah, hepsini dirilteceği gün, onlara neler yaptıklarını haber verecektir. Allah, onları (yaptıklarıyla bir bir) saymıştır; onlar ise O'nu unutmuşlardır. Allah, herşeye şahid olandır. (Mücadele Suresi, 6)

Herşeyin şahidi olan, asla unutmayan ve yanılmayan Allah'ın; o gün tüm yaptıklarınızı ve düşüncelerinizi bir bir ortaya koyacağını sakın unutmayın.

Elbette insanın yaşamı boyunca Allah'a hesap vereceğini unutarak yaptığı her hareket kendisine hüsrana ve onulmaz bir pişmanlık

getirecektir. Kuşkusuz hiçbir unutmamanın bedeli bu kadar ağır ve tehlikeli olamaz. **İnsanın sonsuz yaşantısını tehlikeye sokacak bu gerçeği siz de sakın unutmayın.** Zira bu, insanın Rabbimiz'e karşı işlediği büyük bir hatadır. Allah bir ayetinde şöyle buyurmaktadır:

... Şüphesiz Allah'ın yolundan sapanlara, hesap gününü unutmalarından dolayı şiddetli bir azap vardır. (Sad Suresi, 26)

Kuran'da insanları sakındırmak için kıyamet gününü hatırlatan ve o zorlu günü tasvir eden çok detaylı tarifler vardır. Kıyamet günü, tüm maddesel varlıkların bozulmaya uğrayacakları, yok olacakları bir gündür. Allah'ın bildirdiğine göre, **"O gün, zorlu bir gündür; kafirler içinse hiç kolay değildir"** (Müddessir Suresi, 9-10).

Sur'a ilk üfürülüş ile kıyamet anı başlar. En ufak bir depremle bile sokakta sabahlayan insanlar, o gün sarsılmaz dağların paramparça olacağı şiddette sarsıntılarla karşılaşacaklardır. Allah o günü Kamer Suresi'nin 6. ayetinde **"O çağırıcının 'ne tanınmış, ne görülmüş' bir şeye çağıracağı gün..."** şeklinde tarif eder.

O gün; her yeri ve herşeyi kaplayan, benzeri ne görülmüş ne de duyulmuş bir dehşet yaşanacaktır. Denizler tutuşturulacak (Tekvir Suresi, 6), gökyüzü erimiş maden gibi olacak (Mearic Suresi, 8), yıldızlar örtülüp (ışıkları) silinecek (Mürselat Suresi, 8), ay kararacak, Güneş ve Ay birleştirilecek (Kıyamet Suresi, 8-9), gök yarılıp açılacak ve kapı kapı olacak (Nebe Suresi, 19), dağlar kökünden sökülüp savrulacak (Mürselat Suresi, 10), 'etrafa saçılmış' renkli yünler gibi olacak (Kaari'a Suresi, 5), tüm dünya, üzerinde tek bir tümsek bile kalmayacak hale gelecektir. (Taha Suresi, 107)

Sur'a ikinci kez üfürülmesiyle birlikte, insanlar diriltilmeye ve hesaba çekilmek üzere biraraya getirilmeye başlanır. Ayetler şöyledir:

Sur'a üfürüldü; böylece Allah'ın diledikleri dışında, göklerde ve yerde olanlar çarpılıp-yıkılıverdi. Sonra bir daha ona üfürüldü, artık onlar ayağa kalkmış durumda gözetliyorlar. Yer, Rabbinin nuruyla parıldadı; (orta yere) kitap kondu; peygamberler ve şahidler getirildi ve aralarında hak ile hüküm verildi, onlar haksızlığa uğratılmazlar. (Zümer Suresi, 68-69)

İnkâr edenler o gün gözleri 'zillet ve dehşetten düşmüş olarak', sanki 'yayılan çekirgeler' gibi kabirlerinden çıkıp, boyunlarını çağırana doğru uzatmış olarak koşarlarken, **"bu, zorlu bir gün"** diyeceklerdir (Kamer Suresi, 7-8). Allah'ın onları hesaba çekmek için bir zaman tespit etmediğini sananlar (Kehf Suresi, 48) o gün, kaçacak herhangi bir yer bulamayacaklardır. Çünkü artık onlar sonunda varılacak tek yer olan Rabbimiz'in huzurundadırlar. (Kıyamet Suresi, 10-12)

Asla diriltilmeyeceklerini ve ölümün sonsuza kadar süreceklerinin bir uyku olduğunu düşünenler, kıyamet saati geldiğinde kendilerine yapılan hatırlatmaların gerçek olduğunu anlayacaklardır:

Derler ki: "Biz çukurda iken, gerçekten biz mi yeniden (diriltilip) döndürüleceğiz?" "Biz çürüyüp dağılmış kemikler olduğumuz zaman mı?" (Nazi'at Suresi, 10-11)

Demişlerdi ki: "Eyvahlar bize, uykuya-bırakıldığımız yerden bizi kim diriltilip-kaldırdı? Bu, Rahman (olan Allah)ın va'dettiğidir, (demek ki) gönderilen (elçi)ler

doğru söylemiş". (Yasin Suresi, 52)

O mahşer günü, müminler ve inkar edenler tamamen birbirlerinden ayırt edileceklerdir. Müminlerin içlerindeki coşkunun bir yansıması olarak yüzleri parlayarak "ışıl ışıl" bakmalarına karşılık, inkarcıların yüzlerini bir karartı bürüdüğü ayetler şöyle haber verilmiştir:

O gün yüzler ışıl ışıl parlar. Rablerine bakıp-durur. O gün, öyle yüzler vardır ki kararmış-ekşimiştir. Kendisine, beli bükten işlerin yapılacağını anlamaktadır. (Kıyamet Suresi, 22-25)

O gün, daha dünyadayken hesaba çekileceğini anlayıp, dünya hayatına karşılık ahiret hayatını satın almış olanların kitabı sağ ellerine verilecektir. Her hareketini Allah'a yönelerek yapanların, o gün çevrelerindekiyle "alın, kitabımı okuyun" diyebilecek kadar içleri rahattır ve bunun karşılığında hoşnut bir yaşam içine yani cennete gireceklerdir.

Kitabı sol eline verilen ise; hesap gününü unutarak yaşadığı için, tarifsiz bir pişmanlık ve hüsrân içinde olacak; "... **Bana keşke kitabım verilmeseydi, hesabımı hiç bilmeseydim**" (Hakka Suresi, 25-26) diyecektir. Ayetlerde ifade edildiğine göre, artık onlar için "**sıkıntılı bir geçim**" vardır, yüzleri "**zillet içinde aşağılanmış**", "**üzerlerini toz bürümüş**", bir "**karartı sarıp-kaplamıştır**". Allah böyle kişileri "**yüzükoyun körler, dilsizler ve sağırlar olarak**" haşredecektir. (İsra Suresi, 97)

Taha Suresi'nde, Allah'ın zikrinden yüz çevirenlerden olduğu için kıyamet günü kör olarak haşredilecek olanların şöyle diyeceği haber verilmiştir:

Ben görmekte olan biriyken, beni niye kör olarak haş-rettin Rabbim?" diye sormalarına karşılık; (Allah da) Der ki: "İşte böyle, sana ayetlerimiz gelmişti, fakat sen onları unuttun, bugün de sen işte böyle unutul-maktasın. (Taha Suresi, 125-126)

İşte siz de hesap günü bu duruma düşmek istemiyorsa-nız yaşamınız boyunca Allah'ı razı etmeniz gerektiğini unutmayın.

Bilin ki o gün, Allah'ın dilediği kimseler dışında, göklerde ve yer-de olan herkesin korkuya kapılacağı, günahkarların birbirlerini suç-layacakları, inanmayanların mutsuz olacakları bir gündür. Yalnızca dünya hayatı boyunca Allah'ın emirlerine gönülden uyanlar; o günün korkusuna karşı güvenlik içinde olacaklardır. İnsan dünya hayatında kıyametin varlığından ne kadar gaflette ve ona karşı ne kadar hazır-lıksızsa, o gün kapılacağı dehşet de o denli büyük olacaktır. Allah ayetlerde o günün korkusunu insanlara şöyle hatırlatır:

Ey insanlar, Rabbiniz'den korkup-sakinin, çünkü kıya-met saatinin sarsıntısı büyük bir şeydir. Onu gördüğü-nüz gün, her emzikli kendi emzirdiğini unutup geçecek ve her gebe kendi yükünü düşürecektir. İnsanları da sarhoş olmuş görürsün, oysa onlar sarhoş değillerdir. Ancak Allah'ın azabı pek şiddetlidir. (Hac Suresi, 1-2)

Unutmayın ki öyle bir günde, hiçbir yakın dost bir yakın dostu sormayacak ve hiç kimse birbirine dostça davranıp, yardım etmeye-cektir. İnsanlar azaptan kurtulmak için en yakınlarını bile fidyeye ola-rak vermeye razı olacaklar ama bunların hiçbiri onlardan karşılık

olarak kabul edilmeyecektir:

Onlar birbirlerine gösterilirler. Bir suçlu-günahkar, o günün azabına karşılık olmak üzere, oğullarını fidiye olarak vermek ister; Kendi eşini ve kardeşini, Ve onu barındıran aşiretini de; Yeryüzünde bulunanların tümünü (verse de); sonra bir kurtulsa. Hayır; (hiçbiri kabul edilmez). Doğrusu o (cehennem), cayıp cayıp yanmakta olan ateştir." (Mearic Suresi, 11-15)

Kısacası insanların o gün başlarına geleceklere karşı alabilecekleri hiçbir önlem, kaçıp-sığınabilecekleri hiçbir yer yoktur. O gün insan düşünüp kendisine yapılan tüm uyarıları hatırlayacak, ancak bu hatırlamanın ona hiçbir faydası olmayacaktır:

Çünkü o, (dünyada) kendi yakınları arasında sevinçliydi. Doğrusu o, (Rabbine) bir daha dönmeyeceğini sanmıştı. Hayır; gerçekten Rabbi, kendisini çok iyi görendi. (İnşikak Suresi, 13-15)

Kıyamet günü duyarlı teraziler kurulur ve hiçbir nefis hiçbir şeyle haksızlığa uğramaz. Bir hardal tanesi kadar iyilik bile olsa teraziye getirilir. (Enbiya Suresi, 47) Kimin tartıları ağır basarsa, artık o, hoşnut olunan bir hayat içindedir. Kimin tartıları hafif kalırsa, onun yeri de cehennemdir. (Kaari'a Suresi, 6-11) Bu gerçeğe ayetlerde şöyle dikkat çekilmiştir:

O gün insanlar, amelleri kendilerine gösterilsin diye, bölük bölük fırlayıp çıkarlar. Artık kim zerre ağırlığınca hayır işlerse onu görür. Artık kim zerre ağırlığınca bir şer (kötülük) işlerse, onu görür." (Zelzele Suresi, 6-8)

O günün dünyadaki makamların, ünvanların, malların ve evlatların hiçbir anlamının kalmayacağı bir gün olduğunu da unutmayın. O gün insanlar sadece ve sadece yaptıkları iyi ve kötü işlere göre ayırt edileceklerdir. Tüm insanlara, kendilerini yaratan Allah'a kulluk edip-etmediği sorulacaktır. Gizli saklı hiçbir şeyin kalmadığı o gün, hiçbir hatasını telafi etmeye kimsenin gücü olmayacaktır:

Sırların orta yere çıkarılacağı gün; Artık onun ne gücü vardır, ne yardımcısı. (Tarık Suresi, 9-10)

İnkâr edenlerin tüm günahları, pislikleri, kötülükleri, akıllarından ve kalplerinden tüm geçirdikleri birer birer, herkesin içinde ortaya çıkarılacaktır. Kendilerini yaratan ve yaşatan Allah'ı inkâr etmekle olabilecek en büyük suçu işleyenler, hesap günü aşağılanmış olarak ve zavallı bir şekilde haklarında hüküm verilmesini bekleyeceklerdir:

O gün, yalanlayanların vay haline. Bu, onların konuşamayacakları bir gündür. Ve onlara özür beyan etmeleri için izin verilmez. O gün, yalanlayanların vay haline. Bu, hüküm günüdür; sizi ve öncekileri 'birarada topladık.' Şayet kurabileceğiniz hileli bir düzeniniz varsa, durmaksızın bana karşı kurun. O gün, yalanlayanların vay haline." (Mürselat Suresi, 34-40)

Müminlerin ise hesabı kolay olacaktır. Kıyametin ve hesap gününün korkusuna karşı güvenlik içinde olacaklar ve sonsuz ateş azabından uzak tutulup, sınırsız nimetlerle dolu cennete kavuşacaklardır.

Bilin ki dinsiz bir insanın bile yukarıda anlatılan günle karşılaşma-

ya ihtimal vermesi gerekir. Bir kişinin, "Ben inanmıyorum, o yüzden bu günle karşılaşmayacağım" demesi son derece mantıksızdır. Çünkü bu kişi hiç inanmasa dahi kendi mantığına göre kıyamet günü ile karşılaşmaya yüzde elli ihtimal vermesi gerekir. Kıyamet gününün özellikleri ve cehennemdeki azap düşünüldüğünde, bu günle karşılaşma ihtimali yüzde bir bile olsa insanın paniğe kapılarak o günden kurtulmaya çaba harcaması gerekir.

Üstelik her geçen saat, bizleri ölüme ve yukarıda anlatılan dünyanın sonuna ve hesaba çekileceğimiz ana biraz daha yaklaştırmaktadır. Bu her insan için kaçınılmaz bir sonudur. **"O inkar edenler Müslüman olmayı nice kereler dileyecekler."** (Hicr Suresi, 2) ayetinde bildirildiği gibi inkar edenlerin hasretle, pişmanlıkla Müslümanlardan olmayı isteyecekleri o günü **sakin unutmayın.** Allah bu kişiler için şöyle hükmetmektedir:

Öyleyse bu (azab) gününüzle karşılaşmayı unutmanıza karşılık azabı tadın. Biz de sizi gerçekten unuttuk; yaptıklarınıza karşılık ebedi azabı tadın. (Secde Suresi, 14)

İNKARCILARIN, AZAP MEKANI CEHENNEME GİDECEKLERİNİ UNUTMAYIN

*... Andolsun cehennemi, cinlerden
ve insanlardan inkar edenlerin ta-
mamıyla dolduracağım. (Secde Su-
resi, 13)*

Cehennem; Allah'ı inkar ederek, kayıtsızca ömür sürenlere sonsuza kadar yurt olacak bir azap mekanıdır. Gerçek şu ki, ahirete inanmayanların sıkı sıkıya bağlandıkları dünya, kesinlikle yok olacak ancak cehennem sonsuza kadar var olacaktır. Allah'ın "ateşin halkı" olarak tanımladığı insan gruplarından her biri cehennemde süresiz kalacaklardır. Asla kaçamayacakları bu azabın hiçbir benzeri olmayacaktır:

Artık o gün hiç kimse (Allah'ın) vereceği azab gibi azablandıramaz. (Fecr Suresi, 25)

Cehennem (sakar) nedir, sen bilir misin? Ne alıkoyar, ne bırakır. Beşere delicesine susamıştır. (Müddessir Suresi, 27-29)

İnsanlar arasında, cehennemde bir süre kalıp sonra cennete gireceklerine dair batıl bir inanç vardır. Oysa cehennemin en kor-

kunç özelliklerinden bir tanesi azabın asla son bulmayacak olması, oradan çıkışın sonsuza kadar hiçbir şekilde mümkün olmamasıdır. Kuran'da böyle batıl bir inanca sahip olanların korkunç bir yanılığda oldukları şöyle ifade edilmektedir:

Dediler ki: "Sayılı günlerin dışında, ateş asla bize değmeyecektir." De ki: "Allah Katından bir ahid mi aldınız? -ki Allah asla ahdinden dönmez- Yoksa Allah'a karşı bilmediğiniz bir şeyi mi söylüyorsunuz?" Hayır; kim bir kötülük işler de günahı kendisini kuşatırsa, (artık) onlar, ateşin halkıdır, orada süresiz kalacaklardır. İman edip salih amellerde bulunanlar ise cennet halkıdır, orada süresiz kalacaklardır. (Bakara Suresi, 80-82)

Gerçekten cehennem, bir gözetleme yeridir. Taşkınlık edip-azanlar için son bir varış yeridir. Bütün zamanlar boyunca içinde kalacaklardır. (Nebe Suresi, 21-23)

Cehennemden çıkış (Allah'ın dilemesi dışında) asla mümkün değildir. Öyle ki tüm suçlu günahkarlar cehenneme girdikten sonra cehennemin kapıları üzerlerine kapanacak, ateş inkarcıların üzerine sonsuza kadar kilitlenmiş olacaktır:

Ayetlerimizi inkar edenler ise, sol yanın adamlarıdır (Ashab-ı Meş'eme). "Kapıları kilitlenmiş" bir ateş onların üzerinedir. (Beled Suresi, 19-20)

Dünyada kendisine verilmiş kısıtlı süreyi boşa harcayan her insanın, tüm zamanlar boyunca içinde kalacağı, sonsu-

za kadar kapıları üzerine kilitlenmiş bu azabı hak edeceğini sakın unutmayın.

Kilitlenmiş kapıların ardında yaşanacak azap ise dünyada asla tahmin edilemeyecek bir azaptır. Kuran'da bize tarif edildiğine göre, cehennem; dar, gürültülü, karanlık ve dumanlı bir mekandır. İnsanın hücrelerini kavuran sıcaklığı, iğrenç yiyecek ve içecekleri ile azabın en ince ayrıntılarıyla sergilendiği son bir varış yeridir. Cehennemde her anın çok yönlü işkencelerle dolu olduğu bir hayat söz konusudur. Cehennem ehlinin gözü, en dehşet verici ve iğrenç görüntüleri görecek; kulağı korkunç ve acı verici sesler, uğultular, gürültüler, çığlıklar, inlemeler, haykırışlar duyacak; burnu olabilecek en pis ve tiksinti verici kokularla dolacak; dili en iğrenç tatları, en dayanılmaz acıları hissedecek bununla birlikte tüm bedeni yanıp-kavrulacaktır.

Cehennem ehlinin yüzlerini ateş bürüyecek, başları üzerinden kaynar sular dökülecek, alınları, böğürleri ve sırtları dağlanacaktır. Ve bu azapların tamamı hiçbir kesinti ve hafifleme olmadan sonsuza dek sürecektir.

Alevli ateş insanları her yandan sarıp kuşatacaktır. Allah, cehennemdekiler için ateşten elbiseler biçildiğini (Hac Suresi, 19), giyimlerinin katrandan olduğunu (İbrahim Suresi, 50) ifade ederek, onların azapla ne kadar içiçe olduklarını haber verir. Yanan derilerinin yerine yenileri yaratılır (Nisa Suresi, 56) ki; böylece ateşin verdiği acı hiç hafiflemeyen devam eder. Bu haldeyken, zincirlere vurulur, tasmalandırılır, elleri boyunlarına bağlı olarak ateşin en dar ve sıkışık yerine atılırlar. (Furkan Suresi, 13) Ateşten yataklara yatırılırlar, üzerlerine örttükleri örtüler bile ateştendir.

Bu azaptan kurtulabilmek için sürekli feryat ederler, yalvarırlar, ama kendilerine cevap bile verilmez. En azından, bir günlük de olsa azabın hafifletilmesini isterler, ama yine aşağılanma ve azapla karşılık görürler.

Korkunç bir homurtuyla kaynayıp feveran eden cehennem ateşinin uğultusu çok uzaklardan bile işitilecek kadar şiddetlidir. Cehennem ehli, cehennemde **"cayır cayır yanmakta olan"** (Mearic Suresi, 15), **"öfkeli, alevleri kabardıkça kabaran"** (Leyl Suresi, 14) ateşin içine atılırlar ve çığlık çığlığa yanarlar.

Parmağınızın ucu yandığında bile yoğun bir acı hissettiğinizi hatırlayın. Ve alevli azabın böylesine şiddetli olduğu bir yere gitme ihtimalini doğuracak en küçük bir hareketten kaçınmanız gerektiğini bir an bile olsa sakın unutmayın.

Sonsuz bir yaşamın süreceleceği cehennemde insanlar tabi ki acıkacaklar, susayacaklardır. Ancak dünyada elleriyle yaptıklarının ve nankör tutumlarının karşılığını, ahirette bu şekilde alan insanlar, yiyecek olarak yalnızca zakkum ağacını ve darı dikenini bulabileceklerdir. (Gaşiye Suresi, 6) İçecek olarak ise irin ve kaynar sudan başka bir şey olmayacaktır (Nebe Suresi, 24-25). Bunun yanında bu yiyecek ve içecekleri boğazlarından geçirmeyi başaramayacaklardır (Müzzemmil Suresi, 13). Üstelik boğazı tıkayıp kalan bu yemeklerden hiçbirisi doyuran, açlıktan koruyan yiyecekler değildir. (Gaşiye Suresi, 7)

Orada ateşten çıkmak isteyecekler, ama ondan çıkamazlar; içine girdikten sonra artık geri dönüş yoktur. Öyle ki, insanlar bu şid-

detine dayanamadıkları azap karşında yok olmayı isteyeceklerdir. Ancak orada insan ne ölecek, ne de dirilebilecek, her yandan ölüm gelecek ama ölmeyecektir. (İbrahim Suresi, 17) Kazandıklarının dışında başka bir şeyle cezalandırılmayacak olan cehennem ehlinin azabı hafifletilmeyecek ve onlar gözetilmeyeceklerdir.

Cehennemdeki ateş öldürmez, yalnızca acı çektirir. Kişi bunun sonsuza kadar süreceğini bilmenin verdiği dayanılmaz çaresizlik, umutsuzluk ve yıkım içinde olacaktır. Azabın bir başka yönü de, özellikle insanların dünyadayken en değer verdikleri; kibirlerini, alaycılıklarını, gururlarını yansıttıkları yüzlerinin yakılmasıdır. Üstelik yüz, tüm duyu organlarının birarada olduğu, acının en şiddetli hissedildiği yerlerden biridir:

Yüzlerinin ateşte evrilip çevrileceği gün, derler ki: "Eyvahlar bize, keşke Allah'a itaat etseydik ve Resûl'e itaat etseydik." (Ahzap Suresi, 66)

Ateş, onların yüzlerini yalayarak yakar da onun içinde onlar, (etleri sıyrılmış olarak sırtan) dişleriyle kalıverirler. (Müminun Suresi, 104)

Cehennemde yüzünüzün ateşte evrilip çevrilmesini istemiyorsanız sakın dünyada bulunuş amacınızı ve Allah'ın hoşnutluğunu kazanmadığınız takdirde mutlaka cehennemle yüzyüze geleceğinizi unutmayın.

Cehennemde insanlar buraya kadar anlattığımız fiziksel acıların yanında aşığılanıp-horlanma, rezil olma, pişmanlık, çaresizlik ve ümitsizlik gibi manevi azaplarla da kıvrınacaklardır. Ayetlerde bildirildiği üzere, Allah'a ibadet etmekten büyüklenen müstekbirler, ce-

henneme boyun bükmüş kimseler olarak gireceklerdir. (Mümin Suresi, 60) Kıyamet Suresi'nde hesap gününde insanların Allah'ın rahmetinden mahrum kalmalarının bir sebebinin de 'namaz kılmaları' olduğu bildirilmiştir:

(Ölüm korkusundan) Ayaklar birbirine dolaştığında; O gün sevk, yalnızca Rabbinedir. Fakat o, ne doğrulamış ne de namaz kılmıştı. Ancak o, yalanlamış ve yüz çevirmişti. Sonra çalım satarak yakınlarına gitmişti. Sen buna müstahaksın, dahasına müstahaksın. Yine müstahaksın, dahasına da müstahaksın. (Kıyamet Suresi, 29-35)

Peygamberimiz (sav) de pek çok hadis-i şerifinde 5 vakit namazın önemine dikkat çekmiştir. Ebu Hureyre (r.a.)'den rivayet edilen bir kudsi hadisinde Resulullah (sav) şöyle buyurmaktadır:

“Beş vakit namazlar, gelecek haftaya kadar cüm’a, gelecek seneye kadar ramazan, büyük günahlardan sakınılırsa, aralarında ki hatalar için kefarettirler.” (Müslim) (Riyazü’s Salihin, İmamı Nevevi, çeviren: Mehmet Emre, Bedir Yayınevi, sf. 698)

Dünyada kibirle dolaşanlar da, ahirette boyunları bükük olarak Yüce Allah'a yalvaracaklardır. Öylesine hüsrana uğramış, aşağılanmış ve utanç verici bir duruma düşeceklerdir ki, başlarını bile kaldıramayacaklardır:

Ateşin içinde yüzükoyun sürüklenecekleri gün Cehennemin dokunuşunu tadın" (denecek). (Kamer Suresi, 48)

Onu tutun da cehennemin orta yerine sürükleyin. Sonra kaynar suyun azabından başının üstüne dökün;

(Azabı) Tad; çünkü sen, (kendince) üstün, onurluydun. Gerçekten bu, sizin kuşkuyla kapıldığınız şeydir. (Duhan Suresi, 47-50)

Cehennem ateşine, 'küçültücü bir sürüklenme ile ' sürüklenecekleri gün; (Tur Suresi, 13)

Başka bir ayette ise Allah, inkar edenlerin cehenneme girişleri için **"Artık onlar ve azgınlara onun içine dökülverilmiştir."** (Şuara Suresi, 94) şeklinde buyurmaktadır. Bu kişilerin her biri o gün günahlarını itiraf edeceklerdir. Ayetlerde bildirildiği gibi **"Eğer dinlemiş ve akletmiş olsaydık şu çılgınca yanan ateşin halkı arasında olmayacaktık"** (Mülk Suresi, 10), **"Keşke dünyaya geri çevrilseydik de müminlerden olsaydık"** (Enam Suresi, 27), **"keşke Allah'a ve Resul'e itaat etseydik"** (Ahzab Suresi, 66) diyeceklerdir. O gün birbirleriyle çekişecek, birbirlerine lanet edecek, birbirlerinin azapları için dua edeceklerdir. Cennet halkından su ve rızık isteyeceklerdir; fakat bunlar onlara haram kılınmıştır. Orada yardım istediklerinde onlara **"katı bir sıvı gibi yüzleri kavurup yakan bir su"** ile yardım edilecektir. (Kehf Suresi, 29)

Cehennemin içindeyken onlar **"Rabbimiz, bizi çıkar, yaptığımızdan başka salih bir amelde bulunalım"** (Fatır Suresi, 37) diye Allah'a söz vereceklerdir. Ancak bunların hepsi ümitsiz çırpınışlardır. Hiçbiri fayda sağlamayacak ve bu kişilerin bekleyen sonucu değiştiremeyecektir.

O halde, "Allah'tan geri çevrilmesi mümkün olmayan o gün gelmeden evvel, Rabbimiz'e ibabet edin ve o gün sizin için ne sığınılacak bir yer var, ne sizin için inkar (etmeye

bir imkan)" (Şura Suresi, 47) ayetini asla unutmayın.

Bilin ki, adaletle hükmeden Allah, siz de dahil, dünyadaki tüm insanlara uyarıcı göndermiş ve dünyada öğüt alabilecek olanın öğüt alabileceği kadar ömür vermiştir. Bundan dolayı Allah'ın **"zalimler"** olarak nitelendirdiği bu kişiler için ahirette bir yardımcı olmayacaktır. (Fatır Suresi, 37) Şu mutlak bir gerçektir ki, o gün insanlar dünyada kendi yaptıklarının acı sonucundan başkasıyla karşılaşmazlar:

Sonra o zulmetmekte olanlara: "Sürekli azabı tadın" denilecek. Kazandıklarınız dışında, bir başka şeyle mi cezalandırılacaktınız?" (Yunus Suresi, 52)

İşte Allah'ın kullarını, yaşadıkları ömür boyunca çok çeşitli yollarla uyarıp korkuttuğu, tüm detaylarını daha dünyadayken bildirdiği ve kendilerini sakındırdığı cehennem böyle bir yerdir. Dünya üzerinde cehennemle uyarılıp korkutulmamış, sonsuz azaptan habersiz olduğunu söyleyebilecek hiç kimse yoktur. Allah o gün insanların yaşayacakları pişmanlığı bize bildirmiştir. Ayetlerde şöyle buyrulur:

O gün cehennem de getirilmiştir. İnsan o gün düşünüp hatırlar, ancak (bu) hatırlamadan ona ne fayda? Der ki: Keşke hayatım için, (önceden bir şeyler) takdim edebilseydim. (Fecr Suresi, 23-24)

Öyleyse siz de o gün geldiğinde, dünyada yapılan uyarıları hatırlamanın size asla bir fayda getirmeyeceğini ve cehennemden bir yıl değil, bin yıl değil, bir milyon, bir milyar yıl değil, hatta bin trilyon yıl da değil, sonsuza kadar çıkışın asla mümkün olmadığını sakın unutmayın.

MÜKAFAT YURDU CENNETE YALNIZCA SALİH MÜMİNLERİN GİRECEKLERİNİ UNUTMAYIN

Cennet de, muttakiler için, uzakta değildir, (o gün) yakınlaştırılmıştır. Bu size vaat olunandır; (gönülden Allah'a) yönelip dönen (İslam'ın hükümlerini) koruyan, görmediği halde Rahman'a karşı 'içi titreyerek korku duyan' ve 'içten Allah'a yönelmiş' bir kalp ile gelen içindir. Ona 'esenlik ve barış (selam)la' girin. Bu ebedilik günüdür. (Kaf Suresi, 31-34)

Ayetlerin ifadesiyle "kalınacak yerlerin en hayırlısı" ve "Allah Katındaki asıl varılacak güzel yer" olan cennete layık olanlar, hesap gününde hayatları boyunca tüm yaptıklarının içinde yazılmış bulunduğu amel defterlerini sağ yanlarından alacaklar ve kolay bir hesapla sorguya çekileceklerdir. Bundan sonra da sonsuza dek büyük bir hoşnutluk içinde yaşayacaklardır. Allah inananlara bunu Kuran'da birçok ayetle müjdelemiştir:

Artık kimin kitabı sağ yanından verilirse, o, kolay bir hesap (sorgu) ile sorguya çekilecek, ve kendi yakınlarına sevinç içinde dönmüş olacaktır. (İnşıkak Suresi, 7-9)

Artık kitabı sağ-eline verilen kişi, der ki: "Alın, kitabımı okuyun. Çünkü ben, gerçekten hesabıma kavuşacağımı sanmış (anlamış)tım." Artık o, hoşnut bir yaşama içindedir. Yüksek bir cennette. (Hakka Suresi, 19-22)

Böyle bir yaşamı hak eden müminler orada melekler tarafından **"Selam üzerine olsun, hoş ve temiz geldiniz. Ebedi kalıcılar olarak ona girin"** (Zümer Suresi, 73) denilerek karşılanacaklardır. Bundan sonra bölüm bölüm sevk edilerek, esenlik, güvenlik ve selamla cennete gireceklerdir. Bu durum ayetlerde şöyle haber verilir:

İşte onlar, sabretmelerine karşılık (cennetin en gözde yerinde) odalarla ödüllendirilirler ve orda esenlik dileği ve selamla karşılanırlar. Orda ebedi olarak kalıcıdır- lar; o, ne güzel bir karargah ve ne güzel bir konaklama yeridir. (Furkan Suresi, 75-76)

Unutmayın ki, ancak kesin bir bilgiyle ahirete iman eden, hesap günü nedeniyle Rabbimiz'den korkarak salih amellerde bulunan bir kişiyse, böyle bir karşılamayı hak edebilir ve parıltılı bir aydınlık ve sevinç yurdu olan cennetle ödüllendirilmeyi umabilirsiniz. Allah cennettekilerin

sözlerini bize şöyle bildirmiştir:

"Çünkü biz, asık suratlı, zorlu bir gün nedeniyle Rab-bimiz'den korkuyoruz." Artık Allah, onları böyle bir günün şerrinden korumuş ve onlara parıltılı bir aydınlık ve bir sevinç vermiştir. (İnsan Suresi, 10-11)

Cennet deyince insanların birçoğunun aklına uçsuz bucaksız bir yeşillik, ırmaklar kısacası yalnızca doğal güzellikler gelir. Fakat cennetin aslı -size bugüne kadar öğretildiği gibi- bunlarla sınırlı değildir. Cennet, Allah'ın Kendisi'ne iman edenler için hazırladığı, sonsuz güzelliklerin, insanın dileyip de arzu edebileceği herşeyin ve hatta çok daha üstün nimetlerin bulunduğu bir mekandır. Dünyada gördüğümüzle cenneti hayal ederiz ama Allah'ın müminler için hazırladığı nimetleri tam olarak kavramak için bunlar yeterli değildir. Cennetin aslını ancak onunla karşılaşınca kesin olarak anlayabiliriz. Nitekim bir ayette bu gerçeğe şöyle dikkat çekilmiştir:

Artık hiçbir nefis, yaptıklarına karşılık olmak üzere kendileri için gözler aydınlığı olarak nelerin (sayısız nimetlerin) saklandığını bilmez. (Secde Suresi, 17)

Dünyada maddi ve manevi hoşunuza giden ne varsa en güzeli ve kusursuzu oradadır. Cennet, büyük mülk ve zenginliklerle dolu, her türlü güzelliğin ve nimetin hep birarada bulunduğu bir yerdir. İnsanın arzu ettiği ve görmek isteyip de zevk alacağı herşeyin bulunduğu cennette, insanların dünyadayken hayal dahi edemeyecekleri güzellik ve nimetler müminlere sunulmuştur. Allah bir ayetinde cennetle ilgili olarak şöyle haber vermektedir:

Her nereye baksan, bir nimet ve büyük bir mülk gö-

rürsün. (İnsan Suresi, 20)

Cennette müminlere zevk olarak birçok güzel yiyecek ve içecek sunulur (Mürselat Suresi, 43). Allah, cennetteki müminlere **"istek duyup arzuladıkları meyvelerden ve etten bol bol"** (Tur Suresi, 22), ayrıca canlarının çektiği kuş etinden (Vakıa Suresi, 21) de sunacaktır. Üstelik rızıkların bitip tükenmesi de olmayacaktır (Sad Suresi, 54). Kuran'da altından ırmaklar akan, yemişleri ve gölgelikleri sürekli olan (Rad Suresi, 35) cennetteki yemyeşil bahçelerde (Rahman Suresi, 64), dalları devşirmesi kolay meyvelerle yüklü (İnsan Suresi, 14), üstüste dizilmiş eşsiz meyveleri sarkmış ağaçlar tarif edilmiştir (Vakıa Suresi, 28-29). Allah'ın cennetle ilgili ayetlerde en çok bahsettiği doğal güzelliklerden biri de durmaksızın akan sular ve pınarlardır. (Rahman Suresi, 66)

Ayrıca içinde bozulmayan sudan, tadı değişmeyen süttan ve süzme baldan içenlere lezzet veren ırmaklar bulunacaktır (Muhammed Suresi, 15). Cennetteki nimet ve güzelliklerin bir kısmı dünyadakini andırırken bir kısmı ise daha önce hiçbir insanın görüp bilmediği **"çeşit çeşit inceliklere ve güzelliklere"** sahip olacaktır. (Rahman Suresi, 48) Hayal gücümüzün çok ötesinde, Allah'ın sonsuz ilmiyle hazırlanmış birçok güzellik ve nimet cennette müminleri beklemektedir. Çünkü Allah orada her dilediklerinin onların olacağını müjdelemektedir. (Şura Suresi, 22)

Cennetteki müminler çok güzel meskenlerde yaşayacaklar (Tevbe Suresi, 72), bu meskenlerde özenle işlenmiş mücevher tahtlar üzerinde yaslanarak oturacaklardır. (Vakıa Suresi, 15-16) Cennette müminlere müjdelenen diğer nimetlerden bir kısmı da şöyledir:

Çevrelerinde gümüşten billur kaplar, kupalar dolaştırılır. (İnsan Suresi, 15)

Ve sabretmeleri dolayısıyla cennetle ve ipekle ödüllendirmiştir. (İnsan Suresi, 12)

Onların üzerinde hafif ipek ve ağır işlenmiş atlastan yeşil elbiseler vardır. Gümüşten bileziklerle bezenmişlerdir... (İnsan Suresi, 21)

Elbette dünyada da insan için en büyük nimetlerden biri sevdiği, zevk aldığı insanlarla beraber olabilmektir. Müminler Allah'a içten bağlı, takva sahibi kardeşleriyle beraber olmaktan büyük bir zevk alırlar. Bu fitratla yaratılan müminler için cennette de sevdikleri bu insanlarla birlikte yaşayabilecek olmaları son derece büyük bir şevk kaynağıdır. Üstelik bu birliktelik yıllarla sınırlı değil, sonsuz bir birliktelik olacaktır. Nitekim Allah salih kullarının cennette de sevdikleri insanlarla birlikte olabileceklerini şöyle müjdelemiştir:

Onlar, Adn cennetlerine girerler. Babalarından, eşlerinden ve soylarından 'salih davranışlarda' bulunanlar da (Adn cennetlerine girer). Melekler onlara her bir kapıdan girip (şöyle derler:) "Sabrettiğinize karşılık selam size. (Dünya) Yurdun(un) sonu ne güzel." (Rad Suresi, 23-24)

Allah müminlere, cennette nefislerinin arzuladığı şekilde eşler de verecektir. Bu, Kuran'da "**orada onlar için tertemiz kılınmış eşler vardır...**" (Nisa Suresi, 57) ayeti ile bildirilmektedir. Cennetteki eşler, "**Gerçek şu ki, Biz onları yeni bir inşa (yaratma) ile inşa edip-yarattık.**" (Vakıa Suresi, 35) ayetinde bildi-

rildiği gibi, dünya hayatının eksikliklerinden arınmış bir halde yepyeni bir yaratılışla yaratılacaktır. Allah müminlerin ve eşlerinin gölgeliklerde ve tahtlar üzerinde yaslanmış olarak **"sevinç ve mutluluk dolu bir meşguliyet"** içinde olduklarını bildirmektedir. (Yasin Suresi, 55-56)

Cennetteki kullarını nimet üstüne nimetle ağırlayan Allah, herşeyi insanın en zevk alacağı şekilde yaratmıştır. Orada Allah müminlerin her dilediklerini yaratarak onları ödüllendirmektedir. **"Orada diledikleri herşey onlarındır. Katımız'da daha fazlası da var."** (Kaf Suresi, 35) ayetiyle insanın isteyebileceğinden, hayal edebileceğinden fazlasını cennette vereceğini de bildirmektedir.

Allah cennetini özletmek ve insanların Allah'ın rızasına göre yaşamasını sağlamak için dünyayı eksikliklerle dolu yaratmıştır. Cennete göre nimetleri az olan bu dünyanın en önemli eksikliklerinden biri de, herşeyin bir sonunun olmasıdır. Ayrıca inkarcılara Allah'ın verdiği bir bela daha vardır ki, dünyaya bağlanıp ahreti unutmaları dolayısıyla, buradaki en güzel şeylerden dahi bir süre sonra artık bıkararak zevk alamaz hale gelirler. Oysaki cennet, güzelliklerle dolu olan, bıkmadan ve yorulmadan tüm bu nimetlerin her birinden en fazla lezzetin alınacağı bir mekandır. Müminlere aynı dünyada olduğu gibi, cennette de bir bıkkınlık dokunmayacak ve üstelik hiçbir yorgunluk da kesinlikle hissetmeyeceklerdir. (Fatır Suresi, 35)

Ancak unutmayın ki, cennetteki bütün nimetlerin de üstünde, en büyük güzellik, Allah'ın hoşnutluğunu kazanmış olmaktır. Allah'ın hoşnutluğunu kazanmış olmak, hiçbir maddi güzellikle kıyaslanamayacak bir mutluluk ve huzurdur müminler

için... Kuran'da da bildirildiği gibi **"... Allah'tan olan hoşnutluk ise en büyüktür..."** (Tevbe Suresi, 72)

Cennetteki tüm mükafatlar, Allah'ın hoşnutluğu neticesinde verildikleri için çok değerlidirler. Allah, cennete layık gördüğü kişinin yaşamı boyunca yaptığı işlerden hoşnut olmuş, hatalarını bağışlamış ve kendisini sonsuz olan asıl yaşamında, hoşnut olacağı en güzel mekana koymuştur. Allah iman edenleri Kuran'da şöyle müjdelemektedir:

Ey mutmain (tatmin bulmuş) nefis, Rabbine, hoşnut edici ve hoşnut edilmiş olarak dön. Artık kullarımın arasına gir. Cennetime gir. (Fecr Suresi, 27-30)

İşte Allah'ı hoşnut edenlere vaad edilen cennet budur. Bu güzel sonuca yani cennete yalnızca dünyanın imtihan yeri olarak yaratıldığını bilen, Allah'ın uyarılarını dinleyen, vicdanına uyan, yalnız Allah'ın rızasına göre hareket edenlerin ulaşacaklarını asla unutmayın.

ALLAH'A DUA ETMEYİ UNUTMAYIN

Rabbimize yalvara yalvara ve için için dua edin. Şüphesiz O, haddi aşanları sevmez. Düzene konulması (islah)ından sonra yeryüzünde bozgunculuk (fesad) çıkarmayın; O'na korkarak ve umut taşıyarak dua edin. Doğrusu Allah'ın rahmeti iyilik yapanlara pek yakındır. (Araf Suresi, 55-56)

Allah'ın tüm insanların Rabbi olduğu gibi sizin de Rabbiniz olduğunu, hayattaki en büyük dostunuzun ve dayanızın Allah olduğunu, herşeyi öncelikle Allah'tan dilemeniz gerektiğini unutmayın.

Dua, insanı Allah'a samimi olarak yakınlaştıracak önemli ibadetlerden bir tanesidir. İnsanların tamamı duaya muhtaçtır. Ne var ki müminler için dua hayatlarının ayrılmaz ve doğal bir parçasıyken, diğer insanlar için ancak büyük zorluklar altına girince, hayati tehlikelerle karşı karşıya kalınca hatırlanan bir kurtuluş yoludur. Elbette ki sadece çıkarlar söz konusu olduğunda edilen dua Allah Katında

makbul karşılanmayabilir. Çünkü asıl güzel olan hem rahatlıkta hem de zorlukta kısacası insanın her anında Allah'tan yardım istemesidir. Çünkü dua eden kişi Rabbimiz'e karşı acizliğini, Allah dilemeden hiçbir şeye güç yetiremeyeceğini anlamış demektir.

Dua beraberinde Allah'a teslimiyeti de getirir. Dua eden insan karşısına çıkabilecek zor ya da kolay her türlü olayda, kainatın yaratıcısı ve hakimi olan Allah'ı vekil edinmiş demektir. Bir problemi çözmenin ya da önlemenin bütün yollarının evrendeki tüm kudretin sahibi Allah'a dayandığını bilmek, tüm işlerinde Allah'ı vekil edinmek ve sadece O'na dua etmek, mümin için ferahlık ve güven kaynağıdır.

Ama elbette burada yanlış bir anlayışı da vurgulamak gerekir. Bir insanın tüm işleri için Allah'a dua etmesi demek, hiçbir şey yapmadan oturup beklemesi anlamına gelmez. Kişi karşılaştığı her şeyin Allah'ın kontrolünde olduğunu bilip bunun rahatlığını yaşamalı, ama aynı zamanda Allah'ın kendisine çözüm olarak gösterdiği sebepleri de en güzel şekilde uygulamalıdır. Allah'a gerçekten samimi dua eden bir kişinin, O'nun koyduğu kurallara göre fiili duasını da yapması gereklidir. Burada fiili dua, kişinin herhangi bir arzusuna ulaşmak için elinden gelen her şeyi en fazlasıyla yapmasını ifade eder. Örneğin hasta olan bir insanın doktora gitmesi, ilaç içmesi, kendine dikkat etmesi iyileşmek için yaptığı fiili bir duadır. Bununla birlikte insanın tüm bunları yaparken Allah'ın kendisine şifa vermesi için istekte bulunması da sözlü bir duadır. Bu yüzden fiili dua sözlü dua ile birlikte yapılması gereken temel ibadetlerdendir.

Duanızda gerçekten samimi olmayı, içten bir ihtiyaçla Allah'a yönelmeyi unutmayın. Çünkü Allah insana şah damarından daha yakın olan, herşeyi bilen ve işitendir. Ve dua Allah'a ulaşabilmenin en kolay yoludur. İnsanın içinden geçirdiği tek bir düşünce bile Allah'tan gizli kalmaz. Ancak insanların çoğu Allah'ın tüm dualara, isteklere şahit olduğunun farkında değildirler. Onlar sanırlar ki, dua ettiklerinde Allah bazılarını işitiyor, (Allah'ı tenzih ederiz) bazılarını da işitmiyor veya işitse de cevap vermiyor. Bu son derece yanlış bir düşüncedir. İnsanın içinden geçen her düşünceye, diliyle ifade ettiği her isteğe Allah şahittir ve karşılık verir. Nitekim Kuran'da bu gerçeğe şöyle dikkat çekilmiştir:

Kullarım Beni sana soracak olursa, muhakkak ki Ben (onlara) pek yakınım. Bana dua ettiği zaman dua edenin duasına cevap veririm. Öyleyse, onlar da Benim çağırma cevap versinler ve Bana iman etsinler. Umulur ki irşad (doğru yolu bulmuş) olurlar. (Bakara Suresi, 186)

O halde unutmayın ki samimi olarak Allah'tan bir istekte bulunmak için insanın sadece düşünmesi yeterlidir. İşte Rabbimiz olan Allah'a ulaşmamız bu denli kolaydır.

İnsan yaratılışı gereği aceleci bir varlıktır. Nitekim bu yüzden Kuran'da Allah **"İnsan aceleci yaratıldı. Size ayetlerimi yakında göstereceğim. Şimdi hemen acele etmeyin."** (Enbiya Suresi, 37) ayetiyle insanın bu yönünü bildirir. İnsanın bu aceleciliği zaman zaman dualarına da yansır. Yukarıda da belirttiğimiz gibi, dua ettiği zaman hemen duasına karşılık verilmesini ister.

Oysa bilmelisiniz ki sizin için neyin hayırlı olduğunu bilen Allah'tır. **"Olur ki hoşunuza gitmeyen bir şey, sizin için hayırlıdır ve olur ki sevdiğiniz şey de sizin için bir şerdir. Allah bilir de siz bilmezsiniz."** (Bakara Suresi, 216) ayeti insana bunu haber verir. Bu nedenle insan Allah'tan bir şey istediğinde, takdiri O'na bırakmalı, O'ndan her şartta razı olarak sabırla beklemelidir. Belki dua ederek talep ettiğiniz şey size bir hayır sağlayacaktır, bu nedenle Allah onu size vermemektedir. Belki de o hayra ulaşmanız için belirli bir olgunluğa kavuşmanız, bunun için de belirli bir süre eğitilmeniz gerekmektedir. Belki Allah size daha da hayırlı bir başka nimet verecektir, ama sabrınızı ve sadakatınızı denemektedir. Duada sabır gösterilmesi gerektiğini Allah Bakara Suresi'nde şöyle haber vermektedir:

Sabır ve namazla yardım dileyin. Bu, şüphesiz, huşu duyanların dışındakiler için ağır (bir yük)dır. (Bakara Suresi, 45)

Unutmayın ki duada sabır göstermek mümini olgunlaştırır, güçlü bir irade ve karakter kazandırır; duasının karşılığını ise, derin bir manevi hal kazanarak alır ki bu hal, istediği şeylerin birçoğunu elde etmesinden daha değerlidir.

Ancak Allah'ı gereği gibi takdir edemeyen insanlar Allah'ın dualarına karşılık vereceğinden şüphe ederler. Mümin dua ettiği zaman Allah'ın kendisini işittiğini ve her duasına ne şekilde olursa olsun icabet edeceğini bilir. Çünkü olayların başıboş ve tesadüfi bir biçimde değil, Allah'ın belirlediği kadere göre geliştiğinin farkındadır. Bu nedenle duasına karşılık görmemesi gibi bir kuşkusu yoktur. **Siz Allah'ın yardımından asla kuşkuyla düşmeden, kabul olaca-**

ğına kesin olarak iman ederek Rabbimiz'e dua etmeyi unutmayın ve mutlak surette Allah'a güvenin. Çünkü Allah kullarının Kendisi'ne yakın olmasını ister. Sizi sadece bir su damlasından yaratan, evreni yoktan var eden Allah için sizin duanıza karşılık vermek çok kolaydır. Öyleyse yapmanız gereken tek şey inançla ve sabırla istemektir.

Duanın özelliği, Allah ile kulu arasında özel bir bağlantı oluşudur. İnsan tüm derdini ve isteklerini Allah'a açar, O'na yakarır, Allah ise duayı işitendir ve duaya icabet edendir. Bu nedenle Kuran'da dua hiçbir şekli kalıba sokulmamıştır. **"Allah'ı ayaktayken, otururken, yan yatarken zikredin."** (Nisa Suresi, 103) ayeti, insanın her durumda ve her şartta, herhangi fiziksel bir kalıba girmeden Allah'ı anıp O'na dua edebileceğini gösterir. Önemli olan şekil değil kişinin samimiyetidir çünkü....

Dua için belirli bir mekan da yoktur. **Çarşıda, sokakta, arabanın içinde, okulda, işyerinde kısacası her yerde dua edebileceğinizi unutmayın.** Ancak önemli olan dua sırasında zihninizi tüm boş düşüncelerden arındırmanız ve Allah'ın yakınlığını hissetmenizdir.

Duasız bir hayatın Allah Katında herhangi bir değeri olmayacağını da unutmayın. Nitekim Furkan Suresi'nin 77. ayetinde insanlar **"Sizin duanız olmasaydı Rabbim size değer verir miydi?"** ifadesiyle uyarılırlar. İnsan kulluk bilincinde olduğu sürece Allah Katında bir değer kazanabilir. Bu yüzden insanın Allah'a yönelmesi, hataları konusunda Allah'a itirafta bulunması ve sadece Allah'tan yardım dilemesi gerekmektedir. Bunun dışındaki bir davranış tarzı Allah'a karşı büyüklenmektir ki (Allah'ı tenzih ede-

riz), Allah Kuran'da bunun cezasının sonsuz cehennem olduğunu bildirir.

Allah'ın merhametlilerin en merhametlisi olduğunu kesinlikle unutmayın. Allah Kuran'da hata yapanın Kendisi'nden bağışlanma dilemesi durumunda, hiçbir günah ayırımı gözetmeden bu kişiyi affedeceğini söylemektedir (Nisa Suresi, 110). Bu nedenle siz de, dua ederken Allah'ın esirgeyen ve bağışlayan sıfatlarını düşünün ve ümit içinde O'na dua edin.

Yapmış olduğunuz hata ve bu yüzden duyduğunuz vicdan azabı ne kadar büyük olsa da, bu Allah'ın affediciliğinden ümit kesmeniz için bir sebep değildir. Buna paralel olarak insanın hata yapmaktan ve günah işlemekten dolayı içine girmiş olduğu ruh hali, onun umut içinde dua etmesine de engel olmamalıdır. Çünkü Kuran'da sadece kafirlerin Allah'ın rahmetinden umut keseceği söylenmektedir:

... ve Allah'ın rahmetinden umut kesmeyin. Çünkü kafirler topluluğundan başkası Allah'ın rahmetinden umut kesmez." (Yusuf Suresi, 87)

Öte yandan kimsenin "cennetlik olma" gibi bir garantisinin olmadığını da unutmayın. Hiç kimse Allah'ın azabından emin olamaz. Bu nedenle insan duasında, bir yandan Allah'ın rahmetini ümit ederken, bir yandan da O'nun rızasını yitirmekten korkmalıdır. Cennete kavuşmak için ne kadar istekli bir şekilde dua ediyorsa, cehennemden kurtulmak için de o kadar istekli dua etmelidir. Yani cehennemden korkup, cennete kavuşmayı ümit etmelidir. Allah'ın büyüklüğünü hisseden, O'nun azabından korkan ve rızasını kazanmayı isteyen kişi kalbinden gelen samimi ve dürüst ifadelerle Allah'a yönelir. Aynı şekilde kendisini Allah'a teslim etmiş, dost ve

yardımcı olarak Allah'a güvenen kişi, her türlü sıkıntısını ve derdini Rabbimiz'e açar. **"Ben dayanılmaz kahrımı ve üzüntümü yalnızca Allah'a şikayet ediyorum."** (Yusuf Suresi, 86) diyen Hz Yakub gibi, tüm sıkıntılarını ve taleplerini Allah'a söyler, her türlü yardım ve hayrı Allah'tan ister.

Ayrıca sadece dünya nimetleri istenerek yapılan duanın Allah'a karşı büyük bir samimiyetsizlik olduğunu da unutmayın. Müminlerin asıl hedefi cennettir. Allah, sadece dünyayı isteyene dünyayı verir ama ahirette bu kişiler umdukları karşılığı göremeyebilirler. Allah bunu ayetlerinde şöyle haber vermiştir:

... İnsanlardan öylesi vardır ki: "Rabbimiz, bize dünyada ver" der; onun ahirette nasibi yoktur. Onlardan öylesi de vardır ki: "Rabbimiz, bize dünyada da iyilik ver, ahirette de iyilik (ver) ve bizi ateşin azabından koru" der. İşte bunların kazandıklarına karşılık nasibleri vardır. Allah, hesabı pek seri görendir. (Bakara Suresi, 200-202)

Cahiliye insanların en belirgin özelliklerinden biri kendilerine bir sıkıntı geldiğinde herşeyi bir kenara bırakarak Allah'a dua etmeleri, sıkıntıları geçince de sanki dua eden kendileri değilmiş gibi Allah'ı unutmalarıdır. Yani Allah'a kendilerince "son çare" olarak yönelmeleridir. Bu nankörce davranış Kuran'da şöyle tarif edilir:

İnsana bir zarar dokunduğunda, yan yatarken, otururken ya da ayaktayken Bize dua eder; zararını üstünden kaldırdığımız zaman ise, sanki kendisine dokunan zarara Bizi hiç çağırmamış gibi döner-gider. İşte, öl-

çüyü taşıranlara yapmakta oldukları böyle süslenmiştir. (Yunus Suresi, 12)

Karada ve denizde sizi gezdiren O'dur. Öyle ki siz gemide bulunduğunuz zaman, onlar da güzel bir rüzgarla onu yüzdürürlerken ve (tam) bununla sevinmekte-
lerken, ona çılginca bir rüzgar gelip çatar ve her yandan dalgalar onları kuşatıverir; onlar artık bu (dalgalarla) gerçekten kuşatıldıklarını sanmışlarken, dinde O'na 'gönülden katıksız bağlılar (muhlisler)' olarak Allah'a dua etmeye başlarlar: "Andolsun eğer bundan bizi kurtaracak olursan, muhakkak Sana şükredenlerden olacağız." Ama (Allah) onları kurtarınca, hemen haksız yere, yeryüzünde taşkınlığa koyulurlar. Ey insanlar, sizin taşkınlığınız, ancak kendi aleyhinizedir; (bu) dünya hayatının geçici metaidir. Sonra dönüşünüz Bizedir, Biz de yaptıklarınızı size haber vereceğiz. (Yunus Suresi, 22-23)

Oysa insanın hayatında Allah'a muhtaç olmadığı tek bir an bile yoktur. Bu yüzden siz Allah'ın bir ayetinde tarif ettiği gibi "**sabah akşam, yüksek olmayan bir sesle, kendi kendine, ürpertiyle, yalvara yalvara ve için için**" (Araf Suresi, 205) dua etmeyi sakın unutmayın ve Allah'a dua etmeyenlerin sonunun (Allah'ın dilemesi dışında) ebedi cehennem azabı olduğunu da sakın aklınızdan çıkarmayın. Bu gerçek bir ayette şöyle haber verilmektedir:

Rabbiniz dedi ki: "Bana dua edin, size icabet edeyim. Doğrusu Bana ibadet etmekten büyüklenen (müstekbir)ler; cehenneme boyun bükmüş kimseler olarak gireceklerdir. (Mümin Suresi, 60)

ALLAH'A KARŞI DAİMA SAMİMİ VE DÜRÜST OLMAYI UNUTMAYIN

... Hata olarak yaptıklarınızda ise, sizin için bir sakınca (bir vebal) yoktur. Ancak kalplerinizin kasıt gözeterek (taammüden) yaptıklarınızda vardır. Allah, bağışlayandır, esirgeyendir. (Ahzab Suresi, 5)

Din Allah korkusu temeli üzerine kurulmuştur. Ancak Allah'tan gereği gibi korkanlar dinde samimi olabilirler. Çünkü Kuran'a baktığımızda samimiyetin, Allah'tan içi titreyerek korku duyan, sadece Allah'ın hoşnut olacağı tavra yönelen kişinin tutumu olduğunu anlarız. Hiçbir şey samimi bir mümini gerçek amacından saptıramaz; din günü hesabını veremeyeceği bir şeye asla yanaştırmaz. Allah ayetinde en hayırlı tavrın bu olduğuna şöyle dikkat çekmiştir:

Binasının temelini, Allah korkusu ve hoşnutluğu üzerine kuran kimse mi hayırlıdır, yoksa binasının temelini göçecek bir yarın kenarına kurup onunla birlikte kendisi de cehennem ateşi içine yuvarlanan kimse mi? Allah, zulmeden bir topluluğa hidayet vermez. (Tevbe Suresi, 109)

Kuran'a baktığımızda müminlerin asla hata yapmayan insanlar değil, aksine hata yapan, ama anında tevbe ederek bağışlanma dileyen insanlar olduklarını görürüz. Allah'a karşı içi titreyerek bir korku duyan mümin, yaşadığı her an her tavrın en güzeline ulaşmak için çabalar durur. Bu sırada unutup yanılabilir ya da hata yapabilir ki; Kuran'da müminlerin büyük veya küçük pek çok hataları anlatılmaktadır. Fakat asıl önemli olan yapılan hatadan samimiyetle, bir daha asla tekrar etmemeye karar vererek vazgeçmektir. İnsanın bir kere iman edip, sonra hayatını hatasızlıklar içinde geçirmesi gibi bir durum zaten mümkün değildir; dünya bir imtihan ve eğitim yeridir. Dahası mümin hata yaptığında her defasında Allah'a karşı aczini fark eder. Buna karşılık Allah Kuran'da, her türlü hatayı yapsa dahi pişmanlıkla, samimi ve dürüst olarak tevbe eden ve davranışlarını düzelterkenleri bağışlayacağını vaat etmiştir.

İslam dini insanların en özgür ve en rahat şekilde yaşamalarını sağlar. Oysa günümüz toplumlarında hatalara karşı gösterilen tepkiler yüzünden, insanların çoğu, davranışlarını toplumun kıstaslarına göre ayarlarlar. Hata yapan kendini ne kadar değiştirirse değiştirsin, toplumun ona bakış açısı pek değişmez. Kişi yaptığı hatalı tavırla adeta damgalanır. Bu da cahiliye toplumu insanını tam bir samimi-yetsizliğe iter. Kişi sahtekarca yöntemlerle, kendisini insanların gözünde yüceltmeye çalışır. Sürekli insanların kendisi hakkında ne düşüneceklerini hesap eder. Oysa böylesi bir zulümden kurtuluşun en temel şartı Allah'a karşı samimiyet ve dürüstlüktür. Çünkü din "insanlar ne der" korkusunu tamamen ortadan kaldırmakta ve müminleri, samimiyeti kıran, dürüstlüğü engelleyen her türlü hareketten

uzaklaştırmaktadır:

Ve çirkin bir hayasızlık işledikleri ya da nefislerine zulmettikleri zaman, Allah'ı hatırlayıp hemen günahlarından dolayı bağışlanma isteyenlerdir. Allah'tan başka günahları bağışlayan kimdir? Bir de onlar yaptıkları (kötü şeylerde) bile bile ısrar etmeyenlerdir. (Al-i İmran Suresi, 135)

Samimiyet ancak vicdanlı düşünerek ve Allah'ın her an kendisini izlediğinin bilincinde hareket ederek ortaya çıkar. **İnsanların düşünce ve isteklerine göre hareketlerinizi ayarlamamanın sizi samimiyetten uzaklaştıracığını asla unutmayın.** Allah'ı unutup da insanların rızasına yönelik olarak yapılan tüm hareketler samimiyeti zedeleyecektir. Allah'ın, kullarını zaten her an görmekte, bilmekte ve şahit olmakta olduğunu hiç akıldan çıkarmadan Kuran'a göre hareket etmek ise samimiyeti getirecektir.

Yanlış yapılan şey ne olursa olsun dürüstlükten ödün vermemeyi sağlayacak olanın; Allah'tan başka kimseden korkmamak olduğunu sakın unutmayın. Şeytan, daha çok insanlar arasında küçük düşme, adaletsizliğe uğrama, zarar görme gibi düşüncelerle insanları samimiyetsizliğe sürükler. Oysa bu bir kurnuttur. Çünkü en önemli olan Allah'ın razı olması ve affetmesidir ki dünyada da, ahirette de ceza ve mükafat yalnızca Allah'tandır. Herkes hata yapabilir. Önemli olan hatırladıktan veya fark ettikten sonra bu hatadan dolayı Allah'a tevbe edip vazgeçmektir. Telafi etmesi ve tavrını düzeltmesindeki titizlik, kişinin samimiyetini göster-

recedir. Hiç hata yapmayan bir insan olamayacağına göre Allah'a karşı en samimi ve dürüst davranan en üstün olacaktır. Allah bir ayetinde şöyle buyurmaktadır:

Rabbiniz sizin içinizdekini daha iyi bilir. Eğer siz salih olursanız, şüphesiz O da, (Kendisi'ne) yönelip dönenleri bağışlayıcıdır. (İsra Suresi, 25)

Samimi insan yapılan her hatada, Allah karşısındaki aczini bir kez daha hatırlayarak Allah'a yönelip döner. Çünkü hataları bağışlayacak olan yalnızca Allah'tır, insanlar değil. Başka bir anlatımla; kişi hatası için Allah'a samimi olarak tevbe ettikten sonra artık onun için insanların ne düşündüklerinin hiçbir önemi yoktur. İnsanların hakkın-da ne düşündüklerine önem veren, onların rızasının peşine düşen kişiler hatalarını örtmek uğruna yalanlar söyleyerek daha pek çok hatalara sürüklenirler. Oysa gerçekte insanları kandırmış olsalar bile Allah herşeyi bilmektedir. **Siz, dürüst olmayan samimiyetsiz kişilerin en çok kendilerine zulmettiklerini asla unutmayın.**

Allah hiç kimseye gücünün yettiğinin üzerinde bir şey yüklememiş, samimi olan kişilerin unutup veya yanılıp yaptığı tüm hatalarını ise bağışlayacağını vaat etmiştir. Bu, inananlara Rabbimiz'in çok büyük bir müjdesidir. Allah bir ayetinde şöyle buyurmaktadır:

Allah, hiç kimseye güç yetireceğinden başkasını yüklemmez. (Kişinin nefsinin) Kazandığı lehine, kazandırdıkları aleyhinedir. "Rabbimiz, unuttuklarımızdan veya yanıldıklarımızdan dolayı bizi sorumlu tutma. Rabbimiz, bize, bizden öncekilere yüklediğin gibi ağır yük yükleme. Rabbimiz, kendisine güç yetiremeyeceğimiz

şeyi bize taşıtma. Bizi affet. Bizi bağışla. Bizi esirge, Sen bizim mevlamızsın. Kafirler topluluğuna karşı bize yardım et." (Bakara Suresi, 286)

Ayrıca unutmayın ki, insanın gerçek bir samimiyetle bağlanması gereken yalnızca Allah'tır. Bir insan cahil olabilir, Allah'ı razı etmek için yapması gereken bazı şeyleri bilmiyor da olabilir. Ama Allah samimi olarak Kendisi'ne yönelmek isteyen kullarına mutlaka doğruyu gösterecek, onları hidayete ulaştıracaktır. Önemli olan; kişinin samimi bir kalple Rabbimiz'e bağlanmasıdır. Allah Kendisi'ne teslim olanların, asla zarara uğramayacaklarını şöyle bir örnekle müjdelemiştir:

Kim ihsanda bulunan (biri) olarak yüzünü (kendini) Allah'a teslim ederse, artık gerçekten o kopmayan bir kulpa yapışmıştır. Bütün işlerin sonu Allah'a varır. (Lokman Suresi, 22)

Öyleyse siz de karşınıza çıkan sayısız hatırlatmayı göz ardı etmeyin ve Allah'a samimi bir kalple yönelmenin dünyada ve ahirette tek kurtuluşunuz olduğunu unutmayın.

HATALARINIZDAN DOLAYI BİR AN ÖNCE TEVBE EDİP BAĞIŞLANMA DİLEMİYİ UNUTMAYIN

Sonra gerçekten Rabbin, cehalet sonucu kötülük işleyen, sonra bunun ardından tevbe eden ve ıslah olanlar(la beraberdir). Şüphesiz Rabbin bundan sonra bağışlayandır, esirgeyendir. (Nahl Suresi, 119)

Samimiyetin Allah'ın Katındaki önemini anlayan kişi nasıl bir hata yapmış olursa olsun, Allah'a yönelip bağışlanma dileme ve tevbe etme imkanı olduğunu bilir. Bu, Allah'ın sonsuz merhametinin bir yansımasıdır. Allah sonsuz bağışlayıcılığını ayetlerinde şöyle haber vermiştir:

Kim kötülük işler veya nefesine zulmedip sonra Allah'tan bağışlanma dilerse Allah'ı bağışlayıcı ve merhamet edici olarak bulur. (Nisa Suresi, 110)

Allah kullarına her türlü hata için geri dönüş imkanı tanımıştır. Allah Katında geçerli olan yapılan hatanın küçük ya da büyük olma-

sı değil, kişinin samimiyetidir. Bu, kuşkusuz müminler için çok büyük bir rahmettir.

Ve 'çirkin bir hayasızlık' işledikleri ya da nefislerine zulmettikleri zaman, Allah'ı hatırlayıp hemen günahlarından dolayı bağışlanma isteyenlerdir. Allah'tan başka günahları bağışlayan kimdir? Bir de onlar yaptıkları(kötü şeylerde) bile bile ısrar etmeyenlerdir. (Al-i İmran Suresi, 135)

Şu bilinmelidir ki, yapılan hata her ne olursa olsun, insanların zihinlerinde büyüttükleri en büyük suç bile olsa, arkasından gelen samimi bir pişmanlıkla bağışlanma dileyerek Allah'a içten yöneliş, kişiyi bu yükten kurtaracaktır.

Bir insan şu dakikaya kadar dinsiz olarak yaşamış olabilir, tüm ömrünü Allah'ın razı olmayacağı bir şekilde geçirmiş de olabilir. Ama bir anda samimi ve kesin olarak aldığı bir kararla tevbe etmesi karşılığında, Allah'ın bağışlamasını ve tevbesini kabul etmesini umabilir. **Unutmayın Allah'a karşı işlenen suçlardan samimi bir tevbe ile kurtulmak bir anlık karara bağlıdır ve tek kurtuluş yoludur.** Fakat önemli olan Allah'a verilen sözün tutulması ve Allah'ın tavsiye ettiği samimiyeti yakalayabilmektir. Allah tevbe ile ilgili olarak bir ayette şöyle buyurmaktadır:

Allah'ın (kabulünü) üzerine aldığı tevbe, ancak cehalet nedeniyle kötülük yapanların, sonra hemencecik tevbe edenlerin(kidir). işte Allah, böylelerinin tevbe-lerini kabul eder. Allah, bilendir, hüküm ve hikmet sahibi olandır. Tevbe; ne, kötülükleri yapıp-edip de onlardan birine ölüm çatinca: "Ben şimdi gerçekten tev-

be ettim" diyenler, ne de kafir olarak ölenler için değil. Böyleleri için acı bir azab hazırlamışsızdır. (Nisa Suresi, 17-18)

Siz de yaptığınız hata her ne olursa olsun hemen tevbe etmeyi ve Allah'tan af dilemeyi sakın unutmayın. Her an ölümün size gelebileceğini ve bunun için belki de bir daha fırsatınızın olamayacağını düşünerek hemen şimdi tevbe edin.

Kuşkusuz bu, Allah'a gerçekten iman edenler dışındakilere ağır gelir. (Bakara Suresi, 45) Ama şunu da unutmayın ki o insanlar cehenneme boyun bükmüş kişiler olarak (Mümin Suresi, 60), yüzükoyun sürüklenerek gireceklerdir. (Kamer Suresi, 48) Ayetlerde haber verildiği üzere, artık onlar orada Rabbimiz'den yoksundurlar, Allah onlarla konuşmaz ve onları arındırmaz da:

Ancak tevbe eden, iman eden ve salih amellerde bulunup davranan başka; işte onların günahlarını Allah iyiliklere çevirir. Allah, çok bağışlayandır, çok esirgeyendir. Kim tevbe eder ve salih amellerde bulunursa, gerçekten o, tevbesi kabul edilmiş olarak Allah'a döner. (Furkan Suresi, 70-71)

HATIRLATMA ANCAK ALLAH'TAN KORKANLARA FAYDA VERİR

*Sen öğüt verip hatırlat; çünkü ger-
çekten öğütle hatırlama, müminle-
re yarar sağlar. (Zariyat Suresi, 55)*

Allah dünya hayatında insanlara öğüt alabilecekleri kadar bir süre tanır ve bu süre içerisinde onlara türlü yollardan hatırlatmalar yapar. Özellikle insanın günlük yaşamı içinde karşılaştığı pek çok olay bu hatırlatmaların kapsamı içine girer. Örneğin her gün pek çok ölüm olayı gerçekleşmesi, bunlardan haberdar olmamız hatta şahit olmamız Allah'tan gelen birer hatırlatmadır. Allah bu olaylarla bize de ölümle her an karşılaşabileceğimizi hatırlatır. Aynı şekilde dünyada insanların sahip olduğu fiziksel eksiklikler de Rabbimiz'in bir hatırlatmasıdır. İnsan kendi eksiklikleri ile gün boyunca muhataptır ve bunları görmezlikten gelmesi mümkün değildir. Daha önce de bahsettiğimiz gibi, Allah bu eksiklikleri insanlara dünyada vererek, buradaki yaşamın tutkuyla bağlanılacak bir yönü olmadığını hatırlatır sürekli. Yine Allah'tan insanlara hatırlatma mahiyetinde ulaşan bir diğer olay da elindeki nimetlerin kaybı ve belaya uğramasıdır. Bir insan çok güzel veya çok zengin olabilir. Ama Allah dilerse

herhangi bir olayı sebep kılarak bu güzelliği de, malı-mülkü de o kişinin elinden alabilir. Ki bunun örneklerine çevremizde çok sık rastlarız.

İşte bunların tümünün Allah'ın kullarına bir rahmet olarak yaptığı hatırlatmalar olduğunu, bunları düşünüp Allah'ın bizi davet ettiği doğru yolda ilerlememiz gerektiğini sakın unutmayın. Ancak Kuran'da da bildirildiği gibi bu hatırlatmalar müminlere yarar sağlarken Allah'a karşı büyüklenenlere son derece ağır gelir:

Şu halde, eğer 'öğüt ve hatırlatma' bir yarar sağlayacaksa, 'öğüt verip hatırlat.' Allah'tan 'içi titreyerek korkan' öğüt alır-düşünür. Mutsuz-bedbaht' olan ondan kaçınır. (A'la Suresi, 9-11)

Yine unutmayın ki Kuran'ı, Allah insana, bir rehber ve başlıbaşına bir öğüt ve hatırlatma olarak indirmiştir. Allah bu gerçeği bir ayetinde şöyle bildirmektedir:

Andolsun Biz bu Kuran'da çeşitli açıklamalar yaptık, öğüt alıp düşünsünler diye. Oysa bu, onların daha da uzaklaşmalarından başkasını artırmıyor. (İsra Suresi, 41)

Nitekim Kuran'da insanlara birçok hatırlatma ve uyarının geldiğine dair pek çok ayet vardır. Buna karşılık kim bu hatırlatmaları göz ardı edip yüz çevirirse artık bu kişi azabı hak etmiş olur. Kuran'da bu konuda yer alan ayetler açıktır:

(Onlara) hatırlatma (yapılmıştır), Biz zulmedici değiliz. (Şuara Suresi, 209)

**Oysa andolsun, zorlu yakalamamıza karşı onları uyar-
mıştı. Fakat onlar, bu uyarıları kuşkuyla karşılayıp-ya-
lanlamakta direttiler. (Kamer Suresi, 36)**

**Yapılan hatırlatmaların tümünün Allah'tan geldiğini
unutmayın. Allah kullarına, elçileri ve onlara gönderdiği
kitaplar vasıtasıyla emirlerini bildirmiş, hoşnut olacağı ta-
vırları hatırlatmıştır.** Müminleri de, birbirlerini iyiliğe davet edip
kötülükten men etmekle, doğruyu hatırlatmakla görevlendirmiştir.
Öyleyse mümin için, kendisine yapılan her hatırlatma son derece
kıymetlidir. Kuran'da insanlara birbirlerine sürekli iyiliği tavsiye
edip, kötülükten alıkoymaları ve birbirlerine bu konuda hatırlatma
yapmaları öğütlenir. Özellikle Allah'ın gönderdiği elçiler çevrelerin-
deki halkı, büyük azaptan korumak için sürekli uyarırlar:

**İnsanlar tek bir ümmetti. Allah, müjdeciler ve uyarıcı-
lar olarak peygamberler gönderdi ve beraberlerinde,
insanların anlaşılmazlığa düştükleri şeyler konusunda,
aralarında hüküm vermek üzere hak kitaplar indirdi.
Oysa kendilerine apaçık ayetler geldikten sonra, bir-
birlerine karşı olan 'azgınlık ve kıskançlıkları' yüzün-
den anlaşılmazlığa düşenler, o, (Kitap) verilenlerden
başkası değildir. Böylece Allah, iman edenleri, hakkın-
da ayrılığa düştükleri gerçeğe Kendi izniyle erdirdi.
Allah, kimi dilerse onu doğruya yöneltir. (Bakara Su-
resi, 213)**

**Ey Kitap Ehli, elçilerin arası kesildiği dönemde: "Bize
müjdeci de, bir uyarıcı da gelmedi" demenize (fırsat**

kalmasın) diye size apaçık anlatan elçimiz geldi. Böylece müjdeci de, uyarıcı da gelmiştir artık. Allah herşeye güç yetirendir. (Maide Suresi, 19)

Bu nedenle Kuran'da elçilere uymanın önemi çok sık vurgulanmıştır. Öyle ki elçinin tebliği, yani Kitabı ve dini insanlara açıkça anlatmasından sonra artık insanların Allah'a karşı öne sürebilecekleri hiçbir mazeretleri kalmamaktadır:

Elçiler; müjdeciler ve uyarıcılar olarak (gönderildi). Öyle ki elçilerden sonra insanların Allah'a karşı (savunacak) delilleri olmasın. Allah, üstün ve güçlü olandır, hikmet ve hüküm sahibidir. (Nisa Suresi, 165)

Örneğin Nuh Peygamberin tebliği, buna karşılık kavminin diretmesi ve sonunda uğradıkları korkunç son, kendilerinden sonra yaşayan insanlara ibret olması için Kuran'da çok detaylı olarak anlatılmıştır:

Şüphesiz, Biz Nuh'u; "Kavmini, onlara acı bir azab gelmeden evvel uyar" diye kendi kavmine (peygamber olarak) gönderdik. O da dedi ki: "Ey Kavmim, gerçek şu ki, ben size (gönderilmiş) apaçık bir uyarıcıyım. Allah'a kulluk edin, O'ndan korkun ve bana itaat edin. Ki günahlarınızı bağışlasın ve sizi adı konulmuş bir ecele kadar ertelesin. Elbette Allah'ın eceli geldiği zaman, o ertelenmez. Bir bilmiş olsaydınız." Dedi ki: "Rabbim, gerçekten kavmimi gece ve gündüz davet edip-durdum. Fakat davet etmem, bir kaçıştan başkasını arttırmadı. Doğrusu ben, onları bağışlaman için her davet edişimde, onlar parmaklarını kulaklarına tı-

kadılar, örtülerini başlarına çektiler ve büyüklük tasladıkça büyüklük gösterip-direttiler. Sonra onları açıktan açığa davet ettim. Daha sonra (davamı) onlara açıkça ilan ettim ve kendilerine gizli gizli yollarla yaklaşmak istedim. "Bundan böyle" dedim. "Rabbinizden mağfiret isteyin; çünkü gerçekten O, çok bağışlayandır." (Nuh Suresi, 1-10)

Dediler ki: "Ey Nuh, bizimle çekişip-durdun, bu çekişmede ileri de gittin. Eğer doğru söylüyorsan, bize vaat ettiğini getir (görelim.)" Dedi ki: "Eğer dilerse, onu size Allah getirir ve siz (O'nu) aciz bırakacak değilsiniz." "Eğer Allah sizi azdırmayı dilemişse, ben size öğüt vermek istesem de, öğüdümün size yararı olmaz. O sizin Rabbinizdir ve O'na döndürüleceksiniz." Onlar: "Bunu kendisi uydurdu" mu diyorlar? De ki: "Eğer onu ben uydurduysam, günahım bana aittir. Ama ben, sizlerin suç olarak işlemekte olduklarınızdan uzağım." Nuh'a vahyedildi: "Gerçekten iman edenlerin dışında, kesin olarak kimse inanmayacak. Şu halde onların işlemekte olduklarından dolayı üzülme." (Hud Suresi, 32-36)

Ayetlerde Allah'ın bildirdiği gibi Hz. Nuh'un kavmi kendilerine gelen tüm hatırlatmalara karşı kulaklarını tıkamışlar, direnmişler ve sonunda Allah'tan gelen çok büyük bir azaba uğramışlardır.

Yine İsrailoğulları da kendilerine hatırlatılan şeyleri üzerlerine alıp kendilerini düzeltmedikleri için, kalpleri her türlü duyarlılıktan yoksun hale gelmiş adeta kaskatı olmuştur:

Andolsun, Allah İsrailoğulları'ndan kesin söz (misak) almıştı. Onlardan on iki güvenilir- gözetleyici göndermiştik. Ve Allah onlara: "Gerçekten Ben sizinle birlikteyim. Eğer namazı kılar, zekatı verir, elçilerime inanır, onları savunup-desteklerseniz ve Allah'a güzel bir borç verirsiniz, şüphesiz sizin kötülüklerinizi örter ve sizi gerçekten, altından ırmaklar akan cennetlere sokarım. Bundan sonra sizden kim inkar ederse, cidden dümdüz bir yoldan sapmıştır." Sözleşmelerini bozmaları nedeniyle, onları lanetledik ve kalplerini kaskatı kıldık. Onlar, kelimeleri konuldukları yerlerden saptırırlar. (Sık sık) Kendilerine hatırlatılan şeyden (yararlanıp) pay almayı unuttular. içlerinden birazı dışında, onlardan sürekli ihanet görür durursun. Yine de onları affet, aldırış etme. Şüphesiz Allah, iyilik yapanları sever. (Maide Suresi, 12-13)

Kuran'da daha pek çok ayette peygamberler ve onlarla birlikte olan müminlerin, insanları Allah'ın yoluna yöneltmek için çeşitli yöntemler kullanarak dini anlattıkları bildirilmiştir. Allah, hidayet rehberi olan Kitabında daha önceki halkların başından geçenlerden ibret alınmasını emretmiştir:

Kendilerinden önce gelip geçmişlerin (başlarından geçen) günlerin bir benzerinden başkasını mı bekliyorlar? De ki: "Bekleyedurun. Şüphesiz ben de sizlerle birlikte bekleyenlerdenim." (Yunus Suresi, 102)

Unutmayın ki tüm bu hatırlatmalar ancak Allah'tan korkanlara etki eder. Allah korkusu olmayanlar, bu hatır-

latmalar üzerinde düşünerek kendilerine bir ders çıkartamazlar. Allah inkar edenlerin bu durumunu bize şöyle bildirmiştir:

Şüphesiz, inkar edenleri uyarsan da, uyarmasan da, onlar için fark etmez; inanmazlar. Allah, onların kalplerini ve kulaklarını mühürlemiştir; gözlerinin üzerinde perdeler vardır. Ve büyük azab onlarıdır. (Bakara Suresi, 6-7)

Kendisine Rabbimiz'in ayetleri öğütlerle hatırlatıldığı zaman, sırt çeviren ve yaptıklarını unutanları, Allah ayette "zalim" olarak tarif etmektedir. Böyle davrandıkları için de Allah, onların kalplerini, uyarıları kavrayıp anlamalarını engelleyerek, nimetlerinden yoksun bırakmıştır. Çünkü onlar ne kadar hidayete çağrılırsalar da, sonsuza kadar asla hidayet bulmayacak olanlardır:

Kendisine Rabbinin ayetleri öğütlerle hatırlatıldığı zaman, sırt çeviren ve ellerinin önden gönderdikleri (amelleri)ni unutandan daha zalim kimdir? Biz gerçekten, kalpleri üzerine onu kavrayıp anlamalarını engelleyen bir perde (gerdik), kulaklarına bir ağırlık koyduk. Sen onları hidayete çağırırsan bile, onlar sonsuza kadar asla hidayet bulamazlar. (Kehf Suresi, 57)

Ancak Allah yine de Kuran'da onlara belki sakınırlar diye çeşitli hatırlatmalar yapmıştır. Çünkü karşılaşacakları azap tahmin ettiklerinin çok üstünde olacaktır. **Fakat hatırlatmaları dinlememe- de ısrarlı davrananların durumunun aşağıdaki ayette bildirildiği gibi olacağını unutmayın:**

Kendilerine hatırlatılanı unuttuklarında ise, Biz de kötülükten sakındıranları kurtardık. Zulmedenleri yap-

**tıkları fısk dolayısıyla pek zorlu bir azap ile yakaladık.
(Araf Suresi, 165)**

Kuran'ı bize farz kılan Allah, kullarına hiçbir zorluk dilememiş, aksine Kendisi'ne uyanların hem dünyadaki yaşamını kolaylaştırıp güzelleştirmiş, hem de kısa bir süre sonra gidecekleri asıl yurdun, yaratılmış en güzel mekan olan cennet olacağını müjdelemiştir. Sonsuz şefkat ve merhamet sahibi olan Allah, Kendisi'ne dua eden kullarının unuttuklarını ve yanıldıklarını affedeceğini de bildirmiştir. O halde insana düşen gücünün yettiği kadar Allah'tan korkup sakınarak O'na gereği gibi kulluk etmektir:

Azap size gelip çatmadan evvel Rabbinize yönelip dönün ve O'na teslim olun. Sonra size yardım edilmez. Rabbinizden size indirilenin en güzeline uyun; siz hiç şuurunda değilken azap apansız size gelip çatmadan evvel. Kişinin (yana yakıla) şöyle diyeceği (gün) : "Allah yanında (kullukta) yaptığım kusurlardan dolayı yazıklar olsun (bana) doğrusu ben, (Allah'ın diniyle) alay edenlerdendim." (Zümer Suresi, 54-56)

Aslında insan her ne yaparsa yapsın; ister kendisine hatırlatılanları hatırdı tutup kulluk etsin, isterse tüm öğütleri unutup bir yana atsın bu hiçbir şeyi değiştirmeyecektir. Herkes Rabbimiz'e hesap vereceği güne doğru hızla ilerlemektedir. Asla unutmayan ve yanılmayan Allah, tüm insanları huzurunda toplayacak ve sorgulayacak olandır:

...Yakında gaybı ve müşahede edilebileni bilene döndürüleceksiniz ve O, size yaptıklarınızı haber verecektir. (Tevbe Suresi, 105)

Öyleyse siz de karşınıza çıkan her hatırlatmanın Allah'tan son bir uyarı, son bir fırsat olabileceğini unutmayın. Eğer sonsuz bir azapla karşılaşmak istemiyorsanız, tek kurtuluşunuzun da bir an önce tevbe edip, Allah'a kulluk etmek olduğunu sakın aklınızdan çıkarmayın.

Kendileri Allah'ı unutmuş, böylece O da onlara kendi nefislerini unutturmuş olanlar gibi olmayın. İşte onlar, fasık olanların ta kendileridir. (Haşr Suresi, 19)

"İşte size söylediklerimi yakında hatırlayacaksınız. Ben de işimi Allah'a bırakıyorum. Şüphesiz Allah kulları pek iyi görendir." (Mümin Suresi, 44)

Allah'a iman eden bir insan için bu kitapta hatırlatılanları unutup unutmamak tercih konusu değildir. Çünkü bu, bir yanda cennet diğer yanda cehennemle sonlanabilecek ebedi hayatın söz konusu olduğu bir tercihtir. Bu yüzden de Allah'tan korkan ve ahirete kesin bilgiyle iman eden kişi, sonsuz hayatını tehlikeye sokabilecek her şeyden şiddetle sakınır, ahiretine fayda sağlayacak tüm öğüt ve hatırlatmalara da son derece açık olur. Bu konuda gurur yapmak, büklenmek inkarcılara has bir tavidir. Mümin kendisine ulaşan her hatırlatmanın, kendisini ateşten korumak için yapıldığını düşünerek tam bir teslimiyetle karşılık verir.

Bu konuda kişinin kendisini, Kuran'da bahsi geçen Araf tepesinde düşünerek hareket etmesi, samimiyeti açısından iyi bir ölçü olacaktır. Allah'ın ayetlerinde bildirdiği Araf, cennetle cehennemin görüldüğü fakat kişinin kendisinin nereye gideceğinin hükmünü bilmeden beklediği yerdir. Konuyla ilgili ayetlerde şöyle buyrulmaktadır:

İki taraf arasında bir engel ve burçlar (A'raf) üstünde

hepsini yüzlerinden tanıyan adamlar vardır. Cennete gireceklerle: "Selam size" derler ki bunlar, henüz girmeyen fakat (girmeyi) 'şiddetle arzu edip umanlardır.' Gözleri cehennem halkından yana çevrilince: "Rabbimiz, bizi zalimler topluluğuyla birlikte kılma" derler. (Araf Suresi, 46-47)

Araf tepesinde olduğu gibi cennetle cehennem arasında bir yerde kaldığınızı düşünün: Hemen yanbaşınızda bulunan ve girmenizin belki de an meselesi olduğu cennet hayatınızı tehlikeye sokacak, hatta sizi yine yakınındaki cehenneme sürükleyecek bir şeyi unutmanız mümkün olabilir mi? Ya da sizin unutmanız durumunda, bir başkası tarafından size hatırlatılması gururunuzda ağır gelir mi? Elbette ki hayır. Tam tersi, size hatırlatma yapan kişiye adeta minnettarlık hissi duyarsınız.

Aynı samimiyet ölçüsü, hesap gününde her kişinin amellerinin tartıldığı hassas teraziler için de geçerlidir. Kişi o anda zerre kadar işlediği hayra muhtaçtır ve yine zerre kadar yaptığı kötülükten de uzak olmak ister. Çünkü terazi son derece hassastır ve belki de bir taraf diğerine zerre kadar ağırlıkla fark edebilecektir.

İşte dünyada yapılan iyiliği emretmek, kötülükten alıkoymak, Allah'a çağırmak ve hesap gününe karşı insanları uyarmak gibi hatırlatmalar unutkanlığa yatkın insana yapılabilecek en büyük iyiliktir. Araf tepesi ile ilgili ayetlerin devamında cehennem tarafına geçmesine hükmedilen insanların bu duruma düşmelerinin sebebi şöyle açıklanır:

Onlar, dinlerini bir eğlence ve oyun (konusu) edinmişlerdi ve dünya hayatı onları aldatmıştı. Onlar, bu gün-

leriyle karşılaşmayı unuttukları ve Bizim ayetlerimizi 'yok sayarak tanımadıkları' gibi, Biz de bugün onları unutacağız. (Araf Suresi, 51)

Şu bir gerçektir ki insan karşılığını hemen alacağını bildiği şeylerde son derece duyarlıdır. Örneğin söylenen bir işi unutmadan yaptığı takdirde hemen o günün sonunda kendisine yüklü bir para verebileceği söylene, o konuda ne kadar şevkli ve titiz davranacağı açıktır. Yine aynı şekilde söz konusu işi unuttuğu ve yapmadığı takdirde de şiddetle karşılık göreceğinden eminse, benzerine zor rastlanan bir dikkat ve uyanıklık içinde olacaktır. Demek ki insanın bir konuyu unutup unutmamasında en etkili şeylerden biri, kişinin olumlu ya da olumsuz bir karşılık göreceğinden emin olması ve bunu da yakın görmesidir.

İşte müminlerin dünya hayatında gaflete karşı sarf ettikleri dikkat, içinde bulundukları şevk ancak ahirete, cennetin ve cehennem varlığına kesin bilgiyle iman etmelerinden kaynaklanır. Bunun içindir ki müminler tüm yaşamlarını bu gerçeğe göre yaşarlar ve Kuran'da ifade edildiği gibi **"peşin olarak sunduklarına karşılık olarak"** (Hakka Suresi, 24) cennete girerler.

Öyleyse siz de Araf tepesindeki insanların korku dolu bekleyişlerini aklınızdan çıkarmayın. Tarif edilen bu ortamın şu an yaşadığınız ortamdan daha da kesin bir gerçek olduğunu ve yapılan tüm hatırlatmaların sizi kurtuluşa çağırdığını, cennet hayatına çekmeye çalıştığını sakın unutmayın.

TÜM CANLILARI ALLAH'IN YARATTIĞINI SAKIN UNUTMAYIN

Çoğu insan bilim adamlarından duyduğu herşeyi mutlak birer doğru sanır. Bilim adamlarının birtakım felsefi ya da ideolojik ön yargılara kapılmış olabileceklerini aklına getirmez.

Oysa bu bir aldanmadır, çünkü bilim adamlarının bir bölümü, sahip oldukları bazı ön yargıları ya da bağlı oldukları felsefi görüşleri, bilimsel bir görünüm altında topluma empoze ederler. Örneğin, tesadüflerin karmaşa ve düzensizlikten başka bir şey oluşturmadığını gözleriyle gördükleri halde, evrendeki ve canlılardaki düzenin tesadüfen ortaya çıktığını savunurlar.

Sözelimi ateist bir biyolog, bir protein molekülünün yapısının çok karmaşık olduğunu gözleriyle görür. Bu karmaşıklığın içinde inanılmaz bir düzen olduğunu ve bu düzenin tesadüflerle kendi kendine oluşma olasılığının bulunmadığını gayet iyi bilir. Ama buna rağmen, canlılığın yapıtaşı olan proteinin, milyarlarca yıl önce ilkel dünya şartlarında rastlantılar sonucu meydana geldiğini iddia eder. Bu akıl almaz bir iddiadır. Söz konusu kişi bununla da kalmaz, yalnızca bir değil, milyonlarca proteinin tesadüflerle oluşup, sonra inanılmaz bir plan ve düzen içinde biraraya gelerek ilk canlı hücreyi oluşturduklarını da çekinmeden iddiasına ekler. Hatta bu iddiasını gözü ka-

palı bir inatçılıkla da savunur. Bahsettiğimiz kişi "evrimci" bir bilim adamıdır.

Oysa aynı bilim adamı, boş bir arazide yürürken üst üste dizilmiş üç tuğla görse, bunların tesadüfen meydana gelip sonra yine tesadüfen üstüste dizildiklerine asla ihtimal vermez. Hatta böyle bir iddiaya sahip bir kimsenin aklından zoru olduğunu düşünür. Peki, sıradan olayları normal değerlendirebilen bu insanlar, nasıl olup da konu kendilerinin ve etrafındakilerin varlığını araştırmaya gelince bu denli akıl dışı bir tutum sergileyebilmektedirler?

Bu davranışın bilim adına olduğunu söylemek mümkün değildir. Çünkü bilim, ihtimalleri eşit olan bir olayda bile her iki ihtimal üzerinde düşünmeyi, her ikisinden de şüphe etmeyi gerektirir. Oysa değil canlı bir hücrenin, onun milyonlarca proteininden tek bir tanesinin bile doğal şartlarda rastlantılarla oluşmasına imkan ve ihtimal yoktur.

Bu durumda geriye tek bir ihtimal kalmaktadır. Canlılık tesadüfen oluşmamıştır yani "yaratılmış"tır. Tüm canlı varlıklar, üstün bir güç, bilgi ve akıl sahibi Yaratıcımız olan Allah'ın sonsuz ilmiyle var olmuşlardır. Bu gerçek yalnızca bir inanç biçimi değil; akıl, mantık ve bilimin vardığı ortak bir sonuçtur.

O halde herşeyin Yaratıcısı'nın Rabbimiz olan Allah olduğunu ve yeryüzü üzerindeki herşeyi düzenleyenin yalnızca O olduğunu sakın unutmayın.

DARWINİZM'İN ÇÖKÜŞÜ

Darwinizm, yani evrim teorisi, yaratılış gerçeğini reddetmek amacıyla ortaya atılmış, ancak başarılı olamamış bilim dışı bir safsatadan başka bir şey değildir. Canlılığın, cansız maddelerden tesadüfen oluştuğunu iddia eden bu teori, evrende ve canlılarda çok mucizevi bir düzen bulunduğunun bilim tarafından ispat edilmesiyle çürümüştür. Böylece Allah'ın tüm evreni ve canlıları yaratmış olduğu gerçeği, bilim tarafından da kanıtlanmıştır. Bugün evrim teorisini ayakta tutmak için dünya çapında yürütülen propaganda, sadece bilimsel gerçeklerin çarpıtılmasına, taraflı yorumlanmasına, bilim görüntüsü altında söylenen yalanlara ve yapılan sahtekarlıklara dayalıdır.

Ancak bu propaganda gerçeği gizleyememektedir. Evrim teorisinin bilim tarihindeki en büyük yanılgı olduğu, son 20-30 yıldır bilim dünyasında giderek daha yüksek sesle dile getirilmektedir. Özellikle 1980'lerden sonra yapılan araştırmalar, Darwinist iddiaların tamamen yanlış olduğunu ortaya koymuş ve bu gerçek pek çok bilim adamı tarafından dile getirilmiştir. Özellikle ABD'de, biyoloji, biyokimya, paleontoloji gibi farklı alanlardan gelen çok sayıda bilim adamı, Darwinizm'in geçersizliğini görmekte, canlıların kökenini artık yaratılış gerçeğiyle açıklamaktadırlar.

Evrim teorisinin çöküşünü ve yaratılışın delillerini diğer pek

çok çalışmamızda bütün bilimsel detaylarıyla ele aldık ve almaya devam ediyoruz. Ancak konuyu, taşıdığı büyük önem nedeniyle, burada da özetlemekte yarar vardır.

Darwin'i Yıkan Zorluklar

Evrim teorisi, tarihi eski Yunan'a kadar uzanan bir öğreti olmasına karşın, kapsamlı olarak 19. yüzyılda ortaya atıldı. Teoriyi bilim dünyasının gündemine sokan en önemli gelişme, Charles Darwin'in 1859 yılında yayınlanan *Türlerin Kökeni* adlı kitabıydı. Darwin bu kitapta dünya üzerindeki farklı canlı türlerini Allah'ın ayrı ayrı yarattığı gerçeğine karşı çıkıyordu. Darwin'e göre, tüm türler ortak bir atadan geliyorlardı ve zaman içinde küçük değişimlerle farklılaşmışlardı.

Darwin'in teorisi, hiçbir somut bilimsel bulguya dayanmıyordu; kendisinin de kabul ettiği gibi sadece bir "mantık yürütme" idi. Hatta Darwin'in kitabındaki "Teorinin Zorlukları" başlıklı uzun bölümde itiraf ettiği gibi, teori pek çok önemli soru karşısında açık veriyordu.

Darwin, teorisinin önündeki zorlukların gelişen bilim tarafından aşılacağını, yeni bilimsel bulguların teorisini güçlendireceğini umuyordu. Bunu kitabında sık sık belirtmişti. Ancak gelişen bilim, Darwin'in umutlarının tam aksine, teorinin temel iddialarını birer birer dayanaksız bırakmıştır.

Darwinizm'in bilim karşısındaki yenilgisi, üç temel başlıkta incelenebilir:

1) Teori, hayatın yeryüzünde ilk kez nasıl ortaya çıktığını asla

açıklayamamaktadır.

2) Teorinin öne sürdüğü "evrim mekanizmaları"nın, gerçekte evrimleştirici bir etkiye sahip olduğunu gösteren hiçbir bilimsel bulgu yoktur.

3) Fosil kayıtları, evrim teorisinin öngörülerinin tam aksine bir tablo ortaya koymaktadır.

Bu bölümde, bu üç temel başlığı ana hatları ile inceleyeceğiz.

Aşılamayan İlk Basamak: Hayatın Kökeni

Evrin teorisi, tüm canlı türlerinin, bundan yaklaşık 3.8 milyar yıl önce ilkel dünyada ortaya çıkan tek bir canlı hücreden geldiklerini iddia etmektedir. Tek bir hücrenin nasıl olup da milyonlarca kompleks canlı türünü oluşturduğu ve eğer gerçekten bu tür bir evrim gerçekleşmişse neden bunun izlerinin fosil kayıtlarında bulunmadığı, teorinin açıklayamadığı sorulardandır. Ancak tüm bunlardan önce, iddia edilen evrim sürecinin ilk basamağı üzerinde durmak gerekir. Sözü edilen o "ilk hücre" nasıl ortaya çıkmıştır?

Evrin teorisi, yaratılışı reddettiği, hiçbir doğaüstü müdahaleyi kabul etmediği için, o "ilk hücre"nin, hiçbir tasarım, plan ve düzenleme olmadan, doğa kanunları içinde rastlantısal olarak meydana geldiğini iddia eder. Yani teoriye göre, cansız madde tesadüfler sonucunda ortaya canlı bir hücre çıkarmış olmalıdır. Ancak bu, bilinen en temel biyoloji kanunlarına aykırı bir iddiadır.

"Hayat Hayattan Gelir"

Darwin, kitabında hayatın kökeni konusundan hiç söz etmemiş-

ti. Çünkü onun dönemindeki ilkel bilim anlayışı, canlıların çok basit bir yapıya sahip olduklarını varsayıyordu. Ortaçağ'dan beri inanılan "spontane jenerasyon" adlı teoriye göre, cansız maddelerin tesadüfen biraraya gelip, canlı bir varlık oluşturabileceklerine inanılıyordu. Bu dönemde böceklerin yemek artıklarından, farelerin de buğdaydan oluştuğu yaygın bir düşünceydi. Bunu ispatlamak için de ilginç deneyler yapılmıştı. Kirlı bir paçavranın üzerine biraz buğday konmuş ve biraz beklendiğinde bu karışımdan farelerin oluşacağı sanılmıştı.

Etlerin kurtlanması da hayatın cansız maddelerden türeyebildiğine bir delil sayılıyordu. Oysa daha sonra anlaşılacaktı ki, etlerin üzerindeki kurtlar kendiliklerinden oluşmuyorlar, sineklerin getirip bıraktıkları gözle görülmeyen larvalardan çıkıyorlardı.

Darwin'in *Türlerin Kökeni* adlı kitabını yazdığı dönemde ise, bakterilerin cansız maddeden oluşabildikleri inancı, bilim dünyasında yaygın bir kabul görüyordu.

Oysa Darwin'in kitabının yayınlanmasından beş yıl sonra, ünlü Fransız biyolog Louis Pasteur, evrime temel oluşturan bu inancı kesin olarak çürüttü. Pasteur yaptığı uzun çalışma ve deneyler sonucunda vardığı sonucu şöyle özetlemişti:

"Cansız maddelerin hayat oluşturabileceği iddiası artık kesin olarak tarihe gömülmüştür." (Sidney Fox, Klaus Dose, Molecular Evolution and The Origin of Life, New York: Marcel Dekker, 1977, s. 2)

Evrım teorisinin savunucuları, Pasteur'ün bulgularına karşı uzun süre direndiler. Ancak gelişen bilim, canlı hücresinin karmaşık ya-

pısını ortaya çıkardıkça, hayatın kendiliğinden oluşabileceği iddiasının geçersizliği daha da açık hale geldi.

20. Yüzyıldaki Sonuçsuz Çabalar

20. yüzyılda hayatın kökeni konusunu ele alan ilk evrimci, ünlü Rus biyolog Alexander Oparin oldu. Oparin, 1930'lu yıllarda ortaya attığı birtakım tezlerle, canlı hücresinin tesadüfen meydana gelebileceğini ispat etmeye çalıştı. Ancak bu çalışmalar başarısızlıkla sonuçlanacak ve Oparin şu itirafı yapmak zorunda kalacaktı:

"Maalesef hücrenin kökeni, evrim teorisinin tümünü içine alan en karanlık noktayı oluşturmaktadır." (Alexander I. Oparin, Origin of Life, (1936) New York, Dover Publications, 1953 (Reprint), s.196)

Oparin'in yolunu izleyen evrimciler, hayatın kökeni konusunu çözüme kavuşturacak deneyler yapmaya çalıştılar. Bu deneylerin en ünlüsü, Amerikalı kimyacı Stanley Miller tarafından 1953 yılında düzenlendi. Miller, ilkel dünya atmosferinde olduğunu iddia ettiği gazları bir deney düzeneğinde birleştirerek ve bu karışıma enerji ekleyerek, proteinlerin yapısında kullanılan birkaç organik molekül (aminoasit) sentezledi. O yıllarda evrim adına önemli bir aşama gibi tanıtılan bu deneyin geçerli olmadığı ve deneyde kullanılan atmosferin gerçek dünya koşullarından çok farklı olduğu, ilerleyen yıllarda ortaya çıkacaktı. ("New Evidence on Evolution of Early Atmosphere and Life", *Bulletin of the American Meteorological Society*, c. 63, Kasım 1982, s. 1328-1330)

Uzun süren bir sessizlikten sonra Miller'in kendisi de kullandı-

ğđ atmosfer ortamının gerçekçi olmadığını itiraf etti. (Stanley Miller, Molecular Evolution of Life: Current Status of the Pre-biotic Synthesis of Small Molecules, 1986, s. 7)

Hayatın kökeni sorununu açıklamak için 20. yüzyıl boyunca yürütölen tüm evrimci çabalar hep başarısızlıkla sonuçlandı. San Diego Scripps Enstitüsü'nden önlü jeokimyacı Jeffrey Bada, evrimci Earth dergisinde 1998 yılında yayınlanan bir makalede bu gerçeğı şöyle kabul eder:

Bugün, 20. yüzyılı geride bırakırken, hala, 20. yüzyıla girdiğimize sahip olduğumuz en büyük çözölmemiş problemle karşı karşıyayız: Hayat yeryüzünde nasıl başladı? (Jeffrey Bada, Earth, Şubat 1998, s. 40)

Hayatın Kompleks Yapısı

Evrim teorisinin hayatın kökeni konusunda bu denli büyük bir açmazda girmesinin başlıca nedeni, en basit sanılan canlı yapıların bile inanılmaz derecede karmaşık yapılara sahip olmasıdır. Canlı hücresi, insanoğlunun yaptığı bütün teknolojik ürünlerden daha karmaşıktır. Öyle ki bugün dünyanın en gelişmiş laboratuvarlarında bile cansız maddeler biraraya getirilerek canlı bir hücre üretilememektedir.

Bir hücrenin meydana gelmesi için gereken şartlar, asla rastlantılarla açıklanamayacak kadar fazladır. Hücrenin en temel yapı taşı olan proteinlerin rastlantısal olarak sentezlenme ihtimali; 500 aminoasitlik ortalama bir protein için, 10^{950} 'de 1'dir. Ancak matematikte 10^{50} 'de 1'den küçük olasılıklar pratik olarak "imkansız" sayılır.

Hücrenin çekirdeğinde yer alan ve genetik bilgiyi saklayan DNA molekülü ise, inanılmaz bir bilgi bankasıdır. İnsan DNA'sının içerdiği bilginin, eğer kağıda dökülmeye kalkılsa, 500'er sayfadan oluşan 900 ciltlik bir kütüphane oluşturacağı hesaplanmaktadır.

Bu noktada çok ilginç bir ikilem daha vardır: DNA, yalnız bir takım özelleşmiş proteinlerin (enzimlerin) yardımı ile eşlenebilir. Ama bu enzimlerin sentezi de ancak DNA'daki bilgiler doğrultusunda gerçekleşir. Birbirine bağımlı olduklarından, eşlemenin meydana gelebilmesi için ikisinin de aynı anda var olmaları gerekir. Bu ise, hayatın kendiliğinden oluştuğu senaryosunu çıkmaza sokmaktadır. San Diego California Üniversitesi'nden ünlü evrimci Prof. Leslie Orgel, *Scientific American* dergisinin Ekim 1994 tarihli sayısında bu gerçeği şöyle itiraf eder:

Son derece kompleks yapılara sahip olan proteinlerin ve nükleik asitlerin (RNA ve DNA) aynı yerde ve aynı zamanda rastlantısal olarak oluşmaları aşırı derecede ihtimal dışıdır. Ama bunların birisi olmadan diğerini elde etmek de mümkün değildir. Dolayısıyla insan, yaşamın kimyasal yollarla ortaya çıkmasının asla mümkün olmadığı sonucuna varmak zorunda kalmaktadır. (Leslie E. Orgel, The Origin of Life on Earth, Scientific American, c. 271, Ekim 1994, s. 78)

Kuşkusuz eğer hayatın doğal etkenlerle ortaya çıkması imkansız ise, bu durumda hayatın doğaüstü bir biçimde "yaratıldığını" kabul etmek gerekir. Bu gerçek, en temel amacı yaratılışı reddetmek olan evrim teorisini açıkça geçersiz kılmaktadır.

Evrimin Hayali Mekanizmaları

Darwin'in teorisini geçersiz kılan ikinci büyük nokta, teorisinin "evrim mekanizmaları" olarak öne sürdüğü iki kavramın da gerçekte hiçbir evrimleştirici güce sahip olmadığına anlaşılmış olmasıdır. Darwin, ortaya attığı evrim iddiasını tamamen "doğal seleksiyon" mekanizmasına bağlamıştı. Bu mekanizmaya verdiği önem, kitabının isminden de açıkça anlaşıyordu: *Türlerin Kökeni, Doğal Seleksiyon Yoluyla...*

Doğal seleksiyon, doğal seçme demektir. Doğadaki yaşam mücadelesi içinde, doğal şartlara uygun ve güçlü canlıların hayatta kalacağı düşüncesine dayanır. Örneğin yırtıcı hayvanlar tarafından tehdit edilen bir geyik sürüsünde, daha hızlı koşabilen geyikler hayatta kalacaktır. Böylece geyik sürüsü, hızlı ve güçlü bireylerden oluşacaktır. Ama elbette bu mekanizma, geyikleri evrimleştirmez, onları başka bir canlı türüne, örneğin atlara dönüştürmez.

Dolayısıyla doğal seleksiyon mekanizması hiçbir evrimleştirici güce sahip değildir. Darwin de bu gerçeğin farkındaydı ve *Türlerin Kökeni* adlı kitabında "Faydalı değişiklikler oluşmadığı sürece doğal seleksiyon hiçbir şey yapamaz" demek zorunda kalmıştı. (Charles Darwin, *The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition*, Harvard University Press, 1964, s. 189)

Lamarck'ın Etkisi

Peki bu "faydalı değişiklikler" nasıl oluşabilirdi? Darwin, kendi döneminin ilkel bilim anlayışı içinde, bu soruyu Lamarck'a dayana-

rak cevaplamaya çalışmıştı. Darwin'den önce yaşamış olan Fransız biyolog Lamarck'a göre, canlılar yaşamları sırasında geçirdikleri fiziksel değişiklikleri sonraki nesle aktarıyorlar, nesilden nesile biriken bu özellikler sonucunda yeni türler ortaya çıkıyordu. Örneğin Lamarck'a göre zürafalar ceylanlardan türemişlerdi, yüksek ağaçların yapraklarını yemek için çabalarken nesilden nesile boyunları uzamıştı.

Darwin de benzeri örnekler vermiş, örneğin *Türlerin Kökeni* adlı kitabında, yiyecek bulmak için suya giren bazı ayıların zamanla balinalara dönüştüğünü iddia etmişti. (*Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 184*)

Ama Mendel'in keşfettiği ve 20.yüzyılda gelişen genetik bilimiyle kesinleşen kalıtım kanunları, kazanılmış özelliklerin sonraki nesillere aktarılması efsanesini kesin olarak yıktı. Böylece doğal seleksiyon "tek başına" ve dolayısıyla tümüyle etkisiz bir mekanizma olarak kalmış oluyordu.

Neo-Darwinizm ve Mutasyonlar

Darwinistler ise bu duruma bir çözüm bulabilmek için 1930'ların sonlarında, "Modern Sentetik Teori"yi ya da daha yaygın ismiyle neo-Darwinizm'i ortaya attılar. Neo-Darwinizm, doğal seleksiyonun yanına "faydalı değişiklik sebebi" olarak mutasyonları, yani canlıların genlerinde radyasyon gibi dış etkiler ya da kopyalama hataları sonucunda oluşan bozulmaları ekledi.

Bugün de hala dünyada evrim adına geçerliliğini koruyan model neo-Darwinizm'dir. Teori, yeryüzünde bulunan milyonlarca canlı türünün, bu canlıların, kulak, göz, akciğer, kanat gibi sayısız kompleks organlarının "mutasyonlara", yani genetik bozukluklara dayalı bir süreç sonucunda oluştuğunu iddia etmektedir. Ama teoriyi çaresiz bırakan açık bir bilimsel gerçek vardır: **Mutasyonlar canlıları geliştirmezler, aksine her zaman için canlılara zarar verirler.**

Bunun nedeni çok basittir: DNA çok kompleks bir düzene sahiptir. Bu molekül üzerinde oluşan herhangi rastgele bir etki ancak zarar verir. Amerikalı genetikçi B. G. Ranganathan bunu şöyle açıklar:

Mutasyonlar küçük, rasgele ve zararlıdır. Çok ender olarak meydana gelirler ve en iyi ihtimalle etkisizdirler. Bu üç özellik, mutasyonların evrimsel bir gelişme meydana getiremeyeceğini gösterir. Zaten yüksek derecede özelleşmiş bir organizmada meydana gelebilecek rastlantısal bir değişim, ya etkisiz olacaktır ya da zararlı. Bir kol saatinde meydana gelecek rasgele bir değişim kol saatini geliştirmeyecektir. Ona büyük ihtimalle zarar verecek veya en iyi ihtimalle etkisiz olacaktır. Bir deprem bir şehri geliştirmez, ona yıkım getirir. (B. G. Ranganathan, Origins?, Pennsylvania: The Banner Of Truth Trust, 1988)

Nitekim bugüne kadar hiçbir yararlı, yani genetik bilgiyi geliştiren mutasyon örneği gözlemlenmedi. Tüm mutasyonların zararlı olduğu görüldü. Anlaşıldı ki, evrim teorisinin "evrim mekanizması" olarak gösterdiği mutasyonlar, gerçekte canlıları sadece tahrip eden, sakat bırakan genetik olaylardır. (İnsanlarda mutasyonun en sık görülen etkisi de kanserdir.) Elbette tahrip edici bir mekaniz-

ma "evrim mekanizması" olamaz. Doğal seleksiyon ise, Darwin'in de kabul ettiği gibi, "tek başına hiçbir şey yapamaz." Bu gerçek bizlere doğada hiçbir "evrim mekanizması" olmadığını göstermektedir. Evrim mekanizması olmadığına göre de, evrim denen hayali süreç yaşanmış olamaz.

Fosil Kayıtları: Ara Formlardan Eser Yok

Evrin teorisinin iddia ettiği senaryonun yaşanmamış olduğunun en açık göstergesi ise fosil kayıtlarıdır.

Evrin teorisine göre bütün canlılar birbirlerinden türemişlerdir. Önceden var olan bir canlı türü, zamanla bir diğerine dönüşmüş ve bütün türler bu şekilde ortaya çıkmışlardır. Teoriye göre bu dönüşüm yüz milyonlarca yıl süren uzun bir zaman dilimini kapsamış ve kademe kademe ilerlemiştir.

Bu durumda, iddia edilen uzun dönüşüm süreci içinde sayısız "ara türler"in oluşmuş ve yaşamış olmaları gerekir.

Örneğin geçmişte, balık özelliklerini taşımalarına rağmen, bir yandan da bazı sürüngen özellikleri kazanmış olan yarı balık-yarı sürüngen canlılar yaşamış olmalıdır. Ya da sürüngen özelliklerini taşıırken, bir yandan da bazı kuş özellikleri kazanmış sürüngen-kuşlar ortaya çıkmış olmalıdır. Bunlar, bir geçiş sürecinde oldukları için de, sakat, eksik, kusurlu canlılar olmalıdır. Evrimciler geçmişte yaşamış olduklarına inandıkları bu teorik yaratıklara "**ara-geçiş formu**" adını verirler.

Eğer gerçekten bu tür canlılar geçmişte yaşamışlarsa bunların

sayılarının ve çeşitlerinin milyonlarca hatta milyarlarca olması gerekir. Ve bu ucube canlıların kalıntılarına mutlaka fosil kayıtlarında rastlanması gerekir. Darwin, *Türlerin Kökeni*'nde bunu şöyle açıklamıştır:

Eğer teorim doğruysa, türleri birbirine bağlayan sayısız ara-geçiş çeşitleri mutlaka yaşamış olmalıdır... Bunların yaşamış olduklarının kanıtları da sadece fosil kalıntıları arasında bulunabilir. (Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 179)

Darwin'in Yıkılan Umutları

Ancak 19. yüzyılın ortasından bu yana dünyanın dört bir yanına hummalı fosil araştırmaları yapıldığı halde bu ara geçiş formlarına rastlanamamıştır. Yapılan kazılarda ve araştırmalarda elde edilen bütün bulgular, evrimcilerin beklediklerinin aksine, canlıların yeryüzünde birdenbire, eksiksiz ve kusursuz bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermiştir.

Ünlü İngiliz paleontolog (fosil bilimci) Derek W. Ager, bir evrimci olmasına karşın bu gerçeği şöyle itiraf eder:

Sorunumuz şudur: Fosil kayıtlarını detaylı olarak incelediğimizde, türler ya da sınıflar seviyesinde olsun, sürekli olarak aynı gerçekle karşılaşırız; kademeli evrimle gelişen değil, aniden yeryüzünde oluşan gruplar görürüz. (Derek A. Ager, "The Nature of the Fossil Record", Proceedings of the British Geological Association, c. 87, 1976, s. 133)

Yani fosil kayıtlarında, tüm canlı türleri, aralarında hiçbir geçiş formu olmadan eksiksiz biçimleriyle aniden ortaya çıkmaktadırlar. Bu, Darwin'in öngörülerinin tam aksidir. Dahası, bu canlı türlerinin yaratıldıklarını gösteren çok güçlü bir delildir. Çünkü bir canlı türünün, kendisinden evrimleştiği hiçbir atası olmadan, bir anda ve kusursuz olarak ortaya çıkmasının tek açıklaması, o türün yaratılmış olmasıdır. Bu gerçek, ünlü evrimci biyolog Douglas Futuyma tarafından da kabul edilir:

Yaratılış ve evrim, yaşayan canlıların kökeni hakkında yapılabilecek yegane iki açıklamadır. Canlılar dünya üzerinde ya tamamen mükemmel ve eksiksiz bir biçimde ortaya çıkmışlardır ya da böyle olmamıştır. Eğer böyle olmadıysa, bir değişim süreci sayesinde kendilerinden önce var olan bazı canlı türlerinden evrimleşerek meydana gelmiş olmalıdırlar. Ama eğer eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıkmışlarsa, o halde sonsuz güç sahibi bir akıl tarafından yaratılmış olmaları gerekir. (Douglas J. Futuyma, Science on Trial, New York: Pantheon Books, 1983. s. 197)

Fosiller ise, canlıların yeryüzünde eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermektedir. Yani **"türlerin kökeni", Darwin'in sandığının aksine, evrim değil yaratılıştır.**

İnsanın Evrimi Masalı

Evrin teorisini savunanların en çok gündeme getirdikleri konu, insanın kökeni konusudur. Bu konudaki Darwinist iddia, bugün yaşayan modern insanın maymunu birtakım yaratıklardan geldiğini varsayar. 4-5 milyon yıl önce başladığı varsayılan bu süreçte, mo-

dern insan ile ataları arasında bazı "ara form"ların yaşadığı iddia edilir. Gerçekte tümüyle hayali olan bu senaryoda dört temel "kategori" sayılır:

1- *Australopithecus*

2- *Homo habilis*

3- *Homo erectus*

4- *Homo sapiens*

Evrimciler, insanların sözde ilk maymunso atalarına "güney maymunu" anlamına gelen "*Australopithecus*" ismini verirler. Bu canlılar gerçekte soyu tükenmiş bir maymun türünden başka bir şey değildir. Lord Solly Zuckerman ve Prof. Charles Oxnard gibi İngiltere ve ABD'den dünyaca ünlü iki anatomistin *Australopithecus* örnekleri üzerinde yaptıkları çok geniş kapsamlı çalışmalar, bu canlıların sadece soyu tükenmiş bir maymun türüne ait olduklarını ve insanlarla hiçbir benzerlik taşımadıklarını göstermiştir. (*Solly Zuckerman, Beyond The Ivory Tower, New York: Toplinger Publications, 1970, s. 75-94; Charles E. Oxnard, "The Place of Australopithecines in Human Evolution: Grounds for Doubt", Nature, c. 258, s. 389*)

Evrimciler insan evriminin bir sonraki safhasını da, "homo" yani insan olarak sınıflandırır. İddiaya göre homo serisindeki canlılar, *Australopithecus*lar'dan daha gelişmişlerdir. Evrimciler, bu farklı canlılara ait fosilleri ardı ardına dizerek hayali bir evrim şeması oluştururlar. Bu şema hayalidir, çünkü gerçekte bu farklı sınıfların arasında evrimsel bir ilişki olduğu asla ispatlanamamıştır. Evrim te-

orisinin 20. yüzyıldaki en önemli savunucularından biri olan Ernst Mayr, "Homo sapiens'e uzanan zincir gerçekte kayıptır" diyerek bunu kabul eder. (J. Rennie, "Darwin's Current Bulldog: Ernst Mayr", *Scientific American*, Aralık 1992)

Evrimciler "*Australopithecus* > *Homo habilis* > *Homo erectus* > *Homo sapiens*" sıralamasını yazarken, bu türlerin her birinin, bir sonrakinin atası olduğu izlenimini verirler. Oysa paleoantropologların son bulguları, *Australopithecus*, *Homo habilis* ve *Homo erectus*'un dünya'nın farklı bölgelerinde aynı dönemlerde yaşadıklarını göstermektedir. (Alan Walker, *Science*, c. 207, 1980, s. 1103; A. J. Kelso, *Physical Anthropology*, 1. baskı, New York: J. B. Lipincott Co., 1970, s. 221; M. D. Leakey, *Olduvai Gorge*, c. 3, Cambridge: Cambridge University Press, 1971, s. 272)

Dahası *Homo erectus* sınıflamasına ait insanların bir bölümü çok modern zamanlara kadar yaşamışlar, *Homo sapiens neanderthalensis* ve *Homo sapiens sapiens* (modern insan) ile aynı ortamda yan yana bulunmuşlardır. (*Time*, Kasım 1996)

Bu ise elbette bu sınıfların birbirlerinin ataları oldukları iddiasının geçersizliğini açıkça ortaya koymaktadır. Harvard Üniversitesi paleontologlarından Stephen Jay Gould, kendisi de bir evrimci olmasına karşın, Darwinist teorinin içine girdiği bu çıkmazı şöyle açıklar:

Eğer birbiri ile paralel bir biçimde yaşayan üç farklı hominid (insanimsı) çizgisi varsa, o halde bizim soy ağacımıza ne oldu? Açıktır ki, bunların biri diğerinden gelmiş olamaz. Dahası, biri diğeriyle karşılaştırıldığında evrimsel bir gelişme trendi göster-

memektedirler. (S. J. Gould, Natural History, c. 85, 1976, s.30)

Kısacası, medyada ya da ders kitaplarında yer alan hayali birtakım "yarı maymun, yarı insan" canlıların çizimleriyle, yani sırf propaganda yoluyla ayakta tutulmaya çalışılan insanın evrimi senaryosu, hiçbir bilimsel temeli olmayan bir masaldan ibarettir.

Bu konuyu uzun yıllar inceleyen, özellikle Australopithecus fosilleri üzerinde 15 yıl araştırma yapan İngiltere'nin en ünlü ve saygın bilim adamlarından Lord Solly Zuckerman, bir evrimci olmasına rağmen, ortada maymunlu canlılardan insana uzanan gerçek bir soy ağacı olmadığı sonucuna varmıştır.

Zuckerman bir de ilginç bir "bilim skalası" yapmıştır. Bilimsel olarak kabul ettiği bilgi dallarından, bilim dışı olarak kabul ettiği bilgi dallarına kadar bir yelpaze oluşturmuştur. Zuckerman'ın bu tablosuna göre en "bilimsel" -yani somut verilere dayanan- bilgi dalları kimya ve fiziktir. Yelpazede bunlardan sonra biyoloji bilimleri, sonra da sosyal bilimler gelir. Yelpazenin en ucunda, yani en "bilim dışı" sayılan kısımda ise, Zuckerman'a göre, telepati, altıncı his gibi "duyum ötesi algılama" kavramları ve bir de "insanın evrimi" vardır! Zuckerman, yelpazenin bu ucunu şöyle açıklar:

Objektif gerçekliğin alanından çıkıp da, biyolojik bilim olarak varsayılan bu alanlara -yani duyum ötesi algılamaya ve insanın fosil tarihinin yorumlanmasına- girdiğimizde, evrim teorisine inanan bir kimse için herşeyin mümkün olduğunu görürüz. Öyle ki teorilerine kesinlikle inanan bu kimselerin çelişkili bazı yargıları aynı anda kabul etmeleri bile mümkündür. (Solly

Zuckerman, Beyond The Ivory Tower, New York: Toplinger Publications, 1970, s. 19)

İşte insanın evrimi masalı da, teorilerine körü körüne inanan birtakım insanların buldukları bazı fosilleri ön yargılı bir biçimde yorumlamalarından ibarettir.

Darwin Formülü!

Şimdiye kadar ele aldığımız tüm teknik delillerin yanında, isterseniz evrimcilerin nasıl saçma bir inanışa sahip olduklarını bir de çocukların bile anlayabileceği kadar açık bir örnekle özetleyelim.

Evrim teorisi canlılığın tesadüfen oluştuğunu iddia eder. Dolayısıyla bu iddiaya göre cansız ve şuursuz atomlar biraraya gelerek önce hücreyi oluşturmuşlardır ve sonrasında aynı atomlar bir şekilde diğer canlıları ve insanı meydana getirmişlerdir. Şimdi düşünelim; canlılığın yapıtaşı olan karbon, fosfor, azot, potasyum gibi elementleri biraraya getirdiğimizde bir yığın oluşur. Bu atom yığını, hangi işlemde geçirilirse geçirilsin, tek bir canlı oluşturamaz. İsterseniz bu konuda bir "deney" tasarlayalım ve evrimcilerin aslında savundukları, ama yüksek sesle dile getiremedikleri iddiayı onların adına "Darwin Formülü" adıyla inceleyelim:

Evrimciler, çok sayıda büyük varilin içine canlılığın yapısında bulunan fosfor, azot, karbon, oksijen, demir, magnezyum gibi elementlerden bol miktarda koysunlar. Hatta normal şartlarda bulunmayan ancak bu karışımın içinde bulunmasını gerekli gördükleri malzemeleri de bu varillere eklesinler. Karışımların içine, istedikleri kadar amino asit, istedikleri kadar da (bir tekinin bile rastlan-

tısal oluşma ihtimali 10^{-950} olan) protein doldursunlar. Bu karışımlara istedikleri oranda ısı ve nem versinler. Bunları istedikleri gelişmiş cihazlarla karıştırırsınlar. Varillerin başına da dünyanın önde gelen bilim adamlarını koysunlar. Bu uzmanlar babadan oğula, kuşaktan kuşağa aktararak nöbetleşe milyarlarca, hatta trilyonlarca sene sürekli varillerin başında beklesinler. Bir canlının oluşması için hangi şartların var olması gerektiğine inanılıyorsa hepsini kullanmak serbest olsun. Ancak, ne yaparlarsa yapsınlar o varillerden kesinlikle bir canlı çıkartamazlar. Zürafaları, aslanları, arıları, kanaryaları, bülbülleri, papağanları, atları, yunusları, gülleri, orkideleleri, zambakları, karanfilleri, muzları, portakalları, elmaları, hurmaları, domatesleri, kavunları, karpuzları, incirleri, zeytinleri, üzümleleri, şeftalileri, tavus kuşlarını, sülünleri, renk renk kelebekleri ve bunlar gibi milyonlarca canlı türünden hiçbirini oluşturmazlar. Değil burada birkaçını saydığımız bu canlı varlıkları, bunların tek bir hücresini bile elde edemezler.

Kısacası, bilinçsiz **atomlar biraraya gelerek hücreyi oluşturmazlar**. Sonra yeni bir karar vererek bir hücreyi ikiye bölüp, sonra art arda başka kararlar alıp, elektron mikroskobunu bulan, sonra kendi hücre yapısını bu mikroskop altında izleyen profesörleleri oluşturmazlar. **Madde, ancak Allah'ın üstün yaratmasıyla hayat bulur**. Bunun aksini iddia eden evrim teorisi ise, akla tamamen aykırı bir safsatadır. Evrimcilerin ortaya attığı iddialar üzerinde biraz bile düşünmek, üstteki örnekte olduğu gibi, bu gerçeği açıkça gösterir.

Göz ve Kulaktaki Teknoloji

Evrım teorisinin kesinlikle açıklama getiremeyeceği bir diğer konu ise göz ve kulaktaki üstün algılama kalitesidir.

Gözle ilgili konuya geçmeden önce "Nasıl görürüz?" sorusuna kısaca cevap verelim. Bir cisimden gelen ışınlar, gözde retinaya ters olarak düşer. Bu ışınlar, buradaki hücreler tarafından elektrik sinyallerine dönüştürülür ve beynin arka kısmındaki görme merkezi denilen küçük bir noktaya ulaşır. Bu elektrik sinyalleri bir dizi işlemden sonra beyindeki bu merkezde görüntü olarak algılanır. Bu bilgiden sonra şimdi düşünelim:

Beyin ışığa kapalıdır. Yani beynin içi kapkaranlıktır, ışık beynin bulunduğu yere kadar giremez. Görüntü merkezi denilen yer kapkaranlık, ışığın asla ulaşmadığı, belki de hiç karşılaşmadığınız kadar karanlık bir yerdir. Ancak siz bu zifiri karanlıkta ışıklı, pırıl pırıl bir dünyayı seyretmektесiniz.

Üstelik bu o kadar net ve kaliteli bir görüntüdür ki 21. yüzyıl teknolojisi bile her türlü imkana rağmen bu netliği sağlayamamıştır. Örneğin şu anda okuduğunuz kitaba, kitabı tutan ellerinize bakın, sonra başınızı kaldırın ve çevrenize bakın.

Şu anda gördüğünüz netlik ve kalitedeki bu görüntüyü başka bir yerde gördünüz mü? Bu kadar net bir görüntüyü size dünyanın bir numaralı televizyon şirketinin ürettiği en gelişmiş televizyon ekranı dahi veremez. 100 yıldır binlerce mühendis bu netliğe ulaşmaya çalışmaktadır. Bunun için fabrikalar, dev tesisler kurulmakta, araştırmalar yapılmakta, planlar ve tasarımlar geliştirilmektedir. Yine bir TV ekranına bakın, bir de şu anda elinizde tuttuğunuz bu kita-

ba. Arada büyük bir netlik ve kalite farkı olduğunu göreceksiniz. Üstelik, TV ekranı size iki boyutlu bir görüntü gösterir, oysa siz üç boyutlu, derinlikli bir perspektifi izlemektesiniz.

Uzun yıllardır on binlerce mühendis üç boyutlu TV yapmaya, gözün görme kalitesine ulaşmaya çalışmaktadırlar. Evet, üç boyutlu bir televizyon sistemi yapabildiler ama onu da gözlük takmadan üç boyutlu görmek mümkün değil, kaldı ki bu suni bir üç boyuttur. Arka taraf daha bulanık, ön taraf ise kağıttan dekor gibi durur. Hiçbir zaman gözün gördüğü kadar net ve kaliteli bir görüntü oluşmaz. Kamerada da, televizyonda da mutlaka görüntü kaybı meydana gelir.

İşte evrimciler, bu kaliteli ve net görüntüyü oluşturan mekanizmanın tesadüfen oluştuğunu iddia etmektedirler. Şimdi biri size, odanızda duran televizyon tesadüfler sonucunda oluştu, atomlar biraraya geldi ve bu görüntü oluşturan aleti meydana getirdi dese ne düşünürsünüz? Binlerce kişinin biraraya gelip yapamadığını şursuz atomlar nasıl yapsın?

Gözün gördüğünden daha ilkel olan bir görüntüyü oluşturan alet tesadüfen oluşamıyorsa, gözün ve gözün gördüğü görüntünün de tesadüfen oluşamayacağı çok açıktır. Aynı durum kulak için de geçerlidir. Dış kulak, çevredeki sesleri kulak kepçesi vasıtasıyla toplayıp orta kulağa iletir; orta kulak aldığı ses titreşimlerini güçlendirerek iç kulağa aktarır; iç kulak da bu titreşimleri elektrik sinyallerine dönüştürerek beyne gönderir. Aynen görmede olduğu gibi duyma işlemi de beyindeki duyma merkezinde gerçekleşir.

Gözdeki durum kulak için de geçerlidir, yani beyin, ışık gibi sese de kapalıdır, ses geçirmez. Dolayısıyla dışarıyı ne kadar gürültülü de olsa beynin içi tamamen sessizdir. Buna rağmen en net sesler beyinde algılanır. Ses geçirmeyen beyninizde bir orkestranın senfonilerini dinlersiniz, kalabalık bir ortamın tüm gürültüsünü duyarsınız. Ama o anda hassas bir cihazla beyninizin içindeki ses düzeyi ölçülse, burada keskin bir sessizliğin hakim olduğu görülecektir.

Net bir görüntü elde edebilmek ümidiyle teknoloji nasıl kullanılıyorsa, ses için de aynı çabalar onlarca yıldır sürdürülmektedir. Ses kayıt cihazları, müzik setleri, birçok elektronik alet, sesi algılayan müzik sistemleri bu çalışmalardan bazılarıdır. Ancak, tüm teknolojiye, bu teknolojiye çalışan binlerce mühendise ve uzmana rağmen kulağın oluşturduğu netlik ve kalitede bir sese ulaşamamıştır. En büyük müzik sistemi şirketinin ürettiği en kaliteli müzik setini düşünün. Sesi kaydettiğinde mutlaka sesin bir kısmı kaybolur veya az da olsa mutlaka parazit oluşur veya müzik setini açtığınızda daha müzik başlamadan bir cızırtı mutlaka duyarsınız. Ancak insan vücudundaki teknolojinin ürünü olan sesler son derece net ve kusursuzdur. Bir insan kulağı, hiçbir zaman müzik setinde olduğu gibi cızırtılı veya parazitli algılamaz; ses ne ise tam ve net bir biçimde onu algılar. Bu durum, insan yaratıldığı günden bu yana böyledir. Şimdiye kadar insanoğlunun yaptığı hiçbir görüntü ve ses cihazı, göz ve kulak kadar hassas ve başarılı birer algılayıcı olamamıştır.

Ancak görme ve işitme olayında, tüm bunların ötesinde, çok büyük bir gerçek daha vardır.

Beynin İçinde Gören ve Duyan Şuur Kime Aittir?

Beynin içinde, ısı ısı renkli bir dünyayı seyreden, senfonileri, kuşların cıvıltılarını dinleyen, gülü koklayan kimdir?

İnsanın gözlerinden, kulaklarından, burnundan gelen uyarılar, elektrik sinyali olarak beyne gider. Biyoloji, fizyoloji veya biyokimya kitaplarında bu görüntünün beyinde nasıl oluştuğuna dair birçok detay okursunuz. Ancak, bu konu hakkındaki en önemli gerçeğe hiçbir yerde rastlayamazsınız: Beyinde, bu elektrik sinyallerini gö-rüntü, ses, koku ve his olarak algılayan kimdir? Beynin içinde göze, kulağa, burna ihtiyaç duymadan tüm bunları algılayan bir şuur bulunmaktadır. Bu şuur kime aittir?

Elbette bu şuur beyni oluşturan sinirler, yağ tabakası ve sinir hücrelerine ait değildir. İşte bu yüzden, her şeyin maddeden ibaret olduğunu zanneden Darwinist-materyalistler bu sorulara hiçbir cevap verememektedirler. Çünkü bu şuur, Allah'ın yaratmış olduğu ruhtur. Ruh, görüntüyü seyretmek için göze, sesi duymak için kulağa ihtiyaç duymaz. Bunların da ötesinde düşünmek için beyne ihtiyaç duymaz.

Bu açık ve ilmi gerçeği okuyan her insanın, beynin içindeki birkaç santimetre küplük, kapkaranlık mekana tüm kainatı üç boyutlu, renkli, gölgeli ve ışıklık olarak sığdıran Yüce Allah'ı düşünüp, O'ndan korkup, O'na sığınması gerekir.

Materyalist Bir İnanç

Buraya kadar incelediklerimiz, evrim teorisinin bilimsel bulgu-

larla açıkça çelişen bir iddia olduğunu göstermektedir. Teorinin hayatın kökeni hakkındaki iddiası bilime aykırıdır, öne sürdüğü evrim mekanizmalarının hiçbir evrimleştirici etkisi yoktur ve fosiller teorinin gerektirdiği ara formların yaşamadıklarını göstermektedir. Bu durumda, elbette, evrim teorisinin bilime aykırı bir düşünce olarak bir kenara atılması gerekir. Nitekim tarih boyunca dünya merkezli evren modeli gibi pek çok düşünce, bilimin gündeminden çıkarılmıştır. Ama evrim teorisi ısrarla bilimin gündeminde tutulmaktadır. Hatta bazı insanlar teorinin eleştirilmesini "bilime saldırı" olarak göstermeye bile çalışmaktadırlar. Peki neden?..

Bu durumun nedeni, evrim teorisinin bazı çevreler için, kendinden asla vazgeçilemeyecek dogmatik bir inanış oluşudur. Bu çevreler, materyalist felsefeye körü körüne bağlıdırlar ve Darwinizm'i de doğaya getirilebilecek yegane materyalist açıklama olduğu için benimsemektedirler.

Bazen bunu açıkça itiraf da ederler. Harvard Üniversitesi'nden ünlü bir genetikçi ve aynı zamanda önde gelen bir evrimci olan Richard Lewontin, "önce materyalist, sonra bilim adamı" olduğunu şöyle itiraf etmektedir:

Bizim materyalizme bir inancımız var, 'a priori' (önceden kabul edilmiş, doğru varsayılmış) bir inanç bu. Bizi dünyaya materyalist bir açıklama getirmeye zorlayan şey, bilimin yöntemleri ve kuralları değil. Aksine, materyalizme olan 'a priori' bağlılığımız nedeniyle, dünyaya materyalist bir açıklama getiren araştırma yöntemlerini ve kavramları kurguluyoruz. Materyalizm mutlak

doğru olduğuna göre de, İlahi bir açıklamanın sahneye girmesine izin veremeyiz. (Richard Lewontin, "The Demon-Haunted World", The New York Review of Books, 9 Ocak 1997, s. 28)

Bu sözler, Darwinizm'in, materyalist felsefeye bağlılık uğruna yattırılan bir dogma olduğunun açık ifadeleridir. Bu dogma, maddenin başka hiçbir varlık olmadığını varsayar. Bu nedenle de cansız, bilinçsiz maddenin, hayatı yarattığına inanır. Milyonlarca farklı canlı türünün; örneğin kuşların, balıkların, zürafaların, kaplanların, böceklerin, ağaçların, çiçeklerin, balinaların ve insanların maddenin kendi içindeki etkileşimlerle, yani yağın yağmurla, çakan şimşekle, cansız maddenin içinden oluştuğunu kabul eder. Gerçekte ise bu, hem akla hem bilime aykırı bir kabuldür. Ama Darwinistler kendi deyimleriyle "İlahi bir açıklamanın sahneye girmemesi" için, bu kabulü savunmaya devam etmektedirler.

Canlıların kökenine materyalist bir ön yargı ile bakmayan insanlar ise, şu açık gerçeği göreceklerdir: Tüm canlılar, üstün bir güç, bilgi ve akla sahip olan bir Yaratıcının eseridirler. Yaratıcı, tüm evreni yoktan var eden, en kusursuz biçimde düzenleyen ve tüm canlıları yaratıp şekillendiren Allah'tır.

Evrin Teorisi Dünya Tarihinin En Etkili Büyüsüdür

Burada şunu da belirtmek gerekir ki, ön yargısız, hiçbir ideolojinin etkisi altında kalmadan, sadece aklını ve mantığını kullanan her insan, bilim ve medeniyetten uzak toplumların hurafelerini andıran

evrim teorisinin inanılması imkansız bir iddia olduğunu kolaylıkla anlayacaktır.

Yukarıda da belirtildiği gibi, evrim teorisine inananlar, büyük bir varilin içine birçok atomu, molekülü, cansız maddeyi dolduran ve bunların karışımından zaman içinde düşünen, akleden, buluşlar yapan profesörlerin, üniversite öğrencilerinin, Einstein, Hubble gibi bilim adamlarının, Frank Sinatra, Charlton Heston gibi sanatçıların, bunun yanı sıra ceylanların, limon ağaçlarının, karanfillerin çıkacağına inanmaktadırlar. Üstelik, bu saçma iddiaya inananlar bilim adamları, profesörler, kültürlü, eğitilmiş insanlardır. Bu nedenle evrim teorisi için "dünya tarihinin en büyük ve en etkili büyü" ifadesini kullanmak yerinde olacaktır. Çünkü, dünya tarihinde insanların bu derece aklını başından alan, akıl ve mantıkla düşünmelerine imkan tanımayan, gözlerinin önüne sanki bir perde çekip çok açık olan gerçekleri görmelerine engel olan bir başka inanç veya iddia daha yoktur. Bu, Afrikalı bazı kabilelerin totemlere, Sebe halkının Güneş'e tapmasından, Hz. İbrahim'in kavminin elleri ile yaptıkları putlara, Hz. Musa'nın kavminin altından yaptıkları buzağıya tapmalarından çok daha vahim ve akıl almaz bir körlüktür. Gerçekte bu durum, Allah'ın Kuran'da işaret ettiği bir akılsızlıktır. Allah, bazı insanların anlayışlarının kapanacağını ve gerçekleri görmekten aciz duruma düşeceklerini birçok ayetinde bildirmektedir. Bu ayetlerden bazıları şöyledir:

Şüphesiz, inkar edenleri uyarsan da, uyarmasan da, onlar için fark etmez; inanmazlar. Allah, onların kalplerini ve kulaklarını mühürlemiştir; gözlerinin

üzerinde perdeler vardır. Ve büyük azap onlaradır. (Bakara Suresi, 6-7)

...Kalpleri vardır bununla kavrayıp-anlamazlar, gözleri vardır bununla görmezler, kulakları vardır bununla işitmezler. Bunlar hayvanlar gibidir, hatta daha aşağılıktırlar. İşte bunlar gafil olanlardır. (Araf Suresi, 179)

Allah Hicr Suresi'nde ise, bu insanların mucizeler görseler bile inanmayacak kadar büyülendiklerini şöyle bildirmektedir:

Onların üzerlerine gökyüzünden bir kapı açsak, oradan yukarı yükselseler de, mutlaka: "Gözlerimiz döndürüldü, belki biz büyülenmiş bir topluluğuz" diyeceklerdir. (Hicr Suresi, 14-15)

Bu kadar geniş bir kitlenin üzerinde bu büyü'nün etkili olması, insanların gerçeklerden bu kadar uzak tutulmaları ve 150 yıldır bu büyü'nün bozulmaması ise, kelimelerle anlatılamayacak kadar hayret verici bir durumdur. Çünkü, bir veya birkaç insanın imkansız senaryolara, saçmalık ve mantıksızlıklarla dolu iddialara inanmaları anlaşılabilir. Ancak dünyanın dört bir yanındaki insanların, şuursuz ve cansız atomların ani bir kararla biraraya gelip; olağanüstü bir organizasyon, disiplin, akıl ve şuur gösterip kusursuz bir sistemle işleyen evreni, canlılık için uygun olan her türlü özelliğe sahip olan Dünya gezegenini ve sayısız kompleks sistemle donatılmış canlıları meydana getirdiğine inanmasının, "**büyü**"den başka bir açıklaması yoktur. Nitekim, Allah Kuran'da, inkarcı felsefenin savunucusu olan bazı kimselerin, yaptıkları büyülerle insanları etkilediklerini

Hız. Musa ve Firavun arasında geçen bir olayla bizlere bildirmektedir. Hız. Musa, Firavun'a hak dini anlattığında, Firavun Hız. Musa'ya, kendi "bilgin büyücülerini" ile insanların toplandığı bir yerde karşılaşmasını söyler. Hız. Musa, büyücülerle karşılaştığında, büyücülerle önce onların marifetlerini sergilemelerini emreder. Bu olayın anlatıldığı ayet şöyledir:

(Musa:) "Siz atın" dedi. (Asalarını) atıverince, insanların gözlerini büyüleyiverdiler, onları dehşete düşürdüler ve (ortaya) büyük bir sihir getirmiş oldular. (Araf Suresi, 116)

Göröldüğü gibi Firavun'un büyücülerini yaptıkları "aldatmacalar"la -Hız. Musa ve ona inananlar dışında- insanların hepsini büyüleyebilmişlerdir. Ancak, onların attıklarına karşılık Hız. Musa'nın ortaya koyduğu delil, onların bu büyüsunü, Kuran'daki ifadeyle "uydurdıklarını yutmuş" yani etkisiz kılmıştır:

Biz de Musa'ya: "Asanı fırlatıver" diye vahyettik. (O da fırlatıverince) bir de baktılar ki, o bütün uydurdıklarını derleyip-toparlayıp yutuyor. Böylece hak yerini buldu, onların bütün yapmakta oldukları geçersiz kaldı. Orada yenilmiş oldular ve küçük düşmüşler olarak tersyüz çevrildiler. (Araf Suresi, 117-119)

Ayetlerde de bildirildiği gibi, daha önce insanları büyüleyerek etkileyen bu kişilerin yaptıklarının bir sahtekarlık olduğunun anlaşılması ile, söz konusu insanlar küçük düşmüşlerdir. Günümüzde de bir büyüünün etkisiyle, bilimsellik kılıfı altında son derece saçma iddialara inanan ve bunları savunmaya hayatlarını adayanlar, eğer bu iddi-

alardan vazgeçmezlerse gerçekler tam anlamıyla açığa çıktığında ve "büyü bozulduğunda" küçük duruma düşeceklerdir. Nitekim yaklaşık 60 yaşına kadar evrimi savunan ve ateist bir felsefeci olan, ancak daha sonra gerçekleri gören Malcolm Muggeridge evrim teorisinin yakın gelecekte düşeceği durumu şöyle açıklamaktadır:

Ben kendim, evrim teorisinin, özellikle uygulandığı alanlarda, geleceğin tarih kitaplarındaki en büyük espri malzemelerinden biri olacağına ikna oldum. Gelecek kuşak, bu kadar çürük ve belirsiz bir hipotezin inanılmaz bir saflıkla kabul edilmesini hayretle karşılayacaktır. (Malcolm Muggeridge, The End of Christendom, Grand Rapids: Eerdmans, 1980, s.43)

Bu gelecek, uzakta değildir aksine çok yakın bir gelecekte insanlar "tesadüfler"i ilah olamayacaklarını anlayacaklar ve evrim teorisi dünya tarihinin en büyük aldatmacası ve en şiddetli büyü olarak tanımlanacaktır. Bu şiddetli büyü, büyük bir hızla dünyanın dört bir yanında insanların üzerinden kalkmaya başlamıştır. Artık evrim aldatmacasının sırrını öğrenen birçok insan, bu aldatmacaya nasıl kandığını hayret ve şaşkınlıkla düşünmektedir.

SAKIN UNUTMAYIN!

TEK İLAH'IN "ALLAH" OLDUĞUNU...

O, Allah'tır, Kendisi'nden başka ilah yoktur. İlkte de, sonda da hamd O'nundur. Hüküm O'nundur ve O'na döndürüleceksiniz. (Kasas Suresi, 70)

- Yaşamımızdaki tek amacın Allah'a kulluk etmek olduğunu,
- Doğudan batıya Allah'ın her yeri sarıp kuşattığını,
- Bütün doğa olaylarının O'nun kontrolünde gerçekleştiğini, gökten yere her işi evirip-çevirenin Allah olduğunu,
- Annemiz, babamız, okul ve iş arkadaşlarımızın kısacası tüm insanların Allah'ın kontrolünde olduğunu,
- Gerçek dost ve yardımcının yalnızca Allah olduğunu,
- Hiçbir şekilde ve hiçbir yolla mağlup edilmesinin mümkün olmadığını, daima galip geleceğini,
- Karşımıza çıkan her türlü zorluğu giderecek olanın sadece O olduğunu,
- Her olayın iç yüzünden, gizli yönlerinden her ayrıntısıyla haberdar olduğunu,

• Herkesin hayatı boyunca tüm yaptıklarının hesabını -bütün ayrıntısıyla- bildiğini,

• İstedikini istediği gibi yapmaya gücü yeten olduğunu,

• Her konuda bütün incelikleri bildiğini, sezilmez yollardan ihlaslı kullarına çeşitli faydalar ulaştırdığını,

• Kendisi'ne sığınanları koruyan, rahatlık veren olduğunu,

• Zorlukları hafifleten, kolaylaştıran olduğunu,

• Başımıza gelen her türlü olayın O'nun bilgisi dahilinde gerçekleştiğini,

• Sahip olduğumuz bütün nimetleri verenin O olduğunu,

• Tüm mülkün (yatların, evlerin, arabaların, mobilyaların, giysilerin, mücevherlerin...) ve paranın gerçek sahibininin O olduğunu,

• Tüm canlıların rızasını, dilediği kadar yalnızca Allah'ın verdiğini,

• Dilediğine nimetlerini artıracığını,

• Yaptığımız her türlü işi, sadece O'nun rızasını kazanmak için yapmamız gerektiğini,

• O'nun rızasını arayarak yapılan işlere kat kat karşılığını vereceğini,

• Bildiğimiz herşeyi O'nun öğrettiğini,

• Bizi hidayete erdirenin O olduğunu, her birimizin mümin olmasını O'nun dilediğini,

• Biz insanların sahip olduğu her türlü eksiklikten O'nun uzak olduğunu, hiçbir şeye ihtiyacı olmadığını,

• Yeryüzündeki her varlığın, her konuda Allah'a muhtaç olduğunu,

• Sonsuz vicdan sahibi olduğunu,

• İçimizde gizlediğimiz ya da açığa vurduğumuz herşeyi en ince detaylarına kadar bildiğini,

• Dinine yardım edene mutlaka yardım edeceğini,

• Yaptığımız iş ve bulunduğumuz ortam ne olursa olsun, her neredede olursak olalım, Allah'ın bize şahit olduğunu,

• Sonsuz adaletli olduğunu, zerre kadar bile olan herşeyin tastamam karşılığını vereceğini,

• Allah'ın insanlara zulmetmeyeceğini,

• Yarattığı herşeyi örnek edinmeksizin, yoktan ve 'OL' demesiyle var ettiğini,

• Bizim bilemeyeceğimiz tüm bilgilerin sahibi olduğunu,

• Allah'ın bizim için diledikleri dışında başımıza hiçbir şeyin gelemeyeceğini,

• Bunları (Allah'ın bizim için dilediklerini) hiç kimsenin değiştiremeyeceğini, musibet ya da iyilik verdiğinde bunları kimsenin engelleyemeyeceğini,

• Hem kendi nefsimizde, hem de çevremizde bize göstermekte olduğu ayetlerini görmeyi ve üzerlerinde düşünmeyi,

• Göklerdeki ve yerdeki herşeyin, hiç büyüklük taslamadan Allah'ı tesbih ettiğini,

• Yalnız Allah'ın övülmeye layık olduğunu,

• Kesinlikle hiçbir şeyi unutmadığını,

• Daima diri olduğunu, Allah'ı asla uyku ve uykulamanın tutmadığını,

• Yardımlarıyla müminler topluluğunun göğsünü şifaya kavuşturacağını,

• Müminlerin her anında destekçi olduğunu,

• Çok bağışlayan ve tevbeleri kabul eden olduğunu,

• Allah'ın suçların cezasını hemen vermediğini, tevbe etme ve bağışlanma dilemek için süre tanıdığını,

• Kullarına karşı çok merhametli olduğunu,

• Mümin kulları için cenneti istediğini,

- Müminlerin yaptıklarının karşılığını, hem dünyada hem de ahirette noksansız olarak Kendi fazlından da artırarak vereceğini,
- Sabredenlerin karşılığını, en güzeliyle vereceğini,
- Canımızı bağışlayan, sağlığımızı veren olduğunu,
- Hastalandığımızda bize şifa verdiğini,
- Bizi gerçek imana ulaştırmak için sürekli uyarıp korkuttuğunu ve çeşitli vesilelerle Kendisi'ni hatırlattığını,
- İmanı bize sevdirenin ve küfrü de çirkin gösterenin Rabbimiz olduğunu,
- Dininden kim dönerse, onun yerine ondan çok daha hayırlısını getireceğini,
- Müminlerin yaptıkları kötülükleri örttüğünü,
- Kendisi'nden korkup sakınana, doğruyu yanlıştan ayırma anlayışını vereceğini,
- Bize herkesten ve herşeyden daha yakın olduğunu,
- Sonsuza kadar Rabbimiz'le dost olabilmek için dua etmeyi SAKIN UNUTMAYIN.

ŞEYTANIN VARLIĞINI...

Gerçek şu ki, şeytan sizin düşmanınızdır, öyleyse siz de onu düşman edinin. O, kendi grubunu, ancak cılgınca yanan ateşin halkından olmaya çağırır. (Fatır Suresi, 6)

- Şeytanın bizim en büyük düşmanımız olduğunu,
- Her an, sabırla bütün insanları yanıltmak için beklediğini,

SAKIN UNUTMAYIN

- Nimetleri fark ettirmeyerek şükretmenizi engellemeye çalışacağını,
- Özellikle ani olaylarda fırsat kollayıp her işte bir hayır olduğunu size unutturarak, tevekkülsüz davranmanızı istediğini,
- Üzerinize bir ağırlık, öfke, boşvermişlik, dikkatsizlik, bencillik, kıskançlık, unutkanlık vermeye çalışacağını,
- Tüm ibadetlerinizi, güzel ahlaklı olmanızı engellemek istediğini,
- Gerçek müminler üzerinde hiçbir etkisinin olamayacağını,
- Şeytandan geldiğini fark ettiğiniz en ufak bir vesvesede bile hemen Allah'a sığınmayı,
- En çok kullandığı tuzaklardan birinin UNUTTURMA olduğunu,
- Sizi Allah'ı anmaktan ve 5 vakit namazı kılmaktan da alıkoymak istediğini,
- Hak olana karşı direnmenin ve kibirin Allah Katından kovulmuş şeytanın vasfı olduğunu,
- Sizi en olmadık kuruntulara düşürmeye çalışacağını,
- Sizin Allah'a dua etmenizi, O'nu razı etmenizi, cennete gitmenizi asla ve asla istemediğini,
- En büyük hedefinin, sizin de kendisi gibi sonsuz azaba mahkum olmanız olduğunu,
- Hiçbir zorlayıcı gücünün de olmadığını, sadece insanları çağırdığını SAKIN HİÇ UNUTMAYIN.

ALLAH'I ÇOK ZİKRETMİYİ...

Ey iman edenler, Allah'ı çokça zikredin (Ahzab Suresi, 41)

- Rabbimiz'i her an zikretmeyi,
- Her an, ayakta iken, yatarken, otururken düşünerek Allah'ın adını anmayı,
- Üzerimizdeki sıkıntıların, işlerimizdeki karışıklıkların giderilip, üzerimize kalp ferahlığının gelmesinin sadece Allah'ın zikriyle olacağını,
- Hiçbir şeyin (alış-verişin, ticaretin) Allah'ı zikretmemizi engelleyemeyeceğini,
- Allah'ı zikretmenin yaptığımız herşeyden daha büyük bir iş olduğunu,
- Şeytanın Allah'ın zikrini unutturmaya çalıştığını ve bunu başarmak için her fırsatı değerlendireceğini,
- Bir toplulukla karşı karşıya kaldığımızda bize kolaylık sağlayacak olanın Allah'ı zikretmek olduğunu SAKIN UNUTMAYIN.

ÖLÜMÜN HER AN GELEBİLECEĞİNİ...

Her nefis ölümü tadıcıdır. Biz sizi, şerle de, hayırla da deneyerek imtihan ediyoruz ve siz Bize döndürüleceksiniz. (Enbiya Suresi, 35)

- Kendimiz dahil ailemizdeki herkesin, arkadaşlarımızın, tanıdığımız tüm insanların mutlaka öleceğinizi,
- Ölüm zamanımızı takdir edenin Rabbimiz olduğunu,

- Hepimiz için vakti belirlenmiş bir ecel olduğunu ve o an geldiğinde bunu hiçbir şekilde engelleyemeyeceğimizi,
- Ölüm ile birlikte Rabbimiz'e döndürüleceğimizi,
- Öldükten sonra bedenimizin hiçbir kıymetinin olmayacağını,
- Mezara, toprağın altına konulan bedenin kısa zamanda çürüyüp yok olacağını,
- Ölüm anındaki pişmanlıkla edilen tevbenin kabul olunmayacağını, bu yüzden geç olmadan tevbe etmeyi,
- Dünyadaki bütün acizliklerin bize ölümü hatırlatmak için verildiğini,
- Ölümü düşünmenin insanı bütün hırslarından arındıracağını,
- Allah'tan "Müslüman olarak ölmeyi" istemeyi UNUTMAYIN.

YAŞADIĞIMIZ DÜNYANIN BİR GÜN YOK OLACAĞINI...

Gerçekten dünya hayatı, ancak bir oyun ve tutkulu bir oyalanmadır... (Muhammed Suresi, 36)

- Dünya hayatının uzun gibi görünse de, gerçekte bir tanışma vakti kadar kısa olduğunu,
- Dünyadaki "çekici süsler"in tümünün birer imtihan olduğunu,
- Herkese, öğüt alabilecek olanın öğüt alıp kendini düzeltereği kadar bir süre tanındığını,
- Kimin daha güzel davranacağını denemesi için hayatın ve ölümün var edildiğini,
- Dünya hayatının geçici ve ahirete kıyasla yararının çok az olduğunu,
- Dünyadaki nimetlerin, cennetteki gerçek nimetlerin çok eksik bir

kopyası olduğunu, ahireti hatırlatmak kastıyla özel olarak yaratıldığını,

- Allah'ın dilemesiyle kıyamet günü bütün dünyanın tamamen yok olacağını,

- Dünya hayatının yalnızca tutkulu bir oyalanma olduğunu, asıl yurdun ise ahiret olduğunu,

- Dünya nimetlerinin övünme aracı olarak görülmemesi gerektiğini,

- Gerçek müminlerin ahireti dünyaya asla hiçbir zaman değişmeyeceklerini UNUTMAYIN.

KİYAMET GÜNÜNÜN HIZLA YAKLAŞTIĞINI..

İnsanlar sana kıyamet saatini sorarlar; de ki:"Onun bilgisi yalnızca Allah Katındadır." Ne bilirsin; belki kıyamet saati pek yakın da olabilir. (Ahzab Suresi,63)

- Kıyamet saatine her an biraz daha yaklaştığımızı,

- O gün şimdiye kadar hiç görülmemiş ve hiç duyulmamış olayların yaşanacağını,

- Hiç kimse şuurunda değilken apansız gelivereceğini,

- Hiçbir yere kaçışın olmayacağını,

- O gün herkesin Allah'a hesap vereceğini, verilen her nimetten sorguya çekileceğini,

- Bugüne kadar yaratılmış bütün insanların oldukları yerden doğrulup Rabbimiz'e doğru süzülerek gideceklerini,

- O gün yeryüzünün ve dağların yerlerinden oynatılıp kaldırılacağını ve tek bir çarpma ile parça parça olacağını,

- Göğün yarıp-çatlayacağını, sarkıp zaafa uğratılacağını,
- Yıldızların örtölüp, silineceğini,
- Dağların kökünden söküleceğini,
- Dağların yürütölüp, bir serap haline geleceğini,
- Darmadağın olup ufalanacağını, toz duman halinde dağılıp-savrulacağını,
- Gökyüzünün erimiş maden gibi olacağını,
- Dağların etrafa uçuşmuş rengarenk yün gibi olacağını,
- Yerlerinin bomboş ve çırılçıplak kalacağını,
- Emzikli kadınların çocuklarını terk edeceği kadar korku verici bir gün olacağını,
- Yapayalnız ve tek başımıza Rabbimiz'in huzuruna çıkacağımızı,
- O gün Allah'ın dilediği kimseler dışında, göklerde ve yerde olan herkesin korkuya kapılacağını,
- Suçlu günahkarların simalarından tanınıp, alınlarından ve ayaklarından yakalanacağını,
- Allah'ın izin verdiklerinin dışında kimsenin konuşamayacağını,
- İnanmayanların o gün bedbaht ve mutsuz olacaklarını,
- O gün Allah'a karşı yalan söylemiş olanların yüzlerinin kapkara olacağını,
- Rahman'a karşı bütün seslerin kısılacağını, hırıltıdan başka bir şeyin işitilmeyeceğini,
- Hiçbir yakın dostun bir yakın dostu soramayacağını -annesi, babası, kardeşi de dahil olmak üzere-,
- O gün günahkarların birbirlerini suçlayacaklarını,
- Herkesin yaptığı iyilikleri yakınında bulacağını, kötülükler ile arasında uzak bir mesafe olmasını isteyeceğini,
- Kafir olanların yüzlerinden tanınacaklarını,
- Alınlarından ve ayaklarından yakalanacaklarını,

- Müminlerin yüzlerinin apaydınlık olacağını, güleryüzlü ve sevinç içinde olacaklarını,
  - Hesap günündeki son pişmanlığın fayda vermeyeceğini,
  - Asla, hiçbir şey için geri dönüşün olmayacağını,
  - Yalnızca samimi müminler için bir korku ve hüznün olmayacağını
- KESİNLİKLE UNUTMAYIN.

CENNETE YALNIZCA SALİH MÜMİNLERİN GİRECEĞİNİ...

İman edip salih amellerde bulunanlar ise, cennet halkıdır, orada süresiz kalacaklarıdır. (Bakara Suresi, 82)

- Allah'ın müminler için özel olarak cenneti yarattığını,
- Canlarını ve mallarını Allah yolunda satmış olanlara karşılık olarak cennetin verileceğini,
- Cennet için sevinip müjdeleşmeyi,
- Müminlerin cennette ebedi kalacaklarını,
- Cennette meleklerin müminleri en güzel şekilde karşılayacaklarını,
- Esenlik ve güvenlik içinde cennete girileceğini,
- Tertemiz eşlerin var olduğunu,
- Her nereye bakılırsa büyük bir nimet ve mülk görüleceğini,
- Müminlerin cennette ağır işlenmiş atlastan yataklar üzerinde sohbet edeceklerini,
- Orada devşirmesi kolay meyvelerin bulunduğunu,
- Ne sıcak, ne soğuk, tam kararında gölgelikli bir yer olduğunu,
- Özenle işlenmiş mücevher tahtlarda karşılıklı olarak oturulacağını,

SAKIN UNUTMAYIN

- Etraflarında altın tepsiler ve testilerle dolaşılacağını,
- Orada nefislerin arzu ettiği ve gözlerin lezzet aldığı herşeyin olduğunu,
- Hiç kimsenin hiçbir şeyle zulme uğratılmayacağını,
- Rabbimiz'in ödül olarak parıltılı bir aydınlık ve bir sevinç vereceğini,
- Günaha girme korkusunun da olmayacağını,
- Göğüslerde kinden yana ne varsa çekilip alınacağını,
- Müminlerin cennette Rabbimiz'e hamd ettiklerini,
- Cennette bulunmanın Allah'ın lütfuyla olduğunu,
- Cennette hiç yorgunluk dokunmadığını,
- Müminlere cennette hiçbir korkunun olmadığını ve mahzun olmayacaklarını,
- Allah'ın hüznü giderip yok ettiğini,
- Cennette yepyeni bir inşa ile yeniden yaratılacağımızı,
- Tüm nimetlerin de üzerinde O'nun rızası ve hoşnutluğunun olduğunu SAKIN UNUTMAYIN.

CEHENNEMİN VARLIĞINI...

... Andolsun cehennemi , cinlerden ve insanlardan inkar edenlerin tamamıyla dolduracağım. (Secde Suresi, 13)

- Allah'ın Kendisi'ne ortak koşanlara cenneti haram kıldığını, onların barınma yerinin cehennem olduğunu,
- Cehennem ateşinin ebedi olduğunu,

• Cehennemdekiler için ateşten elbiseler biçildiğini, giyimlerinin katrandan olduğunu,

• Yüzlerini ateşin bürüdüğünü,

• Başları üzerinden kaynar sular döküleceğini,

• Alınlarının, böğürlerinin ve sırtlarının dağlanacağını,

• Allah'ın ayetlerine karşı büyüklenenlerin asla (halat iğne deliğinden geçinceye kadar) cennete giremeyeceklerini,

• Allah'a ibadet etmekten büyüklenenlerin cehenneme boyun bükmüş kimseler olarak gireceklerini,

• Cehenneme kınanmış ve kovulmuş olarak girildiğini,

• Cehennem ateşine küçültücü bir sürüklemeye ile sürüklenileceğini,

• Cehenneme girecek olanların yaratılmışların en kötülerini olduğunu,

• Oradaki azabın sürekli olduğunu,

• Cehennemdekilerin, boyunlarındaki demir halkalar ve zincirlerle sürükleneceklerini,

• Kaynar sudan ve irinden başka bir içeceklerinin olmadığını,

• Yiyeceklerinin de irin ve kan karışımından, boğazı tıkayıp kalan bir yemek olduğunu,

• Ayrıca darı dikeninden bir yiyeceğin de olduğunu, bunun ne doyurup semirten ne de açlıktan koruyan bir yiyecek olduğunu,

• Günahkar olanların yemeği olan zakkum ağacının, pota gibi karınlarda kaynayıp duracağını,

• Cehennemdekilerin uzunluğu yetmiş arşın olan bir zincire vurulacağını,

• Demirden kamçıların olduğunu,

• Kafirler için hazırlanmış cehennem ateşinin yakıtının insanlar ve taşlar olduğunu,

• Cehennem ateşinin uğultusunun uzaktan işitilecek kadar şiddetli olduğunu,

• Cehennem ateşinin korkunç bir homurtuyla kaynayıp feveran ettiğini,

• Orada kemikleri çatırdatan inlemeler olduğunu,

• Taşkınlık edip azanların son varış yerinin cehennem olduğunu,

• İnkâr edenlerin, elleri boyunlarına bağlı olarak cehennemin sıkışık bir yerine atılacaklarını,

• Oradakilerin azap karşında yok olmayı, ölümle herşeyin bitmiş olmasını isteyeceklerini,

• Ancak kişinin orada ne öleceğini ne dirileceğini,

• Her yandan ölümün geleceğini ama ölmeyeceğini,

• Orada yardım istendiğinde katı bir su gibi yüzleri kavurup yakan bir su ile yardım edileceğini,

• Cehennemin kapkara dumanlı ve gölgeli bir yer olduğunu,

• Ne serin, ne ferahlatıcı, korkunç bunaltıcı bir yer olduğunu,

• Cennettekilerle aralarında kapısı olan bir sur çekildiğini,

• Bütün zamanlar boyunca bu surun içinde kalınacağını,

• Azabın hafifletilmeyeceğini ve gözetilmeyeceklerini,

• Azaptan çıkmak isteyeceklerini, ama oradan asla çıkamayacaklarını,

• Onların üzerinde kapıları kilitlenmiş bir ateşin olduğunu,

• Yakıcı azapla deriler yanıp döküldükçe, azabı tatmaları için yerlerinin başka derilerle değiştirileceğini,

• Gözlerin korkudan ve dehşetten düşük olacağını, yüzlerininse bir zilletle kaplanacağını,

• Herkesin o gün günahlarını itiraf edeceğini,

• Cehennem halkının, "Eğer dinlemiş ve akletmiş olsaydık şu çılgınca yanan ateşin halkı arasında olmayacaktık" diyeceklerini,

- Ateşin üstünde durdurulduklarında, "Keşke dünyaya geri çevrilsedik de müminlerden olsaydık" diyeceklerini,
- Yüzlerinin ateşte evrilip çevrileceği gün; "Keşke Allah'a ve Resul'üne itaat etseydik" diyeceklerini,
- O gün hiçbir yakın dost ve şefaatinin olmadığını itiraf edeceklerini,
- "Bizi buradan çıkar, salih ameller yapalım" diyerek çığlıklar atacaklarını,
- Cennet halkından su ve rızık isteyeceklerini, fakat tüm bunların onlara haram kıldığını,
- O gün birbirleriyle çekişeceklerini, birbirlerine lanet edeceklerini, birbirlerinin azapları için dua edeceklerini,
- O gün bütün gücün yalnızca Allah'a ait olduğunu,
- Kahredici bir pişmanlık ve çaresizlik içinde içlerinin yanacağını,
- Allah'ın onlarla konuşmayacağını SAKIN AMA SAKIN UNUTMAYIN.

HER ANIMIZDA KURAN AHLAKINA GÖRE HAREKET ETMEYİ...

Elif, Lam, Ra. Bu bir Kitap'tır ki, Rabbinin izniyle insanları karanlıklardan nura, O güçlü ve övgüye layık olanın yoluna çıkarman için sana indirdik. (İbrahim Suresi, 1)

- Daima vicdanınızın sesini dinleyerek hareket etmeyi,
- Kendiniz, anneniz, babanız, yakınlarınız aleyhinde de olsa daima adaletli olmayı,
- Hoşgörülü ve bağışlayıcı olmayı,

- Müminlere karşı şefkatli ve merhametli olmayı,
- Büyüklenmekten sakınmayı,
- Emanet ehli olmayı,
- Selama en güzel şekilde karşılık vermeyi,
- Öfkenizi yenmeyi,
- Bilmediğiniz konularda tartışmamayı,
- İnsanlara gösteriş yapmaktan kaçınmayı,
- Üstünlükteki tek ölçünün takva olduğunu,
- Nefsin daima kötülüğü emrettiğini,
- Her an bir hayır peşinde olmayı,
- Allah'tan gücümüzün yettiği kadar korkmayı,
- Allah'ın rızasını ve hoşnutluğunu herşeyin üzerinde tutmayı,
- Yalnızca Allah'tan korkup sakınmamız gerektiğini,
- İyiliği emredip kötülükten sakındırmayı,
- Bir kimsenin başka birinin günahını yüklenemeyeceğini,
- Allah'ın böbürlenlenleri sevmediğini,
- Namazlara titizlik göstermeyi,
- Alay etmemeyi,
- Gıybet yapmamayı ve yapılmasına izin vermemeyi,
- Allah'a karşı gönülden bağlı olmayı,
- Allah için sabretmeyi,
- Sağımızdaki ve solumuzdaki yazıcıların herşeyi yazdığını,
- Zandan sakınmayı, zan ve tahminle hareket etmemeyi,
- Her zaman Kuran'ı ölçü alarak düşünmeyi,
- Müminler için üzülecek, ümitsizliğe kapılacak, sıkıntıya düşecek hiçbir şeyin olmadığını,

- Nimetlerle şımarmamayı,
  - Her bilenden daha iyi bir bilen olduğunu ve bilenlerden sormayı,
  - Ayrılığa düşmemeyi, müminler arasındaki birliğin çok önemli olduğunu,
  - Dinde zorlama olmadığını, müminlere düşenin sadece öğütle hatırlatma olduğunu,
  - Ortam ve şartlar ne olursa olsun ahlakınızdan, dine ve ibadetlerinize olan titizliğinizden taviz vermemeyi,
  - Her işinizde Allah'a yönelip dönmeyi,
  - Sahibinizin Allah olduğunu, tüm bunları O'nu razı etmek için yaptığınızı, ücretinizin yalnız Allah'a ait olduğunu
- SİZ HİÇ UNUTMAYIN.**

***Dediler ki: "Sen Yücesin, bize öğrettiğinden
başka bizim hiçbir bilgimiz yok.
Gerçekten Sen, herşeyi bilen, hüküm ve
hikmet sahibi olansın."
(Bakara Suresi, 32)***
